

M. P. v. Deschanden pinx.

360.

J. Burger sc.

Eigenthum u. Verlag von Gebr. C. u. N. Benziger in Einsiedeln.

MARIJA,

žalostna mati.

MOLITVENIK

v počeščenje matere božje sedem žalosti,

z

dodatkom za očitno in domačo službo božjo.

Sostavil

Franc Ser. Bezjak,

kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Marku niže Ptuja.

Peti predelan in pomnožen natis.

V Ptujju 1881.

Založil in tiskal W. Blanke,

„Imej v časti svojo mater! kajti ne
smeš pozabiti, kaj in koliko je zavoljo tebe
pretrpela.“ (Tob. 4, 3.)

Bolečin svoje matere nikar ne po-
zabi!“ (Sir. 7, 29.)

R

51196

11107

Kazalo.

Uvod.

O češčenju žalostne matere božje.

	Stran.
I. Zakaj Marijo, žalostno mater božjo častimo	2
II. Bratovščina matere božje sedem žalosti	4
III. Praznik Marije sedem žalosti	6
IV. Podobe žalostne matere božje	8
V. Razne pobožnosti v čast žalostne matere božje	9
VI. Korist, ki jo češčenje žalostne matere božje donaša	10

Pobožnost

v čast matere božje sedem žalosti.

Pripravna molitev	18
Prvi petek	20
Drugi petek	32
Tretji petek	42
Četrty petek	55
Peti petek	64
Šesti petek	76
Sedmi petek	88
Zadnja molitev, s katero se pobožnost konča	100
Litanije v čast žalostne matere božje	102
Rožni venec, ali roženkranc žalostne matere božje	105

Pesem v čast žalostne matere božje . . .	108
Krajša pobožnost v čast žalostne matere božje Marije	111

Razne molitve in pobožnosti
za god sedem žalosti device Marije.

Prva sv. meša	120
Druga sv. meša	123
Kratke dnevnicke od sedem žalosti presv. device Marije	136
Pot žalostne matere božje	149
Pesem	163
Molitev na praznik sedem žalosti matere božje	165
Žalostna mati božja	166
Počesčenje žalostne matere božje	167
Zdihljeji k žalostni materi Mariji	168
Počesčenje žalostne matere božje in proš- nja za 7 čednosti in 7 darov sv. Duha	169
Pesem	172
V čast Marije sedem žalosti	174
Molitev k žalostni materi božji za uboge duše v vicah	176
Pobožna vaja v čast žalostne matere Marije	177
Pozdravljenje žalostne matere božje	178
Vsakdanja molitev v čast žalostne matere Marije za srečno smrtno uro	178
Sedem radosti matere božje	180
Počesčenje sedmerih radosti Marijinih	182
Molitev sv. Efrema Sirskega	164

Zbirka molitev

za očitno in domačo službo božjo.

	Stran.
Juterna molitev	186
Pobožni zdihljeji med dnevom	187
Večerna molitev	188
Sv. meša v čast brit. trpljenja Kristusovega	190
Spovedne in obhajilne molitve	205
Molitev pred podobo križanega Jezusa	221
Molitev za sv. odpustke	221
† Tri božje čednosti	223
Litanije vseh svetnikov	226
Druga molitev za vse potrebe krščanstva	233
Lavretanske litanije	237
Molitev sv. Bernarda	243
Litanije v čast sv. Jožefa	244
Počesčenje sedem žalosti in sedem radosti sv. Jožefa	247
Memorare k sv. Jožefu	251
Devetdnevna pobožnost k sv. Jožefu v kaki posebni stiski in nadlogi	252
Litanije v čast trpljenja Kristusovega	255
Molitev pred podobo križanega Jezusa	258
Pobožno pozdravljenje sv. udov Jezusa Kristusa	260
Pozdravljenje Jezusovih pet krvavih ran	262
Darovanje sv. rešnje krvi Jezusove	265
Sedem besed Kristusovih na križu	268
Duhovna ura v čast Kristusovega trpljenja	276
Sv. križev pot	280

Pesmi.

	Stran.
Mešna pesem	304
Oče naš	309
Postna k predgi	310
Prva adventna	311
Druga adventna	314
Sladko ime Jezus	316
Trpljenje Jezusovo. I.	317
Trpljenje Jezusovo. II.	320
V čast trpljenja Jezusovega	322
Sveti križev pot	323
Sveti križ	326
Jezus Nacarenski	327
Obljuba ljubezni	329
Velikonočna	331
Pred sv. rešnjim telesom	332
Večerno pozdravljenje Jezusa	334
Češčena si Marija	335
Sladko ime Marije I	336
Sladko ime Marije II	337
Marija rožni cvet	338
Lepota device Marije	341
Slava Mariji, prečisti devici	342
Zdihljeji k materi božji	343
Čast Marije	344
Marija, gospa presv. srca	345
Marija, naše pribežališče	346
Slava Mariji	348
Slovo romarjev od Marije	349
Hvalna pesem	350

MARIJA,

žalostna mati.

Predložen rokopis: „Marija žalostna mati, ali molitvenik v počesčenje matere božje sedem žalosti; — peti predelan in pomnožen natis“, je bil na tenko pregledan ter popolnoma zdravemu nauku sv. katoliške cerkve primeren spoznan; zato se mu ne samo zaželjeno potrjenje od cerkvene strani podeli, ampak tudi prizadevanje pisateljevo s tem potrjenjem z veseljem priznava in zaupljiva želja izreče, naj bi ta podučljiva knjiga se med bogoljubnimi verniki še bolj razširila in počesčenje žalostne matere božje pomnožila, ter tudi njenim častivcem obilno milosti in duhovnih dobrot naklonila.

*Kn. šk. Ordinarijat v Mariboru,
dne 28. februarja 1881.*

Na povelje milostivega kneza in škofa:

*Fr. Sorčič l. r.
stolni prošt.*

Uvod.

O češčenju žalostne matere božje.

V našem srcu živi nek sladek spomin, ki nas spremlja od zibelke do groba. Oživlja se v temni noči, ne izbriše in ne ogluši ga šum dneva; on je tako živ v srcu neusmiljenega divjaka, kakor v srcu rahločutne in nježne device, in srce brez njega bi bilo podobno srcu divje zverine. Glej, to je spomin na drago in ljubo mater! Že mali otrok steguje rokice materi nasproti in jo ljubeznjivo objema; — smehlja se, če je mati vesela, otožen pa postane in glasno jokati začne, kadar mater žalostno in objokano vidi. In tudi odraščeni človek, ki ni popolnoma popačen, se s svojo materjo raduje in ž njo žaluje. Kadar pa drago mater spuščajo v hladni grob, otali se tudi kamenito srce; človek, naj je še tako razvajen, joka in žaluje vsaj na grobu svoje matere.

I. Zakaj Marijo, žalostno mater božjo častimo? — Zraven telesne matere, do ktere imeti ljubezen in hvaležno srce, je dolžnost vsakega človeka, imamo še drugo mater, čez vse ljubeznjivo in milo, — in ta je Marija. Odkar je namreč božji zveličar na križu viseč Janeza milo pogledal in rekel Mariji, svoji materi: »Žena! glej tvoj sin«, (Jan. 19, 26.) je postala ona tudi naša mati, mi pa njeni otroci. Zato so pa kristjani bili že od nekdaj z otroško ljubeznijo udani tudi tej materi, ter so imeli posebno spoštovanje in zaupanje do nje. —

Ali ta naša preljuba mati je tukaj na zemlji v svojem presvetem srcu in svoji presveti duši občutila mnogo bolečin, kajti njeno celo življenje je bilo, kakor je sv. Brigiti sama bila razodela, vedno mučeništvo. Rekla je namreč nekega dne tej svetnici: »Na zemlji nisem eno uro bila brez britkosti in srčnih bolečin«. Celó primerno prispodablja toraj sv. katoljška cirkev žalosti matere božje morju, ko Marijo z besedami preroka Jeremija nagovarja: »Komu te bom prispodobil, ali koga tebi enakega imel o hči jeruzalemska? Komu te smem primerjati, da te potolažim, o devica sionska! kajti velika, kakor morje, je tvoja britkost«. (Žal. Jer. 2, 13.) — In iz tega grenkega morja srčnih bolečin naše nebeške matere nam sv. katoljška cirkev

stavi navadno le sedem, pa najgrenkejših kapljic pred oči, ko nam iz Marijinega britkosti polnega življenja sedem največih bolečin v pobožno premišljevanje ponuja. Te so:

1. Bolečine, ki jih je Marijino srce občutilo pri Jezusovem darovanju v tempelju, kder jej je stari Simeon prerokoval, da bo njeni Sin postavljen v znamenje, kteremu se bo nasprotovalo, in da bo njeno lastno dušo meč presunil.

2. Bolečine, ki jih je Marija pretrpela, ko je z detetom Jezusom morala v Egipt bežati.

3. Srčna britkost, ki jo je Marija občutila, ko je svojega dvanajst let starega Sina Jezusa v jeruzalemskem tempelju zgubila.

4. Britkost, ki je kot oster meč ranila Marijino materno srce, ko je svojega Sina Jezusa s težkim križem obloženega na potu srečala.

5. Nepopisljiva britkost, ki je Marijino srce takrat topila, ko je svojega Sina Jezusa na križu umirati videla.

6. Bolečine, ki jih je Marija pretrpela, ko so mrtvega Jezusa s križa vzeli in ga jej v naročje položili.

7. Srčna britkost, ko so Jezusa v grob položili.

S sedmerim mečem žalosti in dušinh bolečin v srce prebodena se Marija, naša

mati postavlja pred nas, ki po tej zemlji potujemo, ter nas milo nagovori: »O vi vsi, ki mimo greste po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja«! (Žal. Jer. 1, 12.) Je-li mogoče da bi lehkomišljeni mimo šli in se ne bi s sočutjem niti ogledali na njo? — ko vendar sam sv. Duh vsakega izmed nas opominja, rekoč: »Bolečin svoje matere nikar ne pozabi!« (Sir. 7, 29.) Celó naravno je toraj, da so bogoljubni kristjani že od nekđaj srčne bolečine svoje nebeške matere kaj radi premišljevali in častili Marijo, kot žalostno mater v njenih britkostih, preden še je sv. katoliška cirkev o tem bila kaj posebnega vravnala in določila. Vse bolj pa se je česčenje žalostne matere božje začelo še razširjevati, ko je Marija sama naznanila, kako ljuba in dopadljiva jej je taka pobožnost.

II. Bratovščina matere božje sedem žalosti. — Proti sredi trinajstega stoletja je sedem pobožnih mož iz Florence na Laškem na povelje matere božje ustanovilo red Servitov ali služabnikov Marije, katerih poglavitni namen je bil, e v dno premišljevati britke žalosti, ki jih je Marija v življenju in pri trpljenju svojega božjega Sina prestala, in razširjevati to česčenje tudi med kristjani. Ta red, ki je sprejel pravila sv. Avguščina, je bil l. 1255 od papeža Aleksandra IV. potrjen.

Tem služabnikom se je Marija nekega dne prikazala in jim naročila, da naj v spomin njenih žalosti nosijo črno redovno obleko z enako barvanim škapulirjem; kar so papeži večkrat potrdili. Ob enem so Marijini služabniki začeli mali črni škapulir deliti tudi tistim kristjanom, ki sicer niso tem redovnikom pristopili, pa so se zavezali, kot Marijini služabniki pobožno premišljevati njene britkosti in žalosti. To je bil začetek tako imenovane bratovščine matere božje sedem žalosti. Kakor servitovski red, tako se je tudi ta bratovščina in ž njo češčenje žalostne matere božje, — hitro po svetu razširilo. Ne samo priprosti ljudje, ampak tudi osebe visokega stanu so pristopile v to družbo. Sv. Ludvik IX. kralj francoski, je bil eden najmenitnejših udov te bratovščine. Papeži so jo večkrat gorko priporočili in jo z bogatimi odpustki obdarovali.

Razun Servitov so češčenje žalostne matere božje razširjevali tudi Bernardinci ali redovniki sv. Bernardina in drugi od papeža za to pooblašteni duhovniki. Enaka bratovščina je bila že v starodavnih časih upeljana tudi na slovenskem Štajerskem, in iz prelepe, v čast žalostne matere božje posvečene kapelice, ki je farni cirkvi v Celju prizidana, se je, — kot iz središča te bratovščine razširjevalo češčenje Marijinih britkosti krog in krog. Ta

bratovščina je imela mnogo imenitnih pravic in svoje postave, po katerih se je ravnala in oskrbovala, ter je slovela v daljne kraje. Pa usled velikih posvetnih sprememb, ki so posebno od preteklega stoletja sem bratovščini stare pravice zelo kratile, je vedno bolj hirala in bi bila gotovo celó zaspala, ko bi se ne bil za Marijino čast vnet dušni pastir z gorečnostjo za njo potegnil. Po njegovem hvalevrednem prizadevanju pa je ta bratovščina s spremenjenimi pravili l. 1856 zopet oživela in ima dvojni preimeniten namen:

1. Izprositi po priprošnji matere božje sedem žalosti živim udom srečno zadnjo uro; in
2. priskrbeti mrtvim udom večni mir in pokoj.

III. Praznik Marije sedem žalosti. — Početkom petnajstega stoletja so na Českem vstali krivoverci, ki so se po svojem začetniku, Ivan Husu imenovali sploh le Husiti. Ne le v svoji domovini, ampak tudi po sosednih nemških deželah so trosili svoje krive nauke ter z neko peklensko srditostjo preganjali in pokončevali posebno podobe žalostne matere božje. Njim nasproti delati in popraviti vsaj nekoliko strašno nečast, ki se je po tolikih oskrumbah božji materi godila, je viši škof kolinski Teodorik sklical l. 1413 provincijalni

koncil ali cirkven zbor v mesto Kolin ob Reni na Nemškem. Zbralo se je mnogo škofov in duhovnikov in med drugimi hvalevrednimi sklepi se je tudi določilo, naj se v čast žalostne matere božje obhaja zanaprej poseben praznik. In to se je tudi zgodilo. Začeli so praznik Marije sedem žalosti obhajati — najpred na Nemškem. Ta praznik so papež Sikst IV. obdarovali s posebno sv. mešo, papež Benedikt XIII. pa so l. 1726 zapovedali, naj ga vsi katoliški kristjani obhajajo cvetni petek. Ker pa sv. mati katoliška cirkev v postnem času žaluje in so takrat prepovedane vse posebne slovesnosti, je apostolski sedež dovolil najpred Servitom, da smejo praznik žalostne matere božje tudi tretjo nedeljo mesca septembra praznično obhajati. Ravno to milost je presvitli cesar Karol VI. l. 1734 zadobil tudi avstrijskim deželam. L. 1814 pa so papež Pij VII., poseben častivec žalostne matere božje zapovedali, da se ima praznik matere božje, sedem žalosti po celem krščanskem svetu obhajati vsako leto, ne le cvetni petek, ampak tudi tretjo nedeljo mesca septembra.

Od tega časa praznuje tedaj vsa katoliška cirkev v spomin Marijinih britkosti dva praznika:

Prvi je v petek po črni nedelji ali cvetni petek: ta nas opominja najbolj tistih Marijinih britkosti, ki jih je občutila zraven križa svojega ljubega Sina;

drugi se pa praznuje na tretjo nedeljo mesca septembra v spomin vseh srčnih bolečin, ki jih je Marija zavoljo Jezusa pretrpela.

S posebno pobožnostjo in slovesnostjo obhajata ta praznika že od nekdanj dva reda, Bernardinci namreč in Serviti. In gotovo se spodobi, da tudi drugi kristjani spomin nepopisljivih srčnih in dušnih bolečin svoje nebeške kraljice in matere vsako leto praznično obhajajo.

IV. Podobe žalostne matere božje. —

Da bi si Marijine britkosti bolj živo predstavili in nje v svojo dušno tolažbo ložej premišljevali imamo raznovrstnih podob žalostne matere božje. Navadno najdemo po krščanskih hišah zraven podobe Jezusove s trnjem kronane glave, tudi podobo žalostne matere božje. Večkrat vidimo Marijo kot objokano devico, ki vsa udana s solzami zalite oči proti nebu obrača in katero tu in tam sedem mečev prebada; — včasih pa jej tiči v prsih le en sam meč, Na drugih podobah najdemo Marijo kot žalostno mater z mečem presunjeno ali pa z mrtvim Jezusom v naročju pod križem; tu in tam je videti zraven nje še tudi kelih britkosti ali pa orožje Jezusovega trpljenja. Krona na glavi, ki se na nekterih podobah nahaja, nam jo naznanjuje kraljico žalosti. Nikakor pa nimajo prav nekteri umetniki, ki slikajo Marijo z raz-

kodranimi lasmi ter nam jo kažejo pod križem omedljevati in pasti, v tem pa sv. Janez priskoči ter jo podpira. Le poslušajmo, kaj cirkven pisatelj pravi: »Marija, ktere vera ni omahovala, kakor apostolov, je stala tam in ni nobene malosrčnosti razodevala. Ona ni pala na tla, ni divjala sama proti sebi.« In sv. Ambrož piše; »Ona je stala tam, tudi pripravljena umreti za zveličanje človeškega roda.« Ja, — celó sv. evangelist Janez pričuje, da je Jezusova mati poleg križa stala. In komu ni znana pesem: »Stabat mater« ali »Žalostna je mati stala«?

V. Razne pobožnosti v čast žalostne matere božje. — Zavoljo tebe o človek! je Marija toliko trpela«, pravi sv. Ambrož; kajti naši grehi so bili vzrok Jezusove grenke smrti in Marijinih britkosti. Zato pa veljajo vse bolj nam, kakor mlademu Tobiju besede njegovega očeta: »Imej v časti svojo mater! kajti ne smeš pozabiti kaj in koliko je zavoljo tebe pretrpela.« (Tob. 4, 3.) Zategadel pa so se bogoljubni kristjani radi spominjali Marijinih britkosti, so žalovali ž njo in s sočutno ljubeznijo in posebno pobožnostjo častili njeno prebodeno srce. Vta namen so upeljali več lepih pobožnosti, ktere so papeži s obilnimi odpustki obdarovali. Nekteri častivci žalostne matere

božje so v premišljevanje sedmerih poglavitnih Marijinih žalosti obrnili sedem petkov pred praznikom Marije sedem žalosti; — ta pobožnost še je tudi dan današnji zlo razširjena med slovenskim ljudstvom na Štajerskem; drugi pa posvetijo žalostni materi božji celi mesec september in opravljajo v čast Marijinih britkosti rožni venec žalostne matere ali druge molitve, — molijo litanije ali pa obiskujejo tako imenovano materno pot s sedmerimi postajami, ki je v počesčenju žalostne matere božje v nekterih cirkvah postavljena. Tem častivcem se tudi ti, ljubi kristjan! pridruži ter premišluj po navodu teh bukvic pogostoma prav pobožno Marijine sedmere žalosti. Iz česčenja žalostne matere božje ti bo izvirala obilna korist.

VI. Korist, ki jo česčenje žalostne matere božje donáša. — Nedolžnemu otroku se ne moreš ložej in hitreje prikupiti, kakor če njegovi materi v kaki potrebi pomagaš ali če jo v žalosti potolažiš in razveseliš ali pa ž njo vsaj sočutje imaš. S koliko večim dopadanjem se bo pa najnedolžniši izmed človeških otrok, — ljubi Jezus ogledal na tebe, ako njegovo žalostno mater počastiš in jo v njenih britkosti pomiluješ. Iz pobožnega premišljevanja Marijinih žalosti in iz česčenja žalostne matere božje si nabereš najložej obilni dušni sad za časnost in večnost.

a. Prvi sad, ki ga iz premišljevanja Marijinih dušnih bolečin lahko dobiš, je goreča ljubezen do Jezusa in Marije. Pri premišljevanju Marijinih žalosti najlepše spoznavamo, kaj in koliko je nebeška mati iz ljubezni do svojega Sina, pa tudi za naš blagor pretrpela. Kaj? Se li ne bo pri tem spoznavanju vnelo tudi tvoje srce, da vendar enkrat ljubiti začneš in vedno bolj in bolj ljubiš Jezusa, ki je iz ljubezni do tebe toliko trpel, — in da se z otroško ljubeznijo okleneš matere, ktere presveto srce je bilo zavoljo tebe ranjeno?

b. Drugi sad pobožnega premišljevanja Marijinih britkosti je žalost nad grehi. Če pogledamo v Marijino ranjeno srce in pomislimo, da ona trpi zavoljo naših grehov, — (vsaj so vsekali naši grehi njenemu Sinu skeleče rane in vtopili v morje britkosti tudi njeno srce, —) se li nas ne bo polastil strah in gnjus pred grehom, ki je vzrok tolikemu trpljenju, — in ali ne bomo trdno sklenili, nikdar več grešiti in z nobenim grehom raniti Marijinega srca? — Nek mladenč je imel lepo navado, obiskati vsak den Marijino podobo, ki je žalostno mater božjo s sedmerimi meči v srcu pred oči stavila. Nekega jutra, ko je spet pred to podobo svojo navadno pobožnost opravljal, je zagledal na njej ne sedem, ampak osem mečev. Strmé je spoznal, da je osmi meč pridjal greh, ki ga je pre-

tečeno noč storil. Pobit in zgrevan se je greha hitro spovedal in na prošnjo žalostne matere božje je spet pri Bogu milost zadobil.

c. Tretji sad pobožnega premissljevanja Marijinih srčnih bolečin je goreča želja, odvrniti od grehov tudi druge ljudi in nje k Jezusu nazaj pripeljati. Kdor mater resnično ljubi, si bo prizadeval, spolniti njene želje. Kaj pa Marija bolj poželi, kakor da bi vsi ljudje Jezusa ljubili in tako neskončnega zasluženja njegovega trpljenja in njegove smrti deležni postali. Blagor toraj njemu, ki zgubljeno ovčico k dobremu pastirju nazaj pripelja! — on razveseli tudi otožno srce nebeske matere, ki je za zgubljenim žalovala.

d. Če se žalostne matere božje s sočutno ljubeznijo spomnimo in njene dušne bolečine večkrat pobožno premissljujemo, bomo slednjič zadobili po njeni priprošnji velike milosti v življenju in smrti. Spomin na Marijine žalosti je namreč Jezusu in prečisti devici zelo prijetna pobožnost; kajti Jezus se je zveličani Veroniki Binaski prikazal in je jej rekel: »Moja hči! ker svojo mater neskončno ljubim, mi je prav močno dopadljivo, če kdo premissljuje žalosti, ki jih je pri moji smrti trpela.« Marija se je pa do sv. Brigite pritožila, da jih je tako malo, ki bi njene žalosti premissljevali in ž njo usmiljenje imeli. Rekla jej je: »Pov-

sod se oziram, ali jih bom našla, ki bi z menoj usmiljenje imeli in bi moje bolečine premišljevali, pa prav malo jih najdem. Zato, moja hči! če jih tudi mnogo mene pozabi, vsaj ti me ne pozabi. Glej koliko sem trpela; prizadevaj si po svoji moči me posnemati, in trpi z menoj. Ker je toraj pobožnost do žalostne matere božje Jezusu in Mariji tako dopadljiva, ti zamore tudi velike milosti pridobiti. Le poslušaj, kaj je svoje dni devica Marija k zveličani Veroniki rekla! »Kdor moje žalosti premišljuje in svoje grehe resnično obžaluje, — je rekla, — tega ne bom nikdar pozabila, ampak pridobila mu bom milosti brez števila; — milost stanovitosti v dobrem, — milost potrpežljivosti v trpljenju, — milost srčnosti in moči v skušnjavah.« In sv. Alfonz pripoveduje, kako je bilo sv. Elizabeti razodeto, da je Marija za nje, ki njene britkosti z zgrevanim srcem premišljujejo, od svojega Sina sprosil sledeče milosti:

1. Da se bodo pred svojo smrtjo resnično spokorili;

2. da jih bo Bog v vseh skušnjavah, posebno pa v smrti uri s svojo milostjo podpiral;

3. da bodo Kristusovo trpljenje pobožno častili in zato v nebesih obilno plačilo prejeli, in

4. da nje bo Marija v svojo materno varstvo sprejela in jih ne bo nikdar zapustila.

V spisih sv. Alfonza se nahaja tudi sledeča prigodba, ki nam prav lepo kaže, kako koristno je češčenje žalostne matere božje.

V mestu Cezeni sta živela dva velika grešnika, ki sta se kot iskrena prijatelja zlo ljubila. Dasiravno velik grešnik je eden teh, ki mu je bilo Jernej ime, vendar vsak dan žalostno mater božjo s tem častil, da je molil: »Stabat mater« ali »Žalostna je mati stala.« Ko neki dan spet to lepo pesen moli, zagleda to le prikazen: Zdelo se mu je, da je s svojim prijateljem bil v gorečem morju, in da mu je preblažena devica polna usmiljenja roko podajala in ga iz ognja vlekla ter ga opominjevala, da naj božjega odrešenika odpuščenja svojih grehov prosi. Sin pa se je pripravljenega kazal, zavoljo prošnje svoje matere grehe odpustiti. Prikazen zgine, in že stopi v hišo človek, ki Jerneju naznani, da je nekdo njegovega prijatelja ustrelil. Zdaj spozna, da prikazen ni bila zmota, zapusti nevarno posvetno življenje, postane kapucin, živi ostro in spokorno in umerje v veliki svetosti.

Podaj se toraj tudi ti, dragi čitatelj! z zaupanjem k žalostni materi božji ter posveti nekaj trenutkov v njeno češčenje in v premišljevanje njenih srčnih bolečin; — imej usmiljenje ž njo, — in nebeška mati Marija bo tudi tebe v tvoji zapuščenosti obiskala in te v britkosti ljubeznjivo potolažila. »Blagor usmiljenim, kajti oni bodo usmiljenje dosegli.« (Mat. 5, 7.)

Pri sv. Marku niže Ptuja

na dan sv. Ignacija škofa in mučenika 1881.

M. Št.

Pobožnost

v čast

matere božje sedem žalosti.

Ta pobožnost se začne navadno v petek pred pustno nedeljo ali Kvinkvagezimo ter se opravlja sedem petkov zaporedoma, tako da se ravno na cvetni petek ali na praznik Marije sedem žalosti konča. Zamore se pa opravljati ne le po petkih, ampak tudi po nedeljah pred in po prazniku, in sicer v cirkvi ali pa doma pred kako podobo device Marije. Najprej se moli pripravna molitev, potem sledi premissljevanje ene Marijine žalosti ; konča se pa pobožnost navadno z litanijami, sv. rožnim vencem, pesmijo in zadnjo molitvijo.

Papež Klemen XII. so dne 4. febr. 1736 določili, da zamorejo vsi verni zadobiti enkrat v letu popolni odpustek, ako zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prej-

mejo in **eno uro** Marijine žalosti premišlujejo, ali pa v čast žalostne matere božje molijo. Ta odpustek sta papeža Benedikt XIV. dne 14. julija 1757, in Pij VI. dne 8. julija 1785 potrdila in določila, da se zamore tudi v prid vernim dušam v vicah obrniti. — Razun tega se s to pobožnostjo zadobi še več nepopolnih odpustkov; — kar vse pri pozameznih molitvah zaznamovano najdeš. «Odpustki so pa, kakor piše sv. Ignacij Lojolanski bogat zaklad in dragi biseri tistim, ki hrepenijo po nebesih in po ljubezni božji.»

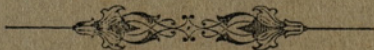
Pripravna molitev

pred vsakim premissljevanjem.

V ponižnosti svojega srca te, o moj Bog in zveličar Jezus Kristus! molim in častim ter z živo vero spoznam, da si iz ljubezni do mene vse svoje življenje v trudih in trpljenju preživel. Želim zdaj tvoje trpljenje in bolečine tvoje prečiste matere in device Marije s pobožnim in hvaležnim srcem premissljevati, da skazem tebi dolžno čast in hvalo in ganem sebe k znotrajni žalosti, k srčni grevengi čez vse svoje grehe in k stanovitosti v trpljenju. O najdobrotljivši odrešenik Jezus Kristus! sprejmi dopadljivo to pobožnost, potrdi moje naprejšvetje in dostavi po svojem neskončnem zasluženju, kar s svojo slabo močjo doprinesi ne morem. Prosim pa tudi, dodeli mi po svoji najsvetejši volji posebno milost, ki mi je k pobožnemu in krščanskemu življenju potrebna.

Pridi sv. Duh! razsveti mojo pamet, gani in užgi moje srce k pravi pobožnosti, da z Jesusovim srcem sklenjen svojo molitev po namenu sv. katoliške cirkve k svoji tolažbi opravim in vseh odpustkov deležen postanem, ki so za to pobožnost podeljeni.

Ti pa, o žalosti polna devica Marija! podpiraj me s svojo pomočjo in priprošnja, da te kakor hvaležen otrok v trpljenju ponižno počastiti zamorem Amen.

Prvi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je pri darovanju svojega sina Jezusa v tempeljno zaslišala Simeonovo prerokovanje.

„Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščenja Marije po Mojzesovi postavi, so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda. (Luk 2, 22.)

Obrnimo dnes svoja srca v božji tempelj, kamor je devica Marija svoje dete Jezusa prinesla, da bi ga Gospodu darovala, in kder jej je stari Simeon prerokoval žalostne reči, rekoč: „Tvojo lastno dušo bo meč presunil“. (Luk. 2, 35.)

Premišljujmo:

1. *Ponižno zadržanje žalostne matere Marije pri darovanju.* — Krščanska ponižnost se večnemu Bogu zlo dopade, zato pa tudi ni milosti tako

visoke, da bi se ponižnemu ne dala. „Bog se zoperstavi prevzetnim, ponižnim pa da milost“, pravi sv. apostol Jakob (4, 6.) Najsijajniši dokaz za to resnico nam je milosti polna devica Marija, ki je ponižnost zelo cenila in ravno zavoljo ponižnosti bila visoko povzdignjena. Le pogledjmo njeno življenje. — Kakor njeni starši, bila je tudi ona v vsem zelo ponižna. Enaka lepo dišeči vijolici, ki pod nizkim grmičem celó skrita raste in se mimogredočim le s svojim prijetnim duhom, kterega daleč okoli razširja, naznanja, je tudi Marija celo nepoznata od ljudi, ponižno živela; — toliko lepše so se pa razvijale njene čednosti, katerih temelj je bila ponižnost. Le pogledjmo. Celó priprosto, — ponižno je njeno oblačilo; — ponižna njena molitev doma in v tempeljni, in kderkoli se med ljudmi prikaže, razodeva s svojim zadržanjem največo ponižnost. Njena glava ni po navadi drugih ljudi v prevzetno lepoto ovita in nališpana, ne lesketa se gizdosti kinč na njenih pravičnih rokah, pač pa beremo povsod, kamor se poda, pohlevno ponižnost na njenem obrazu. Ne povzdiguje se, akoravno je kraljevega rodu; tudi ne godrnja in se ne pritožuje, čeravno je v revščini rojena. Ponižna je pri mo-

litvi in pobožnem premišljevanju; — besede, ki jih sliši ali bere, si k srcu vzeme in ohrani, ter jih ne obrača na druge ljudi. Kakor ponižno ženo jo vidimo v tihi pokorščini z Jožefom potovati, kamorkoli jo je klical božji glas. Mati božja je in gospa, kraljica nebes in zemlje, pa vendar hoče biti le dekla gospodova. Ali bi zamogla svojo ponižnost kedaj še lepše pokazati, kakor takrat, ko je angelu rekla: Glej, dekla sem Gospodova, naj se mi zgodi po tvoji besedi?“ (Luk. 1, 38.), — in ko je vsa zavzeta nad velikimi rečmi, ki jih je Bog nad njo storil, zdihnila: „Bog se je ogledal na nizkošt svoje dekle“? (Luk. 1, 48.) — Ze kakor mlada hčer je ponižno živela, veliko bolj pa še ko mati in vdova.

O presveta devica! kako lep zgled ponižnosti nam daješ. Zato pa tudi ni milosti, ki bi nje Oče nebeški ne bil tebi podelil. Izmed tisoč devic je izvolil ravno tebe za svojo hčer; — le v tvoje naročje je položil svojega Sina! Ti, o ponižna devica! si nam rodila Jezusa, odrešenika sveta, in ga z Jožefom prva pri jaslicah ponižno molila. Akoravno mu nisi imela z drugim postreči, kakor z revnimi pleniciami, je vendar tvoje po-

nižno srce bilo črez vse veselo. Takrat pa ti še ni bilo znano, kako se je imelo enkrat tebi in tvojemu Sinu goditi.

„Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mojzesovi postavi so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda“, pravi sv. evangelist. (Luk. 2, 22.) — Da bi se kakor ponižna mati zahvalila Bogu Očetu za posebno milost, da je izmed vseh žen izvolil ravno njo za mater svojemu Sinu, gre Marija v tempelj in daruje tam svoje nježno dete Gospodu Bogu. Ali s kolikor večim veseljem se v tempelj poda, s toliko večo žalostjo zapusti hišo božjo. — Povej nam, o mila mati! kaj žalostnega se je v tempeljnu tebi pripetilo? Radi bi slišali in zvedeli tvojo nesrečo. — Glejte! nek starček jej ogreni vse veselje in zasadi britkosti oster meč v njeno srce. Takrat namreč, ko je Marija v tempelj prišla, da bi Jezusa Bogu darovala, je bil tamkaj pobožen in pravičen mož, Simeon po imenu. Že se je v upanju na odrešenika postaral; pa glej! malo dni pred svojo smrtjo še doživi veliko srečo, da so mu spolnjene njegove želje. Marija prinese na strani sv. Jožefa Jezusa v tempelj, sv. Duh pa Simeonu naznani,

da je ta, ki ga Marija na rokah drži, obljubljen odrešenik. S sv. strahom pristopi bliže ter prijazno pogleda mater in otroka. Pa bolj ko gleda, bolj se mu v srcu veselje z žalostjo meša; — veselje namreč, ki ga je nad božjim detetom občutil, žalost pa, ki jo je imel Mariji odkriti. Dolgo časa ne ve, kaj bi storil; — ali slednjič vzeme vendar obljubljenega in davno zaželjenega odrešenika, ki ga je Marija na nedolžnih prsih grela, v svoje roke. Zdaj stisne s sv. spoštovanjem Jezusa na svoje srce, hvali z milimi zdihljeji Boga ter si smrti prosi, — potem pa se nagloma k Mariji obrne in jo milo pogleda. Ali zdaj vidi v duhu vse britkosti in trpljenje, ki bo zavoljo tega otroka zadelo deviško srce božje matere; — nepopisljiva britkost navda njegovo srce in s sočutnim pogledom na Marijo jej reče: „Tvojo lastno dušo bo meč presunil. (Luk. 2, 35.)

O nemile besede, kako so ubogo materno srce globoko ranile! Zdelo se jej je, kakor da bi ognja plamen v njeno srce švignil in ga vžgal; tako jo je sklelo in peklo. — O Simeon, Simeon! zakaj si ponižni in ljubljene materi naznanil toliko žalost? Glej, kakšna britkost jo spreha! Ali nimaš nobenega

usmiljenja ž njo, ker jej take strahovite reči odkrivaš? — O ponižna devica! Tedaj že zdaj, ko svoje dolžne molitve opravljáš in svoje ljubo dete Bogu daruješ, moraš v svojo srčno žalost poslušati, da se bo tvojemu in božjemu Sinu nasprotovalo, — „da je postavljen v padeč in vstajenje mnogih v Izraelu“, (Luk. 2, 34.) — oh! kaj še le bo, kedar se bo prerokovanje starega Simeona spolnilo! — Ta misel rani, kakor oster meč, Marijino materno srce. — Ne morem svojih oči od tebe, o ponižna devica in potrpežljiva mati! proč obrniti, ker vidim, kolika žalost tvojo dušo navdaja in kakšna britkost tvoje srce trga. In dalje ko Simeonove besede v svojem srcu premišljuješ, bolj se množijo tvoje znotranje bolečine; — ne moreš jih več zakrivati. V tvojih očesih vidim solze. Kakor bliščeči biseri se vdirajo po tvojem milem obrazu, — tvoje srce pa, akoravno je vtopljeno v morje britkosti, se vklanja božji previdnosti in govori: Naj se zgodi božja volja! — Oh, kako potrpežljivo prenaša Marija vse britkosti!

O Bog! daj mi milost, da s sedemdnevno pobožnostjo, ki jo dnes začnem, devico Marijo, katero si zdaj za posebno varhinjo izvolim, prav počastim in

omilujem. Vsaj ne morem objokane matere dolgo gledati, da se mi ne bi globoko v srce usmilila. — O ponižna in žalosti polna mati Marija! mi li dovoliš, da se smem tvoj otrok imenovati? Nadjam se namreč, da mi bo to nemirno in otožno srce vsaj nekoliko umirilo in olajšalo. Kajti glej! z žalostnim srcem moram spoznati in se potožiti, kako slabo sem tebe do zdaj posnemal. Ti vsa ponižna in v božjo voljo udana, jaz pa tako/svoje glaven in/nepotrpežljiv!

Glej, mila mati! Kolikokrat godrnjam črez svoj stan in njegove težave; — kolikokrat se pritožujem in mermram črez trpljenje, ki mi ga ljubi Bog pošlje! Zdaj mi kako oblačilo ni po volji, zdaj spet mi je zoperno katero delo, — še z jedjo in pijačo mi domači vsikdar ne pogodijo. Kako hitro postanem ves nevoljen, če se kaj po moji volji ne zgodi, ali če se mi kdo s pogledom ali z besedo kaj zameri. Takim ne morem biti tako hitro dober, ne jih prijazno pogledati; — še celó črez lastne brate in sestre rad pomrmram ter kažem, kako zlo mi še prave ponižnosti manjka. Lastno hvalo rad poslušam, hitro pa postanem nevoljen, če kaj neprijetnega in zopernega o sebi slišim in mi kdo v čem nasprotuje. Pri drugih

hočem za ponižnega veljati, na skrivnem me pa navdaja prevzetnost. Ti, Marija! si Simeonove besede s ponižnostjo poslušala in nje v srcu ohranila, jaz pa v prevzetni nepremišljenosti hitro vse dalje povem in še druge k srditosti in sovraštvu proti bližnjemu napeljujem. Tudi pri molitvah in pri poslušanju božje besede mi še ponižnosti manjka; — da, moja prevzetnost mi velikokrat celó brani, biti pri spovedi odkritosrčen in naznaniti kak skriven greh, da ne bi kde potem pri spovedniku manj veljal. Glej, o mila mati! takošen je tvoj otrok. O nesrečna prevzetnost mojega srca! Zdaj ^{ja} spoznavam in obžalujem svojo slepoto in obljubim tebi, o Marija! da bom tvojo ponižnost in pohlevnost posnemal. Sprosi mi pri Jezusu potrebno milost, da bom svoje naprejšetje ložej spolnil!

Premišljujmo na dalje:

2. Marijin strah pred grehom. —

Da ne bi nobene zapovedi opustila in v nobeni reči se Bogu zamerila, jo vidi-mo dnes po božji zapovedi z malim darom v tempelj hiteti, tam dolgo pre-mišljevati, moliti in solze pretakati. Kako je to, mila mati! da te vso v solzah pri altarju zagledam, ko si ven-dar v popolni ponižnosti brez vsega

greha živila? — Jaz pa, ki sem globoko v grehe utopljen, se obnašam, kakor da bi ne imel vesti, in bi ne bilo ne Boga, ne pekla, ne nebes, ne sodbe. — O mila mati! povej nam zdaj, zakaj tako obilne solze pretakaš? Oh jaz sem tisti trdokoren grešnik, ki tebi toliko žalost prizadeva! Zato te pa zdaj milo prosim, obrni svoje milostljivo srce k meni ter se oglej ljubeznjivo na me, kakor se je tvoj ljubi Sin ogledal nekdan na zgrevanega Petra, kteremu so potem hitro solze v oči stopile. Le črez moje grešne navade se jočeš; — moji grehi prebadajo, kakor oster meč tvoje smilčno srce. O kam se bom podal? Ali bom smel, jaz nehvaležen grešnik, enkrat pred tebe priti? Od grehov ni jenjala moja hudobija in ž njimi se množi tvoja britkost. Kako trdokorno je vendar moje srce! Ne gane, — ne omeči se, akoravno te v tolikih bolečinah zagledam. Kedaj vendar bom začel svoje grehe objokovati; — kedaj se za nje pokoriti? — Samo tebi, o prečista devica! imam se za Bogom zahvaliti, da še nisem pogubljen, akoravno sem si to bil že zdavnej zaslužil. O Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas! — Kamorkoli se obrnem, najdem greh. Z grehom [vstanem], v grehu živim, v

grehih se oblačim in slačim, v grehu jem, pijem in delam, z grehom grem spat in v tistem tudi zaspim. Tako sem živel do zdaj. — Kdo še zamore z menoj usmiljenje imeti? Če se me ti, o dobrotljiva mati! ne usmiliš, kam hočem potem iti, — kam se podati? O usmili se me toraj, vsaj si moja mati! Koliko grešnikov, ki so se zaupljivo k tebi obrnili, je našlo pomoč, in po tvoji priprošnji zadobilo od Boga milost poboljšanja, — boš li ravno na me pozabila? Oh ne. — Posodi mi dnes samo enega izmed sedmerih mečev, ki v tvojem srcu tičijo, in rani ž njim moje kamenito srce, da izteče iz njega vsa grešna kri, ki se je do zdaj po hudobnih, nesramnih mislih in željah v njem stekala. Sprejmi me za svojo lastnino ter me, kakor nekdanj mrtvo truplo svojega Sina, vzemi v svoje blago krilo, da se tam ogrejem in novo, poboljšano življenje začnem! Preženi in ozdravi mojo dušno slepoto, da svoje velike grehe, posebno pa tiste prav spoznam, katerih morebiti še nisem nikdar obžaloval, in v katerih sem do zdaj brez vsega strahu živel! — Oh, pokoro delati, me je bilo sram, ali grešiti se pa nisem bal in sramoval. O ubogi, zadremani grešnik! kaj hočem začeti? Pobožnega sem se imel, pa zdaj

le preveč in predobro spoznam, kako zlo sem se goljufal, saj sem bil grehom vedno udan in v nje celó zakopan. Kde najdem toliko moči in srčnosti, da zamorem svoje življenje resnično poboljšati? Kde zadobim pravo žalost in grevengo, da svoje hudobije in neštevilne pregrehe prav objokujem? Kaj bo enkrat z menoj, če še zanaprej star, navaden grešnik in sovražnik božji ostanem? K tebi, o Marija! bi si skoraj še najbolj upal. Slišal sem namreč, koliko trdokornih grešnikov si že omečila in s svojim maternim srcem k poboljšanju ganila. Le eno me še straši; — bojim se, da bo težko z menoj, ker sem se že vse preveč grehu udal in mu preveliko oblas tprepusil. Že dolgo se želim poboljšati, pa vedno še odlagam; — kako dolgo hočem še odlagati? Morebiti do tje, da me smrt prenagli? Ne. Zdaj hočem začeti; zato pa tebe, o Marija! prosim, daj mi pravi strah pred grehom in podpiraj me na potu poboljšanja. Le tako se bom spokoril in rešil svojo dušo večnega pogubljenja.

Molitev.

Glej, o mati mojega Boga! Tukaj pred tvojimi nogami kleči reven grešnik,

ki z zgrevanim srcem pod tvojo brambo pribeži in vse svoje zaupanje edino v tebe stavi. Nisem sicer vreden, da bi se ti na me ogledala, ali to me osrčuje ker vem, da odkar si svojega ljubega Sina za grešnike umirati videla, tudi trdno želiš, vsakemu pomagati. O mati milostljiva! oglej se toraj na me reveža in bodi tudi meni usmiljena. Vsi te imenujejo brambo grešnikov, tolažbo in upanje. Obrnem se tedaj tudi jaz s srčnim zaupanjem k tebi, o žalosti polna mati Marija! in te milo prosim, priporoči me svojemu božjemu Sinu, da zanaprej vama več žalosti ne delam, se grehu odpovem, svojo dušo izveličam in enkrat večni raj zadobim. Amen.

(Po vsakem premišljevanju se molijo litanije, in če je mogoče tudi rožni venec žalostne matere božje, potem se poje pesem: »Žalostna je mati stala«, ako se ni pela že pred premišljevanjem; konča se pa pobožnost vsikdar z zadnjo molitvijo.)

Drugi petek.

Premišljevanje.

Marijine žalosti, ko je morala z detetom Jezusom v Egipt bežati.

Jožef! vstani, vzeme dete in njegovo mater in beži v Egipt.“ (Mat. 2, 13.)

Dnes dragi častivci žalostne matere! pogledjmo devico Marijo v novi žalosti: kako vsa objokana z detetom Jezusom in s sv. Jožefom v tujo deželo bežati mora.

Premišljujmo tedaj:

1. Skoliko udanostjo in potrpežljivostjo se ta revna mati s svojim dragim Sinom na dolgo, neznano pot poda. — Kakor od sulice zadet in ranjen bolečino vedno seboj nosi, enako občuti po žalostnem prerokovanju Simeona od meča britkosti zadeta tudi naša nebeška mati povsod srčne bolečine. — Ko je hudoben kralj Herod slišal od novorojenega judovskega kralja, se je

silno prestrašil, kajti se je bal, da bo svoje kraljestvo zgubil. „O Herod! zakaj se bojiš? kliče sv. Fulgencij. Novorojen Mesija ni prišel kraljev in dežel premagovat.“ — Težko čaka Herod na modre, da bi mu prišli povedati, kde so Mesija našli; ker jih pa ni, začne sovražna in smrtišeljna jeza v njem vreti in dokipi do strašnega sklepa, umoriti novorojeno dete. O ljubi zveličar! komaj si prišel na svet, že ti preti tolika nevarnost. Pa dobrotljivi Bog, ki pazi na vsako še tako malo stvarico ter jo lepo oskrbi, še ima toliko večjo skrb za svojega Sina. Zato pošlje pridnega varha, — milega angela iz nebes, ki sv. Jožefu v spanju naznani, naj hitro vstane in vzeme dete in njegovo mater ter odbeži v Egipt. „Oh, koliko britkosti je moralo Marijino srce takrat občutiti, kedar jej je bilo naznanjeno, da mora s svojim dragim detetom Jezusom v tujo celó neznano deželo odbežati!“ kliče sv. Krizostom. Ne da se lahko dopovedati, kaj vse je morala revna mati v svoji cveteči mladosti na tako daljni in težavni poti prestati. Pa kakor tiha ovca, se vsa potrpežljiva v božjo voljo uda; — in tako vidimo božjo mater z malim Jezu-

som na potovanju v daljni Egipt. — „Jožef je vstal, vzel dete in njegovo mater po noči in je pobegnil v Egipt“, pravi sv. evangelj. (Mat. 2, 14.) Tedaj iz domačega kraja mora Marija zavoljo svojega Sina v neznano deželo bežati, — revna sirota mora iti med tuje ljudi! Tako mora bežati pred ljudmi celó tisti, ki je prišel, nje odrešit; — božje dete še ne sme na prsih svoje matere mirno počivati. Komaj je rojeno, že ga preganjajo in mu po življenju strežejo. O neizmerna žalost za ubogo mater, ki vsa pobita svojo domačijo zapušča! Z neizrečeno žalostnim srcem je v temni noči od svoje hišice slovo vzela in namakala celo pot z britkimi solzami. Na meji judovske dežele še se enkrat ustavi in se na domače gore in doline milo ogleda, potem pa stopi z detetom na rokah v ljudsko deželo. —

Sv. Tomaž Akvin, sv. Bazilij in drugi cirkveni učeniški pišejo, da so te tri sv. osebe cela tri leta, kakor neznanji ptujci brez prijateljske pomoči v Egiptu živele in kaj pomanjkanja pretrpele. Večkrat je mali Jezus, ves lačen, svojo mater za kruh prosil, pa mu ga ni imela dati; — oh, kolika britkost za njeno materno srce! In vedar ni no-

bene nepotrpežljive besede iz njenih ust slišati; vso revščino prenaša Marija v božjo voljo udana.

O Marija! uči nas, da se tudi mi tako potrpežljivo v božjo voljo udamo, kakor ti. — Marija nam prav lepo kaže, kako se ima božja volja spolnovati. Brez vsega ugovarjanja in obotavljanja gre uboga gospodova dekla, udana v božjo modro previdnost, s svojim ljubim tovaršem in detetom tje, kamor jo božji glas kliče. Ona gre, čeravno še ne ve kam, in nikar ne poprašuje, kako jej bo tam šlo. Nikomur se ne pritožuje čez težavne pote, po katerih jo Bog vodi. — Glejte! kaj zamore duša opraviti in koliko pretrpeti, ako se s vsem srcem Bogu izroči in v njegovo sv. voljo uda! Kako zvesta in skrbna je Marija pri izpolnjevanju božje zapovedi, s koliko ponižnostjo in udanostjo poslušša in sprejme angelove besede in kako hitro si prizadeva, čez vse težavno naročilo na tenko izpolniti! —

Glej, prevzetni in svojeglavni, trdokorni grešnik! Ti pa božje zapovedi spolnuješ le z nevoljo in mrmranjem ter se vse prerad ustavljaš božjim naredbam. Ti nočeš po Marijinem izgledu biti božji hlapec; — le po svoji glavi

bi rad gospodaril. Ali zamoreš brez znotrajne sramožljivosti gledati, kako tvoja trdovratnost tri sv. osebe v tujo deželo v pregnanstvo žene? — Jezus, Marija in Jožef grejo brez vsakega obotavljanja. Njim je božja zapoved sveta. Oni ne gledajo in nikar ne pre-mišlujejo, ali je pot lahka, ali daljna in težavna; nič se ne mudijo in tudi angela ne izprašujejo, zakaj morajo bežati, — ampak oni zapustijo svojo deželo, žlahto in hišo, da le izpolnijo, kar tirja najmodrejši stvarnik, ljubi Bog od njih.

Hišni gospodarji in gospodinje, očetje ino matere! Se-li trudite tudi vi, spoiniti božjo voljo brez mrmranja in obotavljanja, čeravno vam previdnost božja kaj težavnega naloži? — Osramoteni smo dnes pred Marijo; kajti vse preveč nam očita naša vest, kako malo na božjo besedo porajtamo in kako pogostoma se božji volji celó ustavlja-mo. — Kakor si Jožef in Marija nista mislila, koliko težav nju v zakonu ča-ka, tako tudi vi prepogostokrat zakon-ski stan za manj težavnega držite, ter si neoženjeni le preradi domišljujete, da vas v zakonu le dobro čaka, namesto da bi že zgodaj vadili dušo in telo za prihodnje trpljenje. — Glejte mater de-

vico Marijo z Jezusom na težavni poti! Srce jej od žalosti poka, ko Sina božjega na svojih rokah v tuj kraj nesti mora; pa od svojega blagega otroka se ne more ločiti. Dete mora pri materi biti; — od nje se mora učiti spoznavati božje zapovedi; nad materjo in očetom mora gledati izglede, kako se ima sveta božja volja na svetu s potrpežljivostjo na tenko spolnovati. „Naj se mi zgodi po tvoji besedi“, je rekla Marija in to pokazala tudi v djanju. O srečni otroci, ki imajo take starše! Lep izgled bogaboječih staršev je živ nauk za otroke. Zato pa je Jezus tudi devico Marijo še s križa z hvaležnim srcem izročil Janezu, rekoč: „Glej tvoja mati“! (Jan. 19, 27.) Vzemi jo, enake ne najdeš na zemlji!

Premišljujmo na dalje:

2.) *Veliko srčnost, s katero se je devica pred grozovitnim Herodom podala na daljno pot.* — O srečen človek, ki rad gre, kamor ga Bog kliče in pošlje! V božjo voljo udana vzeme Marija svoje ljubeznjivo dete na svoje roke in gre z njim v daljni Egipt. Sv. Bonaventura vpraša: „O devica! od kod boš vzela živeža na cesti, in kde prenočila z detetom v

ljudskem kraju“? — Pa Marije to ne skrbi, vsaj ima seboj kralja nebes in zemlje; zato zaupa v božjo pomoč in gre vsa srčna dalje. Ž njo potuje sv. Jožef, in tako vidimo tri sv. osebe bežati pred hudobnostjo krvoželjnega kralja Heroda. — Tedaj pred grehom, ki se v srcu hudobneža šopiri, mora nedolžnost bežati, — sam Sin božji mora iti med neznane ljudi. O nesrečen greh! — Znabiti je moral Jezus že tudi pred menoj bežati, vsaj den za dnevom grehe doprinašam in žalim ljubega Boga. O rad še bom enkrat Jezusa klical, rad se za njim glasil, rad ga iskal, pa vendar ga ne bom našel, ne doklical več. Zdaj ne hodim za Jezusom, akoravno ga moja duša želi; — rajši ga preganjam. Toda ne bo več dolgo trpelo, da bom iz te solzne doline vržen v večno globočino. Dnevi mojega življenja bodo hitro pretekli; zadnja ura bo bila, mrtvaška sveča se užgala in se mi v roke podala, — oh! le prehitro, še poprej, kakor si sam mislim, bom moral vzeti od sveta slovo. Kako dolga steza se bo takrat pred menoj odprla; — po temni poti bom moral potovati v nezna- no večnost.

O mila mati Marija, od mene zdaj preganjana in premalo spoznana, v ti-

stem strašnem trenutku mi bodi milostljivo k pomoči! Vse svoje hudobije zgrevam zdaj iz globočine svojega srca; — o da bi jih ne bil nikdar storil! Zal mi je, da sem s svojimi grehi preganjal tolikokrat tebe in tvojega ljubeznjivega Sina, ali pa kriv bil, da sta bila od drugih zasramovana; — še celó skrivaval se sem večkrat pred vama, kajti nisem vaju hotel spoznati.

O mladenči in device! Kolikokrat ste bili od staršev k Jezusu poslani, da bi njegovo besedo poslušali ali pa ga v sv. altarskem zakramentu vredno v srce prijeli; ali iskali ste rajši druge skrivne in grešne pote, da le niste Jezusa našli. —

Grešniki! Kako dolgo hočete svojega milostjivega odrešenika še preganjati? Ali se vaše hudobije še zdaj niso vogle? O padite vendar enkrat na svoja grešna kolena, vsaj slišite mili glas svojega odrešenika: Grešnik, zakaj me preganjaš? Naj vas njegova beseda globoko v srce zadene, da tudi vi celó zgrevani s Savlom poprašate: „Gospod, kaj imamo storiti“? (Apost. dj. 9, 6.) — Idite, pokažite se duhovniku in trdno sklenite, nikdar več grešiti.

Marija na begu iz domače v tujo deželo okrepi pa tudi vsem tistim s

tolažljivim naukom pobito srce, ki morajo svoj dom zapustiti in v ljudski kraj potovati. — Hlapci in dekcle, udove in sirote, vojaki in drugi popotniki, ki ne poznate svoje domovine, izbrišite si dnes pred Marijo svoje solzne oči, da vam bo vaše potovanje na tem svetu nekoliko olajšano! — Nevesta, ki vsa žalostna, v velikih strahih pred prihodnostjo svoje drage starše zapuščaš in se v tuj kraj podaš; — ubogo družinče, ki svojo borno obleko s solzami v škrinjico zлагаš in ž njo za bitko plačilo služiti greš; — objokan mladenč, ki te vojaška služba iz očetove hiše v daljno deželo pelja, zastavit ondi za varnost domačije svoje življenje; — sirote ino drugi reveži, ki ne veste, pod katero streho bote našli pokoj; — oglejte se dnes na popotno devico [Marijo! Vzemite in nesite, kakor ona, tudi vi Jezusa povsod seboj, naj bo on vaš popotni tovarš na tem svetu noter do večnosti.

O ljubljani Jezus! Ko bi te na težavnem poti smel z Marijo tudi jaz spremljati in te v duhu ne le na rokah, ampak tudi v svojem srcu nositi! O bodi moj zvesti tovarš skoz celo moje življenje! Za to milost te dnes prosim, ter te z gorečimi željami objamen; — oh! ostani moj zvesti varh, da vselej

na tvoji strani brez greha mirno proti večnosti hodim. —

Poln veselja sem in moje srce hrepeni za Jezusom. Njega najti in imeti so moje želje. Ali ravno tistega Jezusa, s katerim je Marija v Egipt bežala, najdem v tabernakelju. Tukaj se on prijazno na vas ogleduje in deli milosti vsakemu, ki zgrevan k njemu priteče. O da bi našel tudi jaz tamkaj vselej tolažbo, kedarkoli z zgrevanim srcem tje pribežim!

Molitev.

O moja preljubeznjiva mati Marija! Kako lep nauk smo dnes od tebe dobili! Učila si nas, o nebeška gospa in kraljica! kako naj vsa božja povelja s potrpežljivostjo sprejmemo in brez vsakega godrnjanja izpolnujemo. O usliši nas revne grešnike, ki tukaj pred teboj in tvojim Sinom svoje grehe in hudobije resnično objokujemo. Trdno sklenemo in obljubimo, da hočemo božje in svojih predpostavljenih zapovedi zanaprej vsikdar zvesto spolnjevati; — sklenemo pa tudi, kakor najhitrej se svojih grehov, ktere smo z mislimi, z besedami, z djanjem in hodom storili, čisto spovedati; posebno vse stare more-

biti nespovedane krivice in hudobije svojemu spovedniku s skesanim srcem odkriti, da ne boš več toliko solz zavoljo nas točila. O mila mati! varuj nas in nikar ne pripusti, da bi še na dalje za grehom hodili in na zadnje še svoje zveličanje zgubili. Amen.

Tretji petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je svojega dvanajst let starega Sina Jezusa v jeruzalemskem tempelju zgubila.

„Sin, kaj si nama to storil? Glej! tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala“. (Luk, 2, 48.)

Premišljujmo :

1) *Ljubezen device Marije do Boga.* — Podajmo se v duhu v Jeruzalem. Tam najdemo nedolžno mater, objokano in pobito, kajti je zgubila ljubeznjivega Jezusa. Sv. Lukež piše v svojem evangelju, da je presveta devica po navadi svojih bogaboječih staršev obiskala vsako leto ob veliki noči s

sv. Jožefom Bogu posvečeni tempelj v Jeruzalemu, da bi tam pobožno molila. In ko je Jezus bil dvanajst let star, vzela je mati tudi njega seboj. Goreča pobožnost jo pelje v božjo hišo, misel pa, da ima Jezusa pri sebi, ki ves ponižen kraj svoje matere gre, navdaja njeno srce z nepopisljivo radostjo. Veselo je moralo biti, videti tri pobožne romarje na božji poti. Oh, kako močno malemu Jezusu srce trka, kaka radost mu iz obraza žari, ker sme s svojimi starši iti v tempelj molit! Vsi trije se te svete poti zelo veselijo. —

O ljubljene starši! povzdignite dnes svoje oči in pogledjte mlado devico in mater, kako lepo s svojim zakonskim tovaršem za bogaboječnost svojega otroka skrbi in kako ponižno ta ljubeznjiva mati kraj svojega tovarša gre. Ko pa v sveti tempelj pridejo, se pred vsemogočnim Bogom vsi trije do tal priklonijo in pobožno molijo, da se iskrena pobožnost iz njihovega obličja sveti. —

Povejte mi starši! Ali sejate tudi vi tako gorečo pobožnost do Boga v srca svojih mlajših? In vi otroci! Ali zapazite take lepe izgledе ponižne bogaboječnosti nad zadržanjem svojih

staršev? Starši! Se-li vaše srce ne topi veselja, ko Jezusa med Jožefom in Marijo v božji hiši vidite? Kakšni občutki in kake želje vas pri tem pogledu obhajajo? Kaj ne? Vaše srce si želi, da bi zamogli tudi vi tako srečni biti in se po izgledu Jožefa in Marije s svojimi otroki pogostoma v gorečih molitvah v cirkvi pred Bogom znajti. Pa kaj, da svoje mlajše v cirkvi večkrat pogrešate in pri sebi ne vidite! Joj vam, ako ste vi krivi, da vaši otroci božjega tempeljna ne obiskujejo in po drugih potih hodijo! — Ali veselite se, ako nad njimi že v rani mladosti zapazite iskreno udanost v voljo nebeškega Očeta in pravo pobožnost!

Blagor vam ljubljene starši! če vaše dete rado v cirkev hodi. Božji duh ga tje vleče; — samo ne vé, kako in zakaj. Tam pred altarjem poklekne in pobožno moli, kakor ve in zna. Z gorečim srcem povzdigne nedolžne rokice navzgor in se hvaležno spomni na dobrotljivega Očeta v nebesih, od kterega so mu starši dosti lepega doma povedali, ter moli: Oče naš! Na belorudečem licu se sveti lepa brez madežna, še nepokvarjena čistost in iz jasnih oči sija blaga nedolžnost deviške duše,

ki se v sv. željah do svetih nebes povzdignje. Ali vidite zdaj starši! kako pobožno zna otrok po vašem lepem izgledu in nauku moliti. Se-li vam ne dozdeva, kakor da bi angela pred altarjem klečati videli? In kako lačno in žejno božjih naukov še je tako dete! Vsako drobtinico nebeškega kruha radostno pobere, poljubi in po slabi moči v duhu zavžije. Kako željno opira na Jezusov križ svoje oči ter z žalostnim duhom premišljuje, kdo neki se je podstopil, prizadjeti ljubemu Jezusu toliko bolečin; — kako ga globoko v srce zaboli, kedar Jezusovo stran prebodeno zagleda! Kdo je to storil, globoko zdihne, njegovo mlado srce pa se sočutja do križanega Jezusa tali. In ko zagleda podobo device Marije z malim detetom na rokah, si misli in želi, da bi kaj rad na rokah nebeške matere počival. Kako se mu krona na Marijini in Jezusovi glavi lepo dopade, posebno pa, ker mali Jezus za pobožnim otrokom milo gleda in se otroku zdi, da božje dete zmirom bliže njega pride. Ko pa Gospoda, vsegamogočnega stvarnika v bliščeči monštranci zagleda, trkne, ko mali, nevedni grešnik trikrat na prsi. Tudi zvonček in orgle ga k pobožnosti vabijo; — kam le pogleda, ga vse ve-

seli, da se ne more od sv. tempeljna ločiti. — Slednjič pa se poln veselja, ki ga ne more nikomur dopovedati še enkrat pred Jezusom ponižno nakloni, si pokropi svoje goreče lice z blagoslovljeno vodo se prekriža, potem pa se od veselja ves ginjen poda mirno k svojim staršem na dom. —

Glejte starši! malo podobo pobožnega otroka; glejte pa tudi mladenči in deklice! kako veselo je gledati, kedar tako dete moli. Oh, naj bi vedeli še tudi mi tako moliti! Ali kako redki so starši, ki bi svoje otroke že od prve mladosti učili pobožno roke sklepati in moliti! Pa mislim, da se je dnes v vašem srcu izbudila želja, izrediti svoje otroke pridne in pobožne.

Kaj bi pa rekli in kako bi vam bilo pri srcu, če bi pridno dete, katero ste si bili z velikim trudom odgojili, na enkrat zgubili, kakor naša revna mati Marija? — Ena največjih britkosti, ki jih je Marija trpeti imela, je bila ta, da je svojega ljubeznjivega Sina v tempelju zgubila in ga ni tri dni videla. — Matere! povejte nam. Ali vam ni pri srcu tesno, kedar vas nemila osoda od ljubljenega otroka loči? Glejte, kako

oster meč je moral Marijino srce zadeti, ko je zgubila njega, ktereга tako goreče ljubi! — Vsaj starši celo pot s solzami namakajo, če je jih ljubljjen otrok v daljne kraje poklican in odpeljan, akoravno vejo, da bo na skorem nazaj prišel. Kako britkost pa je morala občutiti še le božja mati, ker ni vedela, kam je njeni Jezus prišel, in ali ga bo še kedaj zopet videla! Te bolečine ne more odkriti Jožefu, on pa Mariji ne; — in tako hodita cele tri dni brez deteta vsa pobita okoli. Enako nevesti v visoki pesmi je lahko devica govorila: „Po noči sem iskala njega, ki ga moja duša ljubi; iskala sem ga, pa ga nisem našla. Vstati hočem in semtertje po mestu hoditi, po ulicah in cestah bom iskala njega, ki ga moja duša ljubi; iskala sem ga, pa ga nisem našla.“ (Vis. pes. 3, 1-2.) Povsod je popraševala in klicala: „Ste ga li videli, ki ga moja duša ljubi“? (Vis. pes. 3, 3.) — Pa nikjer ga ne najde, zato milo zdihuje: Deteta ni več; — kam se hočem podati? — oj, kde je moj Jezus? — ne morem ga najti. — „Moje solze so mi jed in pijača noč in den, ker mi pravijo: Kde je tvoj Bog“? (Ps. 41, 3.) Ta žalost jej ne da spati,

zato joka in kliče za Sinom rekoč:
„Povej mi, kde si opoldne počivaš,
da ne zajdem“! (Vis. pes. 1, 6.)

Mnogi cirkveni učeniki trdijo, da je ta Marijina žalost bila med vsemi največa, kajti pri drugih je Jezusa povsod imela pri sebi, zdaj pa je ločena od njega. O britki dnevi, v katerih ni nikjer tolažbe našla! cela stoletja so se jej dozdevali. — „Moj dragi Jezus je daleč od mene in ne vem, kde je. Kdo me bo zamogel potolažiti, ker tistega ni, ki je moja tolažba“? — Tako zdi-huje, — tako žaluje revna mati za zgubljenim Sinom. In kdo ve, ali ni morebiti mislila, da je Jezusa zato zgubila, ker mu ni vsikdar zadosti postregla; vsaj je hitro, ko ga je bila našla, od njega pozvedovala, rekoč: „Sin, zakaj si nama to storil“? (Luk. 2, 48.) —

Pri tem milem zdihovanju zberite ljubljeni starši! nekoliko svoje misli, naj vam dnes težki kamen od srca odvalim, vsaj se morebiti tudi vam večkrat ravno tako godi, kakor naši božji materi. Kaj ne? Tudi vi ste že zgubili otroka: nemila smrt vam ga je pobrala in iztrgala brez vsega usmiljenja iz vašega naročja ljubčeka vašega srca.

Oh, kako občutljivo je bilo takrat ranjeno vaše srce! Dete že morebiti dolga leta v zemlji trohni, ali vaše srce še ni mirno; vedno še je pobito. In nek znotrajni glas vam znabiti očita, da ste smrti svojega otroka sami krivi, ker ste v boleznih z zdravilom ali pri postrežbi kaj zamudili in zanemarili. Da, — večkrat se vam dozdeva, da bi vaše dete še znalo živeti, če bi zanj bili boljše skrbeli. Ubogi starši! kako britki meč prebada vaše srce po zgubi otroka in koliko žalost ima vaša duša prenašati! Učite se toraj dnes od Marije, ki je svojega ljubljene Sina z žalostjo iskala in se v božjo voljo udala, — za svoje otroke ljubeznjivo skrbeti in na nje paziti; če pa vam nje ljubi Bog vzeme, naj vaše pobito srce pomiri misel: Kar Bog stori, je dobro; ter govorite s potrpežljivim Jobom: „Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor se je Gospodu dopadlo, se je zgodilo! Ime gospodovo naj bo česčeno“! (Job. 1, 21.)

Premišlujmo:

2) *Kako skrbno žalostna mati svojo drago dete išče in ko ga je našla, kaj mu reče.* — Ko sta Marija in Jožef zapazila, da je Jezus zaostal, sta hitro vstala in ga iskala med žlahto

in znanci. Ker pa ni bilo nikder sledu po zgubljenem Sinu, sta se nazaj vrnila proti Jeruzalemu. — Pomisli kaj je Marija delala celo to dolgo pot. S svetim Jožefom je tekala sémtertje in iskala Sina po celi poti, po gorah in po dolinah; klicala ga je in povsod pozvedovala po njem, kterega je njena duša ljubila; — pa vse zastonj! — ni ga našla. Klicala je na ves glas: Oj Jezus! Jezus! ali Jezus je ni slišal, se jej ni oglasil. Ravno tako skrbno ga je iskala in po njem pozvedovala tudi v Jeruzalemu. „Lehko bi bila mislila, pravi nek cirkveni učenik; Dvanajst let je že star, tudi Bog je, toraj se ne bo zgubil; bo že sam v Nazaret nazaj prišel.“ Ali Marija ne misli, ne govori tako, — ne; tri dni ga išče z žalostjo in bi ga iskala gotovo še štrti, peti den, ko bi ga ne bila tretji den našla. Kde pa ga je našla? — Sv. evangelj nam pove, da je devica Marija našla Jezsua čez tri dni v tempeljnu med učniki. Tam se je božji Sin mudil, ter poslušal učnike, nje izpraševal in jim dajal take odgovore, da so se nad njegovo zastopnostjo in modrostjo vsi čudili. „In prigodilo se je, piše sv. Lukež, da so ga tretji den v tempeljnu našli sedeti v sredi uče-

nikov. In ko so ga zagledali, so se zavzeli; in njegova mati mu je rekla: Sin, zakaj si nama tako storil? Glej! tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ (Luk. 2, 46. 47.) Toda vsa žalost kmalo mine. Jezus je najden, — mati dobi nazaj svojega Sina in oster meč je potegnjen iz njegovega srca! Veselje, ki ga je Marijino srce takrat čutilo, ne da se popisati, ne do-
povedati. —

„Sin, zakaj si nama tako storil?“ — Preljubi! ostanimo še nekaj časa pri teh besedah, ki jih je Marija v svoji preveliki žalosti Jezusu rekla. — Ljubo dete, zakaj si to storilo? — O večni Bog! podpiraj mojo slabost, ki me pri teh besedah sprehaja! Vest me peče in žge, kajti tudi mene zadeva to vprašanje. — Ljubo dete, zakaj si nama to storilo? tako sem slišal govoriti večkrat ljubega očeta in drago mater. Ali zdaj tega glasu ni več slišati! Nobeno srce — ne očetovo, ne materno me več ne išče, — nikdo na tem svetu me več tako ne kliče. Kam koli se obrnem, povsod mi nekaj manjka; — naj grem na eno ali drugo stran, — dragega očeta in ljube matere vendar nikder več ne najdem. Oh, že zdavnej mi jih je vzela nemila smrt, — zato pa težko gledam

nje, ki še imajo, kar sem jaz že zgubil. Kaj bo z menoj, kadar bom spet pred svoje starše stopil in bodo oni mene sodili! Oh, bojim se; — kako mi bo pri srcu, kadar bom na Jezusovi strani zagledal očeta in mater, ki se bota z ostrimi besedami do mene obrnila in mi rekla: Sin, — hčer, zakaj sta nama to storila? Toliko časa sva z nauki in lepimi zgledi vaju iskala, — toliko se za vaju trudila in kaj pretrpela, ali nepokorna otroka poglejta zdaj, kako sramoto sta nama pred sodnikom napravila! — Oh, zavoljo hudobnega in spridenega otroka se je postarala in osivela očetova glava, je obledelo in vpadlo materno lice. Trepetajoče roke, težke in onemogle noge, žalostno in pobito srce in nemirno vest imajo ubogi starši zavoljo ničvrednih otrok. Kaj bo, ko bodo starši na sodnji den rekli: Ljubljeni Sin! draga hčer! nisva li za vajno zveličanje vsega storila, da bi zamogla srečna priti pred sodbo? Ali kaj vse morava nad vama zdaj zgrešiti? Kde je vajni deviški prstan? — v katerem kraju, — na kateri poti sta ga zapravila? Kteri den sta imela zadnjikrat nedolžnosti lepo oblačilo? — Ktera noč je vama pripravila to nesramno obleko? — Pred koliko leti sta si še spletala

deviški venec? Kdo vama je tistega raztrgal? Za ktere besede, za kako jed in pijačo ali obleko, — za ktere obljube sta prodala svojo čistost? Ali nista zamogla kratkih let svojega življenja v nedolžnosti preživeti? — O strašna očitanja! Hribi padite na nas! gore pokrite nas! o zemlja, — o morje požri nas! skrite nas pred grozno jezo pravičnega sodnika! — In vendar; koliko mladih ljudi poprej ne miruje, dokler v slabe tovaršije, — slednjič pa v nečistost ne zabredejo!

O Jezus, moj usmiljeni odrešenik! bodi mi milostljiv in prizanesi mi moje grehe. — O Marija! zdaj spoznam, kako hudo sem svoje starše razžalil, kako zlo nje goljufal in s tem tudi Jezusa zgubil, in vendar kako kamenito je moje srce! Vsaj pri tebi, o žalostna mati! naj se črez svojo preveliko zgubo razjokam. Da, — Jezusa sem zgubil in ž njim vso srečo in zadovoljnost. Pa prav željno ga hočem iskati, dokler ga zopet ne najdem. O da bi mi bilo tudi mogoče, vse svoje grešne pote z grenkimi solzami objokati; pa kaj, če bi morebiti že prepozno bilo! — Hvala Bogu! da še ni prepozno; zato trdno sklenem se k tebi povrniti moj Gospod in moj Bog!

Molitev.

Milostljiva mati, devica Marija! sprosi mi pri Bogu milost, da prav spoznam, kaj se pravi Jezusa zgubiti in da še včakam, njega zopet najti. Pripusti, nebeški Oče! naj tvojega Sina z Marijo tudi v tempeljno najdem in se njega srčno razveselim. Vse rad pustim, vse z veseljem dam, da le Jezusa dobim. Zaupam, o Jezus! da še imaš svoje sree za me odprto in da tvoje razpete roke še tudi mene, — zgubljeno ovčico zopet objeti želijo. Le tukaj me kaznuj, tu me tepi, tamkaj pa mi milo prizanesi! Imej z menoj potrpljenje, in čakaj z naglo smrtjo, da še poprej greh zapustim in objokam in tako vreden postanem, tebe najti. Slednjič pa še od tebe, milostljiva mati! eno milost prosim: Glej, zgubil sem Jezusa, kakor ti; — nimam ga več. Daj, da ga pri tebi zopet najdem in spoznam, da brez njega ne morem živeti. Za njim bom hodil, jokal se in žaloval, z zgrevanim srcem ga milo klical; noč in den hočem hoditi, da ga le zopet najdem in dobim. Amen.

Četrty petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je svojega Sina Jezusa s težkim križem obloženega na potu srečala.

„In on nese svoj križ ter gre tje ven na mesto, ki se imenuje kraj mrtvaških glav, hebrejski pa Golgota.“ (Jan. 19, 17.)

Premišljujmo dnes:

1) *Potrpežljivost device Marije, kadar je svojega Sina na križevem potu srečala.* — Kakor je bilo pretečeni petek rečeno, sta Marija in Jožef Jezusa v tempelju našla. „In on je šel ž njima in prišel v Nazaret in je bil jima pokoren“, piše sv. Lukež. (2, 51.) Tam je ostal do svojega tridesetega leta. Potem pa začne svoj nauk, ktereга ljudem tri cela leta oznanuje in skaže z mnogoterimi čudeži zdravim in bolenim brez števila dobrot. Ko bi pa trudapolna setev ga imela z obilnim sadom razveseliti, ga — oh, žalostno je povedati, obsodijo k strašni smrti. Eden njegovih učencev, ves preplašen pozabi na storjeno prisego in ga trikrat zataji; — drugi ga za trideset srebernikov proda in s poljubom sovražnikom izda, — ostali pa „ga zapustijo in odbe-

žijo.“ (Mat. 26, 56.) Od pismoučenih in farizejev najeti hlapci dobrotljivega Jezusa na oljski gori zgrabijo, zvežejo in kakor razbojnika od molitve k sodnikom vlečejo. In potem, ko so ga bili neusmiljeno bičali, s trnjem kronali, mu v obraz pljuvali, so ga zadnjič še obsodili k smrti križa. In zdaj žene njihova divjost Jezusa, s težo križa obloženega na kalvarsko goro. —

Stopimo, dragi kristjani! dnes tiho na žalosten križev pot, postojmo tam in pogledjmo, koga bomo videli mimo iti. — Oh, naš Gospod, učenik, dobrotnik in zveličar Jezus Kristus nese ondi, ves opešan in s krvjo oblit svoj težki križ; za njim pa gre, od prevelike žalosti vsa pobita — njegova premila mati. Kako tenko poslušā vse grdo zaničevanje svojega Sina; vsak udarec, vse pehanje in suvanje ona sliši in oh! kaj vidi? Svojega Sina; — ali kako je spremenjen! Na glavi nosi bodečo trnjevo krono, na ramah mu sloni težek križ, — in trdosrčni hlapci ga suvajo in za vrvi, s kterimi so močno zvezali njegove roke, sem in tje vlačijo po prahu in trdem kamenju. Marija ga milo pogleda. Tudi Jezus še hoče svojo mater videti, ali njegove oči so s krvijo oblite. Zató si je moral, kakor sv. Brigita pravi, še

poprej zasedeno krv iz oči izbrisati, preden je zamogel mater pogledati. O boleči pogled! — Marija hoče Jezusa objeti, pa razbojniki jo z grdim psovanjem proč suvajo. Z milim pogledom srčnega usmiljenja se božji Sin zdaj k svoji materi obrne in jej na tihem pravi: O moja mati, postoj! Kam hočeš iti? — Če greš tje, kamor mene peljajo, boš trpela moje bolečine jaz bom pa občutil še tvoje. —

Postojmo še nekoliko trenutkov in poglejmo v duhu, kaj vse se na tem krvavem potu pri srečanju Sina in njegove matere godi. — Jezus pade trikrat pod križem. Kralj nebes in zemlje onemore pod težo križa in se, oh žalosten pogled! na zemljo zgrudi. — Ne sme mu pomagati mati, ne pridejo mu k pomoči učenci; — on sam nese zvezan svojo težko smrtno posteljo na kalvarsko goro. O v greh zapleteni grešniki! pridite in stopite bližej. Glejte! — Ves opešan obleži Jezus s križem prvokrat pred vami na pečini. K vam je obrnjen njegov ljubeznjivi obraz, kajti vaši smrtni grehi slonijo na njegovih sv. ramah in ga tiščijo k zemlji. Ali mu ne bote te teže odvzeli? ga-li bote pustili še dalje ležati? — Naj vas njegova žalostna podoba vendar enkrat k poboljšanju

gane, vsaj vidite, kako krotko jagnje vašo grešno težo drugikrat vzdigne, pa zopet pod njo obnemore in pade. —

O Jezus! ti ležiš na svojih kolenih, kakor da bi grešnika prosil, naj s teboj usmiljenje ima in se z zgrevanim srcem k tebi obrne, pa trdokorni grešnik še le noče; — oh, on se ne zmeni za tebe. Noče še se poboljšati, ampak odlaga pokoro od leta do leta ter pusti brez vsega usmiljenja svojega zveličarja pred seboj ležati. Vnovič beži za navadnim grehom in ne mara za Jezusa. Ali božji Sin, poln ljubezni do zgubljenega grešnika, še prime enkrat z veliko težavo svoj križ ter ne ve, bi-li gledal grešnika ali mater, kateri se tako toži: Glej, mati! ne najdem počitka, kajti nespokorjen grešnik me žene naprej; — postal je moj gospod in napravil mene za hlapca. — O ljubeznjivi Jezus! stisni se k srcu svoje mile matere in okrepi se, da svoj križ še tretjikrat vzdigniti in nesti zamoreš. Pa pod težo križa Jezus zopet pade, da bi nas s svojim tretjim padcem ganil k pravemu in stanovitnemu poboljšanju. Ves oslavljen leži božji Sin na zemlji, ali grešnik pa še se vedno v svojih grehah kota. Trikrat je padel Jezus, — trikrat klečal, — trikrat prosil; kaj? je li zamogel za

grešnika še več storiti?

O Jezus! kako milostljivo je vendar tvoje srce do mene revnega grešnika. Ne morem tebe na zemlji ležečega dalje gledati; — moram se poboljšati! O Marija! bojim se svoje poslednje sodbe. Kaj mi boš rekla, ker sem s tvojim Sinom do zdaj tako hudobno in neusmiljeno ravnal? Ti si s pobitim srcem za njim šla in njegove krvave stopinje s svojimi vročimi solzami namakala, jaz — hudobnež pa sem ga z jezo, zasmehovanjem in pregrešnim veseljem preganjal! Njegove ljubeznjive besede, s katerimi je jeruzalemske žene tolažil, segajo zdaj tudi meni globoko v srce. „Nikar se ne jokajte, je rekel — nad menoj, ampak jokajte se nad seboj“! (Luk. 23, 28.) Tudi meni zdaj drugega ne ostane, kakor vroče solze prave pokore in srčne grevenge; ž njimi hočem svoje ostudne grehe objokovati in milosti pri Jezusu iskati.

O moj milostljivi odrešenik in zveličar Jezus Kristus! Vstani in dopusti mi, da smem dnes zraven tvoje matere pred te poklekniti in svoje roke k tebi povzdigniti. Pred teboj hočem klečati in zdihovati, tebe moliti in prositi, dokler pri tebi usmiljenja in milosti ne najdem. Samo ena misel mi še strah

dela: ali me boš uslišati hotel, ker sem do zdaj na tvoje vabljenje in klicanje k pokori tako malo porajtal! O tisočkrat me greva, da sem tvoje milostljive prošnje tolikokrat zavrgel! Ali še smem milosti pri tebi upati in usmiljenja od tebe pričakovati? Zanašam se na tvoje besede: „Nisem prišel iskat pravičnih, ampak grešnikov“, (Mat. 9, 13.) — ter trdno upam, da mi boš odpustil moje hudobije, s katerimi sem se proti tvoji neskončni dobroti v treh potih svojega življenja pregrešil, namreč: v otroških, odraščanih in starih letih. Govori še tudi ti o usmiljena mati! za me le eno besedo, vsaj si nam za pribežališče grešnikov dana, in moja duša se bo po zadobljenem odpuščenju grehov v Gospodu razveselila, ker bo z Jezusom vnovič sklenjena.

Premišlujmo na dalje :

2) *Srčnost in stanovitnost device Marije.* — Druge matere bi obupale ali vsaj mrmrale, če bi se v taki nevolji znašle; božja mati pa v tihi žalosti za Jezusom gre in tudi v britkostih srčna in stanovitna ostane, akoravno je spremljala Sina, ki je v grozovitnih bolečinah še grozovitnejši smrti nasproti šel. Tebe o Marija! vidim vso srčno za trpečim Jezusom hoditi, zato

se pa hočem tudi jaz z božjo milostjo iz grešnega spanja zbuditi, vstati in za milim Jezusom stanovitno hoditi. Moja duša poželi Jezusa; — le v njem je sladkost in življenje. Njega zadobiti in pri Bogu milost najti, sem pripravljen vse trpljenje sprejeti in s potrpežljivostjo prenašati. Do zdaj sem le za grešnim veseljem dirjal, same dobrote poželel, le greh iskal, križev in težav pa se z vsemi močmi branil; — naj me je le najmanjša nevolja zadela, hitro sem mrmral proti svojemu stvarniku. Dnes pa klečé pred Marijo trdno obljubim, ne le grešnemu poželjenju dati na vsikdar slovo in se z Marijo podati za svojim ljubljnim Jezusom in pastirjem, ampak tudi vse križe in težave s potrpežljivostjo prenašati.

O Jezus! sprejmi me, da ti smem s Simonom cirenejskim težki križ nesti pomagati! Dopusti mi, da tvoj križ objamem, poljubim in na svoje rame zadenem. Že tisočkrat sem si ga z neštivilnimi grehi zaslužil, pa ti, o usmiljeni Jezus! si me pred križem tako dolgo obvaroval. — O naj ga nosim; — kako ljuba in sladka mi je njegova teža, če ž njo žalostno mater le nekoliko razveselim! Čeravno pod težo križa obnemore in padem, — nič za to. Naj le

moje nemirne noge, ki toliko stopinj za grehom storijo, občutijo smrtno težo križa; — naj se ob trdi skali le ranijo tudi moje krivične roke, ki tako rade hudobije in nesramnosti doprinašajo in v lenobi počivajo; in naj se pobije in do krvavega rani moje prevzetno obličje, ki je bilo mnogim v spodtiko in pohujšanje.

O Jezus! imej potrpljenje z meo, da še s križi in nevoljami tvoji pravičnosti na tem svetu zadostim. Pripravljen sem, vse potrpežljivo prenašati, kar mi bo tvoja roka naložila.

O Marija, milostjiva mati! kadar bom težo svojih grehov spoznal in ž njimi pred sodnji sedež svojega spovednika stopil, takrat me podpiraj, da nobenega ne zamolčim, ampak se vseh zgrevano spovem. Ko me bo pa poslednji križ, — moja zadnja bolezen spravil na kraj življenja in se mi bo oznanilo, da je moj čas dotekel, tedaj — o mila mati! mi bodi pomočnica, da pridem za Jezusom v sv. nebesa. —

Ljubljeni starši! tudi vam izroči žalostna mati Marija dnes lep nauk. Kadar bote, kakor ona, videli svojega otroka s težkim križem, to je s smrtnimi grehi obloženega hoditi po cesti življenja, — o potem pojdite in dirjajte

za njim, dokler ga vaše solze ne ganejo in vaše klicanje k poboljšanju ne spravi. — In vi otroci, ki hodite z velikimi grehi brez vse vesti veseli po svetu, oglejte se na nauke in opomine svojih skrbnih staršev in učnikov, kakor Jezus na križevem potu na svojo objokano mater. Prizadevajte si, živeti vsikdar pobožno, ponižno in nedolžno, da ne bodo vaši starši zavoljo vas žalovali. Vi pa zgubljeni grešniki! oglejte se na zvezanega in s težkim križem obloženega Jezusa in pomislite, kako teža vaših storjenih grehov to krotko jagnje trikrat na trda tla vrže. Ne pustite ga vsega opešanega dolgo na zemlji ležati in ne delajte njegovi materi še večih britkosti, ampak prinesite vreden sad pokore!

Molitev.

Nebeška gospa, prečista devica Marija! Dnes vidim tebe s tesnim in žalostnim srcem za s križem obloženim Jezusom hoditi in gledam ostri meč, ki je tvojo dušo prebodel. Vse to me opominja in uči kako neznano hudoben in ostuden mora greh biti, ker zavoljo njega ti in tvoj Sin toliko trpita. O nesrečen greh! Kaj vendar sem mislil,

da sem se v tolike hudobije pogreznil! Zdaj, o mila mati! ko tvojega Sina pod težo mojih grehov zraven tebe na zemlji ležečega vidim, spoznavam hudobijo svojih pregreh. Zato pa z zgrevanim srcem k tebi, o pribežališče grešnikov! pribežim in ti obljubim, da se hočem od te ure vsem grehom odpovedati in resnično poboljšati. Amen.

Peti petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je pod križem svojega umirajočega Sina Jezusa stala.

„Stala pa je zraven križa Jezusovega njegova mati.“ (Jan. 19, 25.)

Zopet se nas je zbralo precejšnje število okoli podobe žalostne matere Marije, da bi jo s svojimi mislimi do konca njenega trpljenja spremljali. Zadnjikrat smo, o nebeška gospa! pomagali tvojemu Sinu, kolikor nam je bilo mogoče, težki križ nosti, dnes pa te hočemo z jerzalemskimi ženami spremljati na

kalvarsko goro, kamor tvoj Sin z veliko težavo težko breme križa nese. O kalvarska gora! ti imaš za ubogo in opešano mater novih britkosti in novih muk, za nas pa lepih opominov in naukov.

Premišljujmo dnes:

1) Potrpežljivo zadržanje in stanoovitnost božje matere pri grenki smrti Jezusovi. — Marija želi in hoče videti, kako smrt bo njeni Sin za grešnike pretrpel; — zato se na kalvarsko goro za njim poda, da bi vse na tenko vide-la in vsak njegov zdihljej slišala. Obrnimo zdaj tudi mi svoje oči za njo na kalvarsko goro in pomislimo, kaj žalostnega se je tam godilo!

Novi, — že peti meč — prereže Marijino boleče srce, in Jezus pride s svojim križem ves opešan na breg. Pred seboj in za seboj ima razbojnike, ki njegovo britko smrt črez vse poželijo. Za njimi gre Marija, ktero nedolžen Janez z žalostjo spremlja. Sodnijski hlapci in trdosrčni vojščaki ne dopustijo, da bi si božji Sin smel le nekoliko trenutkov počivati in vsaj nekaj oddahniti. Komaj je križ do mesta privlekel, mu ga z rame na tla vržejo, da se zemlja strese. Drugim razbojnikom so

pred križanjem zavezali oči, da bi jih ne prevzel smrtni strah; ali Jezus mora vse pripravljane za svojo smrt gledati. Kakor krotko jagnje stoji med rabeljni, ki se pripravljajo, dovršiti svoje krvavo delo. — In zdaj planejo z vso srditostjo, enaki divjim zverinam, nad nje-ga in oh! — že mu trgajo oblačilo z ranjenega telesa, ga vržejo nagega na križ; ga vlačijo za roke in noge ter natezajo njegove ude, — in zdaj se razlega strašno pribijanje na križ in iz prebodenih rok in nog vre presveta kri; — že vlečejo križ k skopani jami, ga povzdignejo in po koncu postavijo, — mu dajo za tovarša na desno in levo razbojnika, — in Sin božji visi na ranah svojih rok in nog ter trpi, preden umre, strašne bolečine. Tri cele ure še moli, uči, prosi in zdihuje, potem pa izroči svojo dušo nebeškemu Očetu, nagne glavo in umre. — Nad Jezusom pač lahko spoznamo, da kakor kdo živi, tako tudi umre. O srečna in naukov polna smrt! —

Zdaj pa pogledjte! Tam pod križem, na katerem Jezus umira, stoji njegova mati Marija. „Stala pa je zraven križa Jezusovega njegova mati“, piše sv. Janez. (19, 25.) — O žalosten prizor! Znabiti je med vami ktera mati,

ki je že pri smrtni postelji svojega edinega sina stala in mu s trepetajočo roko oči zatisnila; — ona nam naj pove, kaj je v tistem trenutku občutilo njeno srce. Pa njena še tolika žalost se ne da primerjati z britkostjo, ki jo je Marija pod križem občutila, vsaj nobena mati svojega otroka tako ne ljubi in tudi ljubiti ne more, kakor je Marija ljubila Jezusa. Marija je ljubila Jezusa črez vse. In ravno ta Jezus je bil jej vzet, ter je visel na sramotni križ pribit med dvema razbojnikoma. Sovražniki so ga še zmirom zasramovali in preklinjali in Marija, njegova mati pod križem je morala vse to poslušati. Iz globokih ran je tekla ljubljenega Sina nedolžna kri dolj na nehvaležno zemljo, — in mati je morala vse to gledati. Videla ga je na križ pribitega, pa mu ni mogla pomagati; videla ga je vsega ranjenega, pa mu ni mogla ran obvezati; videla ga je vsega v bolečinah, pa mu jih ni mogla polajšati; videla je njegovo glavo, celo slabo na prsi viseti, pa mu nje ni mogla podpirati; videla ga je umirati, pa ni mogla ž njim umreti.

Zares :

Mati je pod križem stala, — jokala in žalovala,
Kder je visel njeni Sin,

Srce v žalosti vtopljeno, — je pobito, prebodeno
Z mečem dušnih bolečin.

Svoje solznate oči ima obrnjene na svojega božjega Sina; roke, ki so ga nosile, so sklenjene; iz prs, na katerih ga je grela in redila, se izvijajo britki zdihljeji, srce, pod katerim ga je nosila, od žalosti in britkosti, — oh, globoko je ranjeno! — Povej nam, žalosti polna mati! kdo je takrat tebe podpiral, da nisi omedlela, kaj te je ohranilo tako stanovitno? — Trdna vera, nepremakljivo zaupanje in goreča ljubézen do Boga, — ti močni stebri so podpirali tebe v tvoji grozovitni žalosti. — Marija ostane stanovitna zraven križa.

„Lesice imajo votline, ptice neba gnjezda, Sin človekov pa nima, kam bi položil svojo glavo“, potožil se je Jezus že pred svojim trpljenjem. (Mat. 8, 20.) In zdaj na križu? Trdi les je njegova postelja, oh! kako bi si tam počinilo njegovo trudno truplo? Vsaj še slamce nima, da bi na njo naslonil svojo z bodečim trnjem opleteno glavo; nima odeje, s katero bi se pred žgečim solncem, ki ga je po ranjenem životu hudo peklo, ogrnil; ne more se opreti ne na noge, ne na roke; viseč med nebom in zemljo ogleduje svoje krvave rane po zbitem truplu in šteje

drage kaplje svoje rešnje krvi, ki jo za grešnike preliva. Oh, kolikim je dal pogled, ali zdaj zapuščajo njega samega kalne oči; — koliko ljudi je očistil, zdaj pak sam v sramoti na križu visi; — koliko jih je ozdravil: enemu zravnal hrome ude, drugemu razvezal jezik itd., zdaj pa je sam pozabljen in zapuščen brez vsake pomoči; — koliko mrtvih je k življenju obudil, zdaj pa mora sam umreti; — koliko jih je potolažil, zdaj pa sam brez tolažbe na križu visi, — razun matere, Janeza in nekaj pobožnih žen se nihče s pomilovanjem na-nj ne ogleda. Da, — vidi se, da ga celó nebeški Oče zapusti in mu v strašnih smrtnih britkostih svojo pomoč odreče.

O Marija! kako je le mogoče, da ti pod križem ni srce žalosti razpočilo? O nebeška gospa! kako lep izgled potrpežljivosti nam daješ in tvoje zadržanje pod križem, oh! kako naukov polno je za nas! Gledala si, kako se tvoj Sin na sramotnem križu z blede smrtjo bojuje, poslušala si njegove mile zdihljeje in prošnje, in akoravno je vsaka njegova beseda tvoje srce globoko ranila, si ostala stanovitna. Jaz pa tako hitro nevoljen postanem in mrmram. Oh, kako sem občutljiv, ali ne tam, kder bi biti moral. Koliko krat obračam svo-

je oči na križ in vendar sem, kakor bi ničesar ne videl. Srce moje je mrzlo, brez vsakih občutkov, ter se ne gane. Kolikokrat grem celó mlačen mimo božje podobe; oči moje sicer gledajo ali srce za nič ne ve. Kadar je Gospod nebes in zemlje, mili Jezus, strašno smrt za zgubljeno človeštvo trpel, se je zemlja trosila, solnce je otemnelo, mesec je zgubil svetlobo, skale so pokale, grobi se odpirali, mrtvi se oživali, vojaki in drugi okoli križa stoječi so prestrašeni na prsi trkali, — ali jaz trdokoren grešnik od vsega tega ničesar ne čutim. O mili Jezus! odkupiti mojo dušo in jo rešiti, daš vse in preliješ do zadnje kaplje svojo kri. Ali kako neobčutljivo in trdokorno je moje srce, — s kolikimi grehi omadežovana moja duša! O Marija! oglej se milo na me in sprosi mi milost, da s teboj žalujem in tvojega Sina ljubiti začnem.

Premišljujmo dalje:

2) *Kako je devica Marija pod križem Jezusove poslednje besede globoko v srcu ohranila.* — Kakor sv. evangelist Lukež trdi, si je Marija vsako besedo svojega Sina k srcu vzela in jo tudi v srcu ohranila (2, 51.); — pa gotovo so jo njegove poslednje besede na križu najbolj v srce zadele. O

Marija! kaj je tvoje srce občutilo takrat, ko se je tvoj ljubi Sin še pred smrtjo milo na te ogledal rekoč: „Žena, glej tvoj sin! — Glej, tvoja mati“! (Jan. 19, 26, 27.) Oh! kolika britkost se je polastila tvoje duše, ko je Jezus okoli devete ure na ves glas zaklical: „Eli, eli, lama sabaktani, to je: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil“? (Mat. 27, 46.) — S suhim jezikom je zdihoval: „Žejja me“! — in ti mu nisi zamogla pomagati, ne požirka hladne vode njemu dati! Oh, kolika žalost za te revna mati! In zdaj še odpre enkrat svoja bleda usta in govori: „Dopolnjeno je! Oče v tvoje roke izročim svojo dušo“, (Luk. 23, 46.) pa vsaka beseda rani kakor bodeči meč tvoje v britkost utopljeno srce, kajti uboga hči brez očeta in uboga žena brez moža si s smrtjo Jezusovo postala še uboga mati brez sina!

Kako lepo, črez vse imenitno sporočilo je božji Sin še pred svojo smrtjo na križu napravil, ktereга ne bo na vse veke prelomil, vsaj ga je s svojo lastno krvijo podpisal. Svojo ljubo mater namreč izroči sv. Janezu, njega pa Mariji; enemu razbojniku obljubi, prijazno naproščen, sveti raj; svojo dušo pa daruje za vse človeštvo nebeškemu

Očetu. — O ljubljeni Jezus! kaj si pa meni sporočil? Ali smem od tebe kaj upati? Zares sem veliki grešnik, pa obljubim, resnično poboljšati se, zato pa upam v tvojo milost. To pa še toliko bolj, ker si z besedami s katerimi si Janeza Mariji izročil, njenemu mater-nemu srcu priporočil tudi mene. S križa si rekel nam vsem: „Glej, tvoja mati! —

Postojmo nekaj časa pri teh besedah, ki bodo nas vse, stare in mlade enkrat zadele ter nje premislimo nekoliko bolj. — Na sodnji den, ko bo Sin božji prišel v oblakih neba in bo zbral okoli sebe vse narode, da poplača vsak-teremu po njegovem zaslužanju, rekel bo tudi nam: „Glej, tvoj oče, — tvoja mati, — tvoj brat, — tvoja sestra, — tvoj prijatelj, — tvoj sovražnik“! Pa še tudi za druge duše bo vprašal rekoč: „Glej, je-li to tvoj sin, tvoja hčer, tvoj otrok, tvoje dete“? Že zdaj, kadar pri teh besedah sam seboj sodbo držim, si ne morem srca umiriti, ker od žalosti močno trka in me kar strah obhaja. O Jezus! če mi boš v resnici predstavil in pokazal vse duše, na katerih pogub-ljenju sem vtegnil kaj kriv biti, „kam bom potem šel pred tvojim duhom

in kam bežal pred tvojim obličjem“? (Psalm 138, 7.)

Starši! kako vam bo pri sren, kadar vam Jezus poreče: Glejte, svojega otroka! Kakšni so bili nekdej — in kaj ste iz njih napravili? Iz vaših rok tirjam zdaj njihove uboge duše! Ali ste imeli za nje tako skrb, kakor moja mati Marija za me? Kaj bote sodniku odgovorili, s čim se opravičevali, če ste kaj zanemarili?

Sin in hčer! kaj vama bo rekla vajna vest, kadar vaju bo Jezus staršem predstavil rekoč: Glej, sin svojega očeta! — hči, ali vidiš tukaj svojo mater? Zdaj še se poglejta, kajti skoraj bom na vse veke nepremakljivo steno med vami postavil, zato ker nista hotla četrte božje zapovedi do svojih rednikov poznati in spolnjevati.

Veselje pa naj obhaja vse uboge in zapuščene otroke, ki svojih lastnih staršev na tem svetu videli in poznali niso, kajti Bog bo sodnji den njihove želje izpolnil in jim starše pokazal, rekoč: „Sin ali hči, glejta! to so vajni oče, — vajna mati! V življenju svojih staršev nista videla in poznala, kajti sem vzel oba zarano k sebi, — pa tukaj pri meni sta bila lepo shranjena.“ — Ali

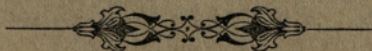
kako bo za tiste otroke, ki niso bili v sv. zakonu spočeti, — kako sodbo bodo tam pri pravičnem sodniku imeli njihovi očetje in matere?

Tudi uboge sirote in vdove bo Jezus potolažil rekoč: „Vi otročiči in zapuščene žene! na sv. križu na vas nisem pozabil; dal sem vam pomočnico in tolažnico, katero sem sam najbolj ljubil, — svojo lastno mater.“

Sprejmimo toraj z radostnim srcem Marijo devico za svojo mater, vsaj je Kristus jo s križa nam za mater ponudil, ter bodimo njeni hvaležni otroci. Kdo še bi se znašel, ki ne bi z gorečo hvaležnostjo pred devico Marijo pokleknil in zdihnil: O mogočna gospa! bodi meni revnemu grešniku še tudi zana-prej usmiljena mati! Ti žalostna devica poznaš dobro nevolje tega sveta, kajti tudi ti si pod križem bila od vseh zapuščena. Nikoga nisi imela, ki bi te tolažil, ali bi imel s teboj vsaj usmiljenje. Ali glej tukaj pred seboj otroka, ki s teboj žaluje in smrt tvojega ljubeznjivega Sina objokuje; — bodi mi v moji smrtni uri tako v pomoč, kakor si bila svojemu Jezusu! Zmisli nebeška gospa, o Marija takrat na me!

Molitev.

Najpotrpežljivša božja mati, prečista devica! Z zgrevanim srcem pribežim kakor spokorjen grešnik dnes k tebi in te milo prosim, stori me v mojih težavah in v mojem trpljenju tako potrpežljivega, kakor si ti pod svetim križem bila. Vnemi moje srce za vsako božjo besedo, da si jo tako globoko v srce vtisnem in zvesto ohranim, kakor ti zadnje besede svojega umirajočega Sina. Kakor ljubeznjivo mater te vidim pri grenki smrti svojega Sina stati, zato pa, o Marija! zaupam, da boš tudi meni v poslednji uri na strani stala, mojo ubogo dušo v svoje roke sprejela in v sv. nebesa sprevodila. Amen.

Šesti petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko so jej mrtvo truplo Sina Jezusa v naročje položili.

„O vi vsi, ki po poti mimo greste, postojte in glejte, je-li ktera žalost moji enaka.“
(Žalost. Jer. 1, 12.)

Mislimo si, kakor da bi zares poleg križa stali in gledali, kako žalostna mati Marija mrtvo truplo svojega Sina Jezusa v svoje naročje vzeme in ga ogleduje.

Zato premišljujmo:

1) *Neizrečeno veliko ljubezen prečiste device do umirajočih in pokojnih.* — Dozdaj so zadevale britkosti Marijo le po samem, ali dnes se nam dozdeva, kakor da bi se razlile vse kar ob enem nad prežalostno mater. — Zavoljo bližajočega se velikonočnega praznika so judje Pilata, deželnega poglavarja prosili, da bi jim dopustil, križane pokopati, ker čez praznike niso smeli na križih ostati. Po prejetem dovoljenju pridejo na mrtvaško goro in najdejo dva razbojnika še živa, Jezusa pa mrtvega. Prvima zdrobijo

kosti in nju tako umorijo; „ko so pa do Jezusa prišli in videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak eden vojščakov je s sulico njegovo stran odprl, — in zdajci je tekla krv in voda iz nje.“ (Jan. 19, 33, 34.) — Razbojnika pokopljejo judovski hlapci, za Jezusovo sv. telo pa sta si njegova skrivna učenca Jožef iz Arimateje in Nikodem od Pilata milost sprosila, da ga smeta po svoji pobožnosti pokopati.

„Zraven križa Jezusovega pa je stala njegova mati“; (Jan. 19, 25.) — mati čiste ljubezni ter gledala, kaj se z njenim Sinom godi. Njeno srce, že tako z britkostjo čez in čez napolnjeno, še mora marsikaj grenkega okusiti; — pa vse to nje od križa ne prežene, h kateremu jo ljubezen priklenjeno drži. — Zadnji klic, s katerim je mili Jezus svojo dušo nebeškemu Očetu izročil in svoje življenje sklenil, je Marijino srce celó pretresel; — in zdaj vidi uboga mati, nekatere može z orožjem približevati se, da bi križanim kosti zlomili in nje potem pokopali.

O žalostna mati! kako je tvoje srce takrat zatrepetalo; — zato si može v duhu tako le nagovorila: „O vi neusmiljeni ljudje! ne delajte mojemu Sinu

še večih ran in meni zapuščeni materi še večje žalosti, vsaj vidite, da je že mrtev.“ Ko še Marija tako zdihuje, že nek vojščak sulico zasukne in ž njo Jezusovo srce tako močno prebode, da se križ strese. In ta sulica je ranila tudi Marijino srce, kajti ona je bila z Jezusovim srcem trdno sklenjena. Da pa krvoželjni judje ne bi z mrtvim truplom Jezusovim še dalje sramotno ravnali in še večih hudobij spočenjali, prosi ona Jožefa in Nikodema, naj bi ga na kak miren kraj položila. — (Bogaboječa moža postavita toraj lestvico h križu, potegneta žreblje naj poprej iz rok, potem še le iz nog ter primeta drago truplo od zgoraj in spodej celo rahlo, ker se ga iz spoštovanja komaj dotekniti upata. In zdaj ga častitljivo in pobožno spuščata s trdega drevesa sv. križa. —

O presveta devica, ki si svojega Sina iz ljubezni v odrešenje sveta darovala, poglej zdaj, kakšnega ti ga svet nazaj da! O nehvaležen svet! je lahko Marija rekla, — moj Sin je bil lep in rudeč, ti pa mi ga vsega modrega in od prevelikih ran začrnelega nazaj daš. Njegovo obličje gledati, je bila radost angelov in veselje ljudi, — ali zdaj ga je le groza gledati. — Pa Marija še ga

tudi zdaj goreče ljubi. Zato pristopi in stegne od daleč svoje roke proti ljubljenu Sinu; — in že ga je objela in poljubila ter se ž njim pod križ vsedla. In tako počiva Jezus, preden ga k grobu nesejo, v naročju prečiste, svete matere. In zdaj poljubljuje ona njegove odprte usta in njegove zatemnele oči, — zdaj ogleduje razbito truplo in razkrite kosti; — vzeme bodečo krono z njegove glave ter v svojo grozo zagleda, kako strašno je ranjena; — še pogleda tudi njegove prebodene roke in noge, — ali vsaka rana na Jezusovem truplu rani z nova njeno srce. — O ljubljeni Sin! milo izdihne, kam vendar te je tvoja neskončna ljubezen do človeka spravila! Oh, kako grdo, — kako neusmiljeno so ljudje s teboj ravnali! Bil si ti meni, — o moj Jezus! — moje veselje, moja lepota in moje vse! in zdaj me več ne pogledaš. Oh, ko bi še le eno besedo govoril, kako rada bi te poslušala! ali ne čutim te več ne dihati, ne se gibati; — mrtev si! — Na to se ogleda na orožje britkega trpljenja, ter zopet zdihuje: O vi neusmiljeni trni, žreblji in ti sulica bodeča! kako ste zamogli tako hudobno prebadati in raniti tistega, ki je vaš stvarnik! — Pa kaj le od vas trni, žreblji in od sulice govorim?

Oj grešniki, vi ste tako neusmiljeno z Jezusom ravnali! Vi trdokorni in prevzetni hudobneži ste spletli Jezusu bodečo krono! V svojem življenju ste sedem bodečih trnov poiskali in nje božjemu Sinu v sv. glavo vtisnili: trn napuha, trn lakomnosti, trn nečistosti, trn nevošljivosti, trn nezmernosti, trn jeze, trn lenobe; — oh, kako občutljivo ranijo ti trni Jezusovo sv. glavo! Ali sem tudi jaz med temi brezusmiljenimi hudobneži?

O moj Jezus in odrešenik! Grehi moje pretečene mladosti dovolj kričijo, kako malopridno je bilo moje zadržanje! Ako svojo dozrajno življenje prav in popolno premislim, — oh, moram spoznati, da sem tudi z marsikterim trnom ranil Jezusovo glavo. Oh nesrečna moja otroška leta, ki ne bodo nikdar več nazaj pritekla in se popraviti dala! Kaj bi dal, ko bi ona se zopet povrnila! pa kaj si hočem začeti in s čim [si pomagati, ker me predragi, hitro tekoči čas v enomer naprej proti večnosti tira in me še za en trenutek nazaj ne pusti!

Ljubeznjivi, v krilu svoje premile matere ležeči Jezus! Močno mi je žal in srce me boli, ker sem se proti tebi do zdaj tako nehvaležno obnašal. Mrtvega zavoljo mene te vidim v krilu

prežalostne matere počivati. Vse blede je tvoje truplo, zavišnele so tvoje ustnice in zaprte tvoje oči. Ali ne boš mene revnega grešnika nikdar več pogledal in z menoj nobene besede več spregovoril? — ali se smem tebe vsaj dotekniti? Koliko veselje bi bilo za me, ko bi tebe še kedaj živega videti zamogel! Marija! mu-li tvoja ljubezen ne more zopet življenja dati? Kolikokrat so iz teh zdaj celo bledih ust, nekdanj zlati, nebeški nauki izvirali; — kolikokrat so te zdaj mrtve roke toliko jih blagoslovile; — in te trudne, odrevenele noge, — o koliko zgubljenih ovčic so poiskale! — Sin božji, — vir in začetek vsega življenja, leži zdaj sam brez življenja v maternem krilu mrtev in na vsem životu se zadosti pozna, koliko je to krotko jagnje za grešni svet prestati moralo! O nesrečni greh! kaj si storil? Sinu si vzel življenje, materi pa pripravil trpljenje. —

Grešniki, stopite sem in pogledjte! „Za naših hudobij voljo je Jezus ranjen, zovoljo naših grehov ves razbičan“, pravi prerok (Izai. 53, 5.) — Glejte na Marijo! Ste-li jej zamogli pripraviti še večo žalost in jo vtopiti v globokejšo morje britkosti? —

Nektere matere, katerim je nemila smrt pobrala otroke, tolažijo ljudje, rekoč: Dobro je Bog storil, da je vašega otroka k sebi vzel, vsaj vas je večkrat razžalil in vam pogosto nepokoren bil. Kdo ve, kak hudobnež bi še iz tega otroka znal postati in tako je boljše, da več ne živi i. t. d. — Pa kaj le bi zamogel kdo Mariji zoper Jezusa povedati? On je svojo mater vselaj ljubil, častil, ubogal in spoštoval, zato pa ga je tudi tako zlo ljubila. In kolikor bolj ga je poprej ljubila, toliko večo žalost ima za njim zdaj. Potok solz se udara iz njenih oces.

Glejte, v duhu neštevilne angelske trume, ki okoli žalostne matere za Jezusom milo žalujejo! Le žalujte nebeški duhovi in ti mila mati! — le jokaj se. Naša srca so tako kamenita, da s svojim največim dobrotnikom usmiljenja nimamo. Le jokaj se! Vsaj je nekdam tudi egiptovski Jožef na grobu svojega očeta Jakoba britke solze pretakal in sv. Avguštin se pri smrti svoje matere Monike milo solzil, zakaj bi pa kdo solze v toliki žalosti ravno tebi za zlo vzel! Vsaj vsaka svetla solzica, ki se po tvojem maternem obrazu vdira, kaže, koliko tvoja ljubeča duša trpi. O Marija vtisni svojo britko žalost

v moje srce! Tvoje solze naj me omehčajo, da postanem poln ljubezni in usmiljenja do tebe in tvojega ljubeznjivega Jezusa!

Premišljujmo še nekoliko bolj:

2) *Marijino žalost zavoljo mrtvega Sina.* — „Koliko bodečih mečev je ranilo Marijino srce, kliče sv. Bonaventura, — kadar so jej mrtvega Sina v naročje položili!“ — Sv. mati katoliška cirkev predstavlja pobožnim kristjanom ravno od šeste žalosti največ Marijinih podob. Obrnimo dnes še tudi mi svoje oči na podobo žalostne matere pod križem.

Križ, na katerem je Sin Boga Očeta za grešni svet pretrpel bitko smrt, je prazen, on pa, ki je bil za nas darovan, počiva mrtev v Marijinem maternem naročju. Sedaj je Jezus Mariji v resnici „Benoni,“ to je sin njene bolečine (1. Mojz. 35, 18.) in njena žalost presega vsako žalost; kajti on, ki ga mrtvega njene matrne solze oblivajo, je več kakor človek in sin svoje matere; on je tudi Sin božji in nebeški ženin, Gospod in kralj. Toliko še nobena mati na zemlji ni posedla; zato pa tudi še nobena mati na zemlji ni toliko objokovala. O le pogledjmo ubogo, zapuščeno

vdovo, objokano mater in nevesto! oh, kako milo ona za svojim ženinom zdihuje ter nam govori: O grešniki, glejte zdaj! koliko je greh zadel mojemu Sinu in meni! Še celó nebo po njem žaluje, solnce od žalosti otemni in vse nebeške luči se skrivajo!

Ako med vami kdo umerje, o kako lepo, — jarno pojejo zvonovi in nesejo svoj žalosten glas po celi fari; — pri Jezusovi smrti pa je vse tiho; le Marija z nekterimi pobožnimi osebamí in ž njimi narava britko žaluje. — Ako imajo med nami v kateri hiši mrliča, se zbira obilno ljudi k molitvam, kar polni s sladko tolažbo pobita srca; kadar pa počiva božji Sin mrtev v maternem krilu, jo najdemo skoraj celó zapuščeno; — brez vsake tolažbe.

O revna mati! koliko žalosti in britkosti je oče nebeški tebi poslal! koliko nadlog je moralo tvoje srce občutiti! Zato nam popotnikom lahko nasproti kličeš: „O vi vsi, ki po poti mimo greste, postojte in glejte, je-li ktera žalost moji enaka!“ (Žalost. Jer. 1, 12.)

O Marija! z žalostjo gledam, kako mi mrtvega Jezusa v svojem naročju kažeš. Ravno tega Jezusa je nekđaj v jeruzalemskem tempeljnu stari Simeon

v roke vzel in ves zavzet zaklical: „Zdaj spusti svojega hlapca, o Gospod! po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.“ (Luk. 2, 29, 30.) Kaj boš pa ti mila mati! rekla, ko ravno tistega zdaj mrtvega v svojem naročju imaš? Kako vesela je bila sveta noč, ko je božje dete ležalo prvič v tvojem naročju; kako žalosten je pa ta večer, ko gospodovo telo zopet počiva v tvojem maternem krilu! — Tvoja ljubezen do njega ne najde konca! Če tudi tvoje srce krvavi, vendar vsa potrpežljiva in udana govoriš: Naj se zgodi po božji volji! — Ta tvoj zgled si hočem globoko v srce zapisati in po njem želim vse dni svojega življenja, ne le v veselju in dobroti, ampak tudi v trpljenju in britkostih ravnati in ostati vsikdar v božjo voljo udan.

Glejte otroci! tako nam nebeška gospa pod križem nasproti kliče, — glejte tukaj mojega Sina, svojega brata, zveličarja in sodnika — mrtvega v mojem naročju! Bila sem mu mati. Mene slabo deklo si je izvolil za mater in postal človek. Vse je storil, kar je bilo v odrešenje sveta potrebno; — „vse je dovršil, kar mu je Oče nebeški naročil“; (Jan. 17, 4.) — zato pa je

smel na sv. križu na ves glas zaklicati: „Dopolnjeno je“! (Jan. 19, 30.) — O ko bi le v resnici vse dopolnjeno bilo, — končano tudi njegovo trpljenje! Pa kaj, da grešni in nehvaležni svet njemu vedno nove bolečine in muke pripravlja. O nehvaležnost! —

Tolažljivo sporočilo je Jezus s svojo krvijo podpisal. Iz ljubezni do nas nam je v presvetem zakramentu zapustil in za večne čase sporočil svoje lastno meso in krv za hrano k večnemu življenju. O kako srečni smo mi revni grešniki! Tega, ktereга ona le mrtvega v svojem krilu ima, smemo mi vsak čas živega v srce sprejeti. O ko bi za to neskončno dobroto le zamogli tebi, o sladki Jezus! zadosti hvaležni biti. Sv. Janezu si dal svojo mater, jej pa njega; meni pa — o neizrečena dobrota, si dal samega sebe! O tako pa pridi, moj ljubeznjivi Jezus! klečé te prosim: Le pridi! Moje srce te z veseljem poželi in po tebi hrepeni; — o pridi! Nasproti ti grem, roke povzdignem in ti dušo izročim, — In kadar te tako srčno kličem, se mi zdi, kakor da bi bil že bližej mene in jaz bližej tebe. O podaj mi svojo roko! Z radostjo se nje oklenem in ti odprem svoje srce. V njem sem ti

pripravil čisti prostor, — le pridi! Oh! že mi srce tolče, krv mi kipi, — dobil sem Jezusa; — svojega Boga!

Molitev.

Ti pa, o presveta in mogočna gospa, me ogrni s svojim čistim plaščem! Nebeški duhovi popevajte Jezusu popotnico in vi božji prijatelji in prijateljice spremljajte mojega Gospoda in zveličarja, kadar se ponižuje v moje revno srce priti; jaz pa ga hočem z ljubeznijo objeti in vedno pri sebi imeti. Ničesar več ne poželim, če le Jezusa zadobim. Pred teboj, o sv. devica! zdaj Jezusa kleče molim in ga ponižno počastim, pred teboj pa tudi trdno sklenem in obljubim, nikdar več kaj takega storiti, kar bi njemu in tebi žalost napravilo. Daj mi solze prave grevenge, da svoj grešni stan objokujem in svoje nesrečno življenje resnično poboljšam! Zadnjič še imam eno prošnjo do tvojega milega maternega srca. Stori me vrednega, da tvojega Sina v sv. rešnjem Telesu vsikdar s pravo pobožnostjo sprejemem in ob smrtni uri milost zadobim, z Jezusom sklenjen, priti v veseli dom nebeškega Očeta. Amen.

Sedmi petek.

Premišljevanje

Marijine žalosti, ko je mrtvo telo svojega Sina Jezusa pokopati videla.

„Bil je pa na tistem kraju, kder je bil Jezus križan, vrt in na vrtu nov grob, v kterega še nihče ni bil položen, kterega je bil dal Jožef izsekati v skalo. Tam sta tedaj zavoljo dneva pripravljanja Judov Jezusa položila.“
(Jan. 19, 41, 42.)

Kot slab služabnik in častivec tvoj pridem še dnes na koncu svoje sedemdnevne pobožnosti k tebi, žalostna mati Marija! da bi v duhu gledal tvoje pobožno zadržanje pri Jezusovem pogrebu in prav zvesto premišljeval, kaj je pri tem sv. opravilu občutilo tvoje opešano srce.

Zato želim premišljevati:

1) *Kaj Marija še pred pokopom stori in kakošno žalost občuti, ko so jej mrtvo truplo vzeli in ga pokopali.*
— Če mora ktera mati pri postelji bolnega deteta stati in gledati, koliko ono trpi, občuti in trpi tudi njena duša in telo vse, karkoli ima ljubljene otrok prestati. Kadar pa mrtvega v grob

spustijo in mora vzeti mati od njega za vselaj slovo; — o moj Bog! takrat postanejo njene prsi pretesne in misel, da ga ne bo nikdar več videla, utopi njeno srce v grozovitno žalost. Vsa pobita misli, da za njo svet nima več tolažbe; — najrajši bi šla z otrokom tudi ona v grob. —

Ravno to in tako se je godilo tudi naši ubogi materi, prečisti devica Mariji. Do zadnje kaplje je želela s svojim ljubljnim Sinom izpiti kelih britkega trpljenja; — da, še več bi bila radovoljno prestala, če bi volja božja bila.

Od prevelike žalosti in britkosti vsa onemogla drži revna mati svojega mrtvega Sina pod križem v svojem najčistejšem naročju. Sama ne ve, ali bi ga s svojo sapo grela, ali se jokala; — bi li pobegnila in vse pustila. Ali Marija tega ne stori; — ona ostane stanovitna. V voljo božjo se uda ter se ne gane od križa. —

Druge pokojne položijo pobožni ljudje na oder za to pripravljen ali pa vsaj na klop v hiši, ter jih pokrijejo z belimi rjuhami; ali glejte! božji Sin, ki v življenju „ni imel prostora, kamor bi bil položil svojo glavo“, (Luk. 9, 58.) ga tudi po smrti ne najde. — v krilu svoje matere mora počivati.

O koliko siromaštvo za kralja nebes in zemlje! S kako lepo zeleno rjuho je nekdanj vso zemljo pokril; kako krasen modri plašč je čez nebo razgrnil; koliko dišečih zelišč in pisanih rožic je povsod, — po gorah in dolinah nasadil; — ali zdaj mrtev nima še kam svoje glave položiti, da bi si počinil! Truden spi v maternem krilu. O dovolj žalosti za Marijo, ki mu ne more boljše postreči!

Jožef iz Arimateje in Nikodem se že bojita, da bo prevelika žalost objokano mater celó prevzela. Zato pa vzemeta mrtvega Jezusa iz njenega naročja, da bi ga odnesla izpred njenih oči in ga pokopala. Najpoprej ga z dišečim mazilom pomazilita in v pripravljene bele rjuhe zavijeta, potem se pa k pogrebu namenita. Jožef ima v svojem vrtu, snažno v skalo zasekan grob, za se pripravljen. Pa kder je želel sam pokopan biti, tam pripravi zdaj Jezusu, svojemu učeniku počivališče.

O srečni Jožef, ki želiš božjega Sina v svojem vrtu shraniti! Naj si od truda svojih zveličanskih nauk in dobrih del v miru počiva; naj si po grozovitnem trpljenju uživa sladek pokoj! O blagodušni Jožef, ki najdeš v svojem vrtu mali prostorček za zveličarja

in odrešenika! Sovražniki Sina božjega, ga od same jeze in nevošljivosti niso mogli živega gledati, zato so vpili: „Le proč ž njim“! (Luk. 23, 18.) — ti pa, ljubljeni učenec, si z veliko ljubeznijo in z veseljem sprejel celó njegovo mrtvo telo ter mu svoj lastni grob prepustil v počitek! — To je vsaj nekoliko potolažilo tudi Marijo, ki mu sama ni mogla pomagati.

In zdaj, ljubljeni! podajmo se nazaj na kalvarsko goro, spremljajmo v duhu Jezusa do pokopališča ter pogledajmo, kakošni sprevod Jezus ima in kako bodeči meč prečista devica na tej poti v srcu nosi. Ali ne morem lahko govoriti, kajti mi trga srce nepopisljiva žalost, kadar to malo procesijo gledam. Kako rada bi še božja mati svojega Sina v svojem krilu imela, pa učenca jej ga iz sv. naročja vzemeta, da bi ga pokopala. Pogledajmo tedaj celo procesijo! Ta procesija ne gre od Jezusovega doma, ampak od strašnega kraja mrtvaških glav, od Golgote do Jožefovega vrta. — Tako tedaj Sin božji ni umrl v Betlehemu, kder se je bil narodil; tudi ne v Nazaretu, kder je imel svojo domovino, ampak umrl je v tuji zemlji, in v tujem kraju ga tudi pokopljejo.

Kako žalosten sprevod, ki se v sveti tihoti vrši! V ponižnosti si učenca naložita dragoceno Jezusovo telo na svoje rame, ter trepetajoča neseta svojega stvarnika in odrešenika do pokopališča. Nebeški angeli, od Boga Očeta poslani, grejo, kakor piše sv. Alfonz objokani na strani in žalujejo za svojim Gospodom, — za njimi pa gre v tihi žalosti, Marija, solznata mati. Le nekatere žene jo spremljajo, ki pa same v žalost vtopljene ne najdejo besed, da bi potolažile ubogo devico. Kakor vidimo, je procesija sicer mala in tiha, pa vendar se nad njo lahko vsako srce razjoče!

O ljubljena mati! Nekdaj si položila svoje dete v jaslice, — v jeruzalemskem tempeljnu si ga darovala nebeškemu Očetu in dala staremu Simeonu v roke; — kam pa ga spravljaš zdaj? — Tvoja neizmerna ljubezen do njega te vleče za njim do pokopališča, kajti hočeš še videti, kde si bo tvoj Sin počival. Brž ko ne bi ž njim vred se kaj rada podala tudi ona v hladno zemljo in se k njemu skrila, pa božja volja in njena potrpežljivost še jo na zemlji ohrani.

Ko sprevod do pokopališča pride, položita blaga učenca svojega učenika

z rjuhami vred v grob in deneta zraven sv. trupla tudi žreblje in trnjevo krono. Preden pa kamen na grob položita, še se k žalostni materi Mariji obrneta, rekoč: Poglej, ljuba mati! zdaj bova grob pokrila. Obrni še svoje oči k svojemu ljubemu Sinu zdaj zadnjikrat in vzemi od njega slovo! — Te besede so Marije globoko v srce zbudle. Obilne solze se vlijejo iz njenih oči, nepopisljiva britkost jej trga srce, — vsa žalosti trepeče. Zdaj nagne svojo utrudeno glavo in pogleda zadnjikrat v temno jamo ter zdihuje: O moj ljubljeni Sin! Odsihmal te ne vidim več! Počivaj tedaj v hladni zemlji, spavaj v miru in uživaj sladek pokoj! Jaz revna tvoja mati in vdova vzemem zdaj od tebe slovo, pa dovoli mi, da svoje srce poleg tebe v grob položim! —

O kolika je morala Marijina mater-
na ljubezen biti, ker želi s svojim sr-
cem pri Jezusu biti in ostati! Kde
imamo pa mi svojo srca pokopana, —
kde ležijo? Skrbno iščem eno srce za
drugim, in kde jih najdem? V svojo
srčno žalost vidim eno v prevzetno
oblačilo ovito, drugo najdem v posvetno
blago in premoženje celó zaljubljeno; —
eno se je vtopilo v nesramno, nečisto
življenje, drugo se pogreznilo v nezmer-

nosti in pijanosti grdo jamo; — eno leži zakopano v hudobni skoposti in neusmiljenosti, drugo se je zvrnilo v hudo jezo, v grozovito preklinjanje in trdosrčno sovraštvo, tretje pa gujije in trohni od mrtve vtragljivosti in smradljive lenobe na dobrih delih! — Kde pa je naše srce? — kam smo ga položili in zakopali? — Oh, zakaj nimamo svojih src vedno pri Jezusu, ki tako goreče želi, pri nas ostati? —

O ljubljjenik moje duše! Potrkej na moje grešno in trdokorno srce, da se bo vendar enkrat tebi odprlo, potem pa pridi k meni revnemu grešniku, da s teboj živim in umerjem!

Premišljujmo zadnjič:

2) *Kaj Marija po pogrebu stori in kako strašni meč sedmikrat njeno srce prebode.* — Bogaboječa učenca sta Jezusovo truplo v grob položila in kamenito ploščo črez grob djala. Marija še počasti in s spoštovanjem poljubi kraj, kder njeni Sin počiva, potem se pa objokana obrne proti nebu rekoč: Tebi večni Bog, izročim in darujem tvojega in svojega Sina! —

Po končanem zdihovanju se poslovi od sv. pokopališča, zapusti vrt in gre, kakti vdova in zapuščena sirota proti

svojemu stanovališču. Vsi pa, ki so to mater srečali, se niso mogli, kakor trdi sv. Bernard, joka zdržati. Nekteri cirkveni učeniški celó pravijo, da so učenci in pobožne žene bolj žalovale črez žalostno in objokano devico, kakor za Jezusom samim. — Tiho grejo vsi od groba in spremljajo v žalost vtopljeni objokano mater. Ko do križa pridejo, se Marija vstavi ter z milim pogledom proti nebu pod križem poklekne in ga ljubeznjivo objame, rekoč: O sveti križ! poljubim te in molim, kajti od zdaj nisi več prekleto drevo, ampak tron večne ljubezni, altar milosti božje, na katerem je bilo jagnje božje darovano za grehe sveta. —

Potem se mala družba vrne z Marijo na dom. V samotni hiši si revna mati želi od britkosti in žalosti nekoliko oddahniti in počiniti. Ali kaj, — da jo, kamorkoli le pogleda, vse žalosti. Vse je prazno, — vse nekako mrtvo. Ljubljenega Sina, ki jej je kot otrok vselaj prijazno nasproti priteknel, zdaj ni več videti; — nikder ni slišati njegovega milega glasa; — povsod je vse tiho in prazno. — In z žalostjo še pre-mišljuje enkrat vse hude muke, ki jih je njeni Sin prestati moral. Pred seboj vidi ostre žreblje, v duhu gleda bodočo

krono in sulico, vidi globoke rane po vsem truplu, gleda njegove mile oči in bleda usta in vedno se jej dozdeva, kakor da bi ga še slišala klicati ali ga držala vsega ranjenega v svojem krilu. In ta prežalostni spomin je kakor oster meč njeno srce in dušo z mirom globokeje ranil. Nikder ne najde počitka. V tej britkosti se obrne k Janezu, rekoč: Povej mi, kde je tvoj božji učitelj? — potem vpraša Marijo Magdaleno: Povej mi, moja hči! vsaj ti, kde je ljubljeneec in ženin tvojega srca? kdo nam ga je vzel? — In zopet se joka Marija in ž njo točijo solze tudi vsi drugi.

Le ti krščanska duša! imaš tako kamenito srce, da za Jezusom malo ali celó nič ne žaluješ in z objokano materjo nobenega usmiljenja nimaš. Omiluj jo vsaj zdaj, ter jo s sv. Bonaventurom ponižno prosi, rekoč: „O moja ljuba mati! dodeli mi milost, da s teboj žalujem in jokam. Glej, vse tvoje žalosti sem jaz kriv; zavoljo mene moraš po nedolžnem trpeti!“ O dopusti mi, da se vsaj zdaj, preden ko od tod odidem, pri tebi razjočem, kajti ne vem, če morebiti ne opravljam te pobožnosti letos zadnjikrat v svojem življenju. O Marija bodi moja ljubeznjiva mati, zdaj in v moji smrtni uri!

Pređen pa se od nje poslovimo, se zahvalimo jej še za vse milosti, ki jih je nam v tej sedemdanski pobožnosti pri nebeškem Očetu izprosila, in se ponižno izročimo v njeno materno varstvo.

Ti pa, moj ljubljeni Jezus! usliši svoje matere mile priprošnje za nas! Glej, v obilnem številu smo prihajali tvojo mater obiskovat in častit; mladi in stari so z veseljem pritekali semkaj v znamenje kako radi nebeško mater imajo! — O Marija! le ostani še na dalje nam vsem ljubeznjiva mati, in nikar nas svojih otrok ne zapusti! — Poglej, nebeška gospa in kraljica! pobožno družbo, ki v ponižnosti pred teboj kleči, ter nobenega ne zavrzi, kar ti jih dnes priporočim.

Vas, ljubljeni starši! najpoprej prečisti devici izročim. Ona naj vam bo v izgled. Bila je pobožna in potrpežljiva zakonska tovaršica in čez vse skrbna mati. Glejte, očetje in matere! koliko je ona s svojim božjim Sinom trpela in kako se je v vseh britkostih in nadlogah udala v božjo sv. voljo. Naj vam bo pri vsem vašem gospodarstvu mogočna pomočnica!

Odraščeni in nedolžni mladenči! tudi vas prečisti devici priporočim. Poglejte, kako pobožnega ženina je ona k sv. altarju pripeljala. Ne iščite si toraj za vaš prihodnji zakonski stan nesramnih, giz-

davih in zapeljivih deklet, katerih bi se enkrat na božji sodbi morali pred Marijo sramovati. Varujte se, ljubljene mladenčiči drugega spola; kajti ni vse zlato, kar se blišči. Ostanite z egiptovskim Jožefom in s sv. Alojzijem stanovitni; — ogibajte se in ne storite nobene stopinje za takimi osebami, od katerih se peklenški ogenj nečistosti in nesramnosti iskri, kajti vedno še hodijo zapeljive Eve po svetu, ki bi vas rade v grešno ljubezen zaplele, ter vas s hudičevo močjo potegnile v večno pogubljenje.

Ve, odraščene deklice! Obrnite se k nedolžni božji hčeri in pomislite, ali še je vaša duša tako čista, kakor njeno srce: — ali vaše lice še pokriva cvetje nedolžnosti? Ako še kinča prezali venec devišтва vaše srce, naj se vaša duša raduje in veseli, kajti nebeški ženin ne bo na svoje neveste pozabil, vsaj sam pravi: „Blagor jim, ki so nedolžnega in čistega srca, Boga bodo gledali“. (Mat. 5, 8.) — Kterim je pa cvetje nedolžnosti že ovenelo, naj vzemejo tri Jezusove bodeče žreblje in naj ž njimi prebodejo svoje grešne roke in noge; — naj še primejo zveličarja trnjevo krono ter ranijo ž njo svojo ošabno glavo, da vsa grešna krv iz zapeljivega trupla izteče in da delajo za svoje neštevilne grehe pravo

pokoro. — Le ogledujte se vsigdar na Marijino življenje in zadržanje, kajti Marija vam je prezalo ogledalo v vaši mladosti, ter si ohranite globoko v svojih srcih njene besede, ki jih je angelu rekla „Jaz moža ne poznam“. (Luk. 1, 34.)

Tudi vas, revne sirote in zapuščene vdove! mili materi božji izročim; na žalostno mater obračajte svoje oči in iščite v vseh nevoljah pri njej pomoči, in ona vam bo vsigdar rada pomagala. —

Molitev.

O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija! kakor nam dnes Jezusa mrtvega v svojem svetem naročju kažeš, pokaži ga nam revnim popotnikom tudi živega v sv. rešnjem Telesu enkrat v naši poslednji uri. Glej! naša leta se že smrti približujejo. Kadar se tedaj, čez kratek ali dolg čas z nami ravno tako zgodi, kakor z Jezusom, da umerjemo in v tesno jamico črne zemlje pridemo, naj se takrat tudi mala, bogoljubna družba, pobožen sprevod za nami v gorečih molitvah za naše duše zbere; naj se v hiši božji in po poti do pokopališča popevajo sv. pesmi; naj razširjajo jarni zvonovi po fari svoj mili glas in oznanjujejo vsem, da smo vzeli od sveta na vsigdar slovo

in da pojdemo v večni raj k nebeškemu Očetu. Zaupamo pa tudi, o usmiljeni Jezus in milostljiva mati Marija! da se bomo na glas trobente nekdam vsi od trdnega spanja zopet srečno prebudili in prišli k vama v hišo nebeškega Očeta, kder nam je od začetka sveta hranjeno lepo plačilo, kterege tukaj ni videlo nobeno oko in občutilo nobenega človeka srce. Amen.

Češčena bodi presveta, nedolžna, žalostna devica in Mati Marija, pohvaljen naj bo tvoj preljubljeni Sin, Naš Gospod in zveličar Jezus Kristus, zdaj in na vse veke Amen.

Zadnja molitev

s katero se pobožnost konča.

O moj dobrotljivi in usmiljeni zveličar, ki najmanjše službe svojih služabnikov ne zavržeš; ponižno te prosim, sprejmi milostljivo tudi to mojo malo današnjo pobožnost k svoji večji časti in hvali. Odpusti mi vse pregreške, ki sem jih pri tej pobožnosti storil; potrdi moje naprejšetje in ne izbriši spomina svojega trpljenja nikoli iz mojega srca. — Tvoja draga krv, o moj Jezus! naj bo moje zveličanje, tvoje rane moje vedno pribežališče, tvoj križ moja podpora,

tvoje življenje, moj nauk, tvoja smrt moje življenje tu in tam v večnosti.

Oglej se tudi ti, moja žalostna mati Marija! na to pobožnost, ki jo k tvoji časti zdaj hvaležno sklenem. Brani me s svojo priprošnjo pred vsakim grehom, ki bi tebi in tvojemu preljubemu sinu le grozovitne žalosti pripravil. Pomagaj mi, vse nadloge, križe, težave, preganjanja in bolezni potrpežljivo prenašati, dolžnosti mojega stana vselaj zvesto spolnjevati in bogaboječe živeti, da bom z Jezusom Kristusom popolnoma združen enkrat, kakor njegov zvest služabnik postal deležen večnega plačila v nebesih. Amen.

Litanije

v čast žalostne matere božje.*)

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Ōče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic devica,

Mati križana,

Mati polna bolečin,

Mati objokana,

Mati žalostna,

Mati zapuščena,

Mati užaljena,

Mati svojega Sina obropana,

Mati z mečem prebodena,

Mati od bolečin presunjena,

Mati s strahom napolnjena,

Mati s srcem na križ pribita,

Mati polna žalosti,

Vir solz,

prosi za nas!

*) Te litanije so spissli papež Pij VII. in nje molili v mnogih stiskah.

Morje trpljenja,
Ogledalo potrpežljivosti,
Skala stanovitosti,
Steber zaupanja,
Pribežališče zapuščenih,
Škit in bramba zatiranih,
Premagovavka nevernikov,
Tolažba nesrečnih,
Zdravilo bolenih,
Moč slabih,
Zavetje obupajočih,
Mir v nevihtah,
Podpora žalostnih,
Strah peklenškega sovražnika,
Zaklad vernikov,
Oko prerokov,
Palica apostolov,
Krona mučenikov,
Svetloba spoznovavcev,
Biser devic,
Tolažba zapuščenih udov,
Veselje vseh izvoljenih,

PROSI ZA NAS!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, zanesi
nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši
nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili
se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Sveta Marija, mati polna žalosti! ozri se milostljivo na nas, reši in odreši nas vsake stiske in britkosti z močjo svojega božjega Sina našega Gospoda in odrešenika Jezusa Kristusa. Amen.

Mati polna britkosti. mogočna gospa in nebeška kraljica! zapiši v moje srce rane svoje da v njih berem tvoje bolečine, in tvojo ljubezen, — bolečine, da s tvojo pomočjo vse britkosti voljno prenašam, — in ljubezen, da s teboj vsako prazno ljubezen zaničujem.

Bogu bodi čast in slava!
Verujem v Boga očeta itd.

Salve Regina.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas in po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad tvojega telesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!
O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Tri „*Ceščena si Marija*“ itd.

Rožni venec ali roženkranc

žalostne matere božje.

Sedem pobožnih mož, ki so proti sredini 13. stoletja živeli in red Servitov ali služabnikov device Marije ustanovili, je začelo v čast žalostne matere božje opravljati posebno molitev, ki se „rožni venec ali roženkranc žalostne matere božje“ imenuje. Ta molitev ima hvalevredni namen, s premišljevanjem britkosti, ki jih je Marija v življenju in pri trpljenju svojega božjega Sina bila prestala, počastiti žalostno mater in po njeni mili priprošnji zadobiti od Boga odpuščanje grehov. Rimski papeži so častivcem device Marije to molitev večkrat gorko priporočili in jo tudi z obilnimi odpustki obdarovali.

Rožni venec žalostne matere božje ima sedem delov ali skrivnosti ter se moli tako-le: Najpred se obudi grevenga nad doprinešenimi grehi; potem se pa za vsak del moli Oče naš in sedem: Češčena si Marij, v katerih se po besedi „*Jezus*“ dostavi dotična skrivnost.

Sedmere skrivnosti pa so:

1) Kterega si, devica! z žalostjo v tempelju pred Simeonom darovala.

2) S katerim si, devica! žalostna v Egipt bežala.

3) Kterega si, devica! v tempeljno zgubila in z žalostjo iskala.

4) Kterega si, devica! s težkim križem obloženega srečala.

5) Kterega si, devica! na sramotnem križu umreti videla.

6) Kterega si, devica! s križa v svoje naročje vzela.

7) Kterega si, devica! z žalostjo do groba spremljala.

Potem se moli „Oče naš“ in tri „Češčena si Marije“ v čast Marijinih solz da bi po njenih solzah zadobili resnično žalost čez naše grehe in popolne odpustke; — v teh se po besedi „*Jezus*“ reče:

Kterega si z žalostjo objokovala.

Slednjič se moli navadno še „Vera, Oče naš in Češčena si Marija“ za verne duše v vicah, h koncu se pa pristavi še sledeča molitvica:

V. Prosi za nas prežalostna devica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam milostljivo, da bi preblažena devica

**in tvoja mati Marija, ktere dušo je pri
tvojem trpljenju meč britkosti presunil,
zdaj in v naši smrtni uri pri tvoji mi-
losti za nas prosila. Amen.**

(Papež Klemen XII. so s pismom od dne 12. decembra 1734 podelili za imenovano molitev sledeče odpustke: — 1) Popolni odpustek vsem, ki rožni venec žalostne matere božje vse dni enega mesca molijo in potem sv. zakramente vredno prejmejo ter v namen sv. katoliške cirkve molijo. — 2) Odpustek 200 let zadobi vsak, ki to molitev po sv. spovedi s kesanim srcem opravi. — 3) Odpustek 150 let zadobijo oni, ki ta rožni venec po ponedeljkih, sredah, petkih in zapovedanih praznikih molijo in sv. zakramente prejmejo. — 4) Popolni odpustek zadobijo, kadar koli sv. zakramente prejmejo, vsi tisti, ki imajo hvalevredno navado, ta rožni venec moliti štirikrat v tednu. — 5) Odpustek 10 let zadobijo oni, ki roženkranc žalostne matere vedno seboj nosijo in ga večkrat molijo, kadar po opravljeni sv. spovedi sv. mešo ali besedo božjo slišijo, sv. rešnje Telo k bolniku spremljajo ali pa sovražnike spravijo. — Vse te odpustke so potrdili potem Benedikt XIV. dne 6. januarja 1747 in Klemen XIII. dne 15. marca 1763 in določili, da se zamorejo obrniti v pomoč vernim dušam v vicah. — K zadobljenju odpustkov je pa potrebno, da je roženkranc blagoslovljen od prédnika Servitov, ali pa od duhovnika, ki je za to od njega ali od papeža pooblaščen. — Več odpustkov za rožni venec žalostne matere zamorejo še oni zadobiti, ki so v bratovščini žalostne matere božje š črnim škapulirjem.)

Pesem

v čast žalostne matere božje.

(Stabat mater.)

Mati je pod križem stala,
Jókala in žalovala,
 Ko je visel njeni Sin;
Srce v žalosti vtopljeno
Je pobito, prebodéno
 Z mečem dušnih bolečin.

O, kaj žalosti prestati
Morala je sveta mati,
 Ktere Sin je rešil svet!
Žalostna zdihuje bleđa,
Kadar trepetaje gleda,
 Kaj trpi nje sin razpet.

Komu potok solz ne lije,
Videti britkost Marije
 Grozno, kot morjá grenkost?
Kdo presrčno ne žaluje,
Če to mater preišljuje
 In trpljenja velikost?

Grehe ljudstva na se vzeti,
Vidi Jezusa trpeti,
 Šibam vdati se voljnó.
Gleda svoj'ga Sina milo,
Ko je vse ga zapustilo,
 Kadar nagnil je glavó.

Mati! vir ljubezni prave,
Daj, da čutim te težave
 In s teboj žalujem zdaj!
Daj, da mi se srce vnelo
In za Jezusa gorelo
 Bo v ljubezni vekomaj.

Sveta mati! to te prosim, —
Rane Kristusa naj nosim,
 Vtisni v moje jih srcé!
Naj da rane tvoj'ga Sina,
Naših grehov bolečina,
 Tudi mene živo sklé.

Daj, da rad s teboj žalujem,
Svoje grehe objokujem,
 Dokler tukaj še živim!
S teboj poleg križa stati
In tam milo žalovati
 S srca celega želim.

Tvojo žalost, o devica!
Mučenikov vseh kraljica!
 Tudi v moje srce vlij.
Kristusovo smrt, trpljenje,
Za prihodnje vse življenje
 Daj premišljevati mi.

Daj da tvoj'ga Sina rane
Bodo v moje srce vžgane,
 Njega kri očisti me!
Da se pekla nimam bati,

Varji ti me ljuba mati,
Kadar z menoj v sodbo gre.

Daj, da sveti križ me brani,
Kristusova smrt ohrani
Srce tvoje varje zdaj;
Kadar bom pa mcral vmreti,
O Marija! daj prejeti
Moji duši sveti raj!

(Za vsakokrat, kadar se ta pesem pobožno moli ali poje, so papež Inocenc XI. dne 1. septembra 1681 podelili 100 dni odpustka.)

Krajša pobožnost

v čast žalostne matere božje Marije.*)

(Od sv. Alfonza Lig.)

O Bog! pridi mi na pomoč.

O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Prva žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo prvega britkostnega meča, ki je tvoje srce prebodel, ko ti je bilo po sv. Simeonu pred oči postavljeno vse trpljenje, ki ga bodo hudobni ljudje tvojemu ljubemu Sinu prizadjali, in katero ti je bilo že iz sv. pisma znano, ker si celo vedela, da bo pred tvojimi očmi na lesu križa vso kri prelil in od vseh zapuščen umrl, in da mu ne boš mogla pomagati, ne braniti ga.

Zavoljo tega žalostnega spomina, ki je tvojemu srcu toliko let britkost delal, te prosim, o moja kraljica! zadobi mi milost, da bom trpljenje Jezuso-

*) Kdor to pobožnost v petek ali pa v postu moli, zadobi za vsak Očenaš in Češčena Marijo 200 dni odpustka, druge dni pa 100 dni. Kdor pa njo vsaki dan v mesecu opravi, zadobi, če zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prejme in v namen sv. cirkve moli, popolni odpustek, ki se lahko tudi vernim dušam v prid obrne.

vo in tvojo žalost v življenju in v smrti vedno v svojem srcu vtisneno imel.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . čast bodi . . .

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Druga žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo drugega britkostnega meča, ki je tvoje srce prebodel, ko si videla, kako so tvojega nedolžnega, ravnokar rojenega Sina tisti ljudje preganjali, zavoljo katerih zveličanja je bil na svet prišel. V temni noči si morala takrat vstati in skrivaj bežati v Egipt.

Zavoljo vsega trpljenja, ki si ga, premila devica! s svojim pregnanim detetom na tem dolgem in težavnem potu po zapuščenih in nevarnih krajih in prebivaje na Egiptovskem prestala, kder si neznana in tuja več let v uboštvu in zaničevanju živela, te prosim, moja preljuba gospa! zadobi mi milost, s teboj vred do smrti voljno prestati vse trpljenje tega revnega življenja, da bom enkrat otét peklenškega trpljenja, ktero sem zaslužil.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Tretja žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo tretjega britkostnega meča, ki te je prebodel, ko si svojega ljubega Sina zgubila, ki je tri dni od tebe ločen v Jeruzalemu ostal. Takrat o moja ljuba kraljica! gotovo nisi imela mirú ne po dnevu, ne po noči, ker ni bilo pri tebi njega, ktereга si s vso ljubeznijo ljubila in ker nisi vedela, zakaj te je zapustil; gotovo si takrat neprenehoma zdihovala po njem, ki je bil tvoja največa dobrota.

Zavoljo zdihljejev, ktere si v teh treh britkih in za te le predolghih dneh k Bogu pošiljala, te prosim, zadobi mi milost, svojega Boga nikdar več ne zgubiti, da bom vedno z Bogom sklenjen živel in ob smrtni uri v njegovi milosti ta svet zapustil.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Četrta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo četrtega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si videla svojega ljubega Sina v smrt obsojenega, z vrvmi in verigami zvezanega, vsega krvavega in ranjenega, s trnjem kronanega, pasti na potu pod težkim križem, kterega je nesel na ranjeni rami, ko je kakor nedolžno jagnje šel iz ljubezni do nas v smrt. Takrat sta se pogledala, in vajni pogledi so bili ostre sulice, ki so ranile vajni srca, ki ste goreli v ljubezni med seboj.

Zavoljo te velike britkosti te prosim, zadobi mi milost, da bom zmirom v božjo voljo udan živel in z Jezusom sklenjen svoj križ do zadnjega zdihljeja voljno nosil.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Peta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo petega brit-

kostnega meča, ki te je prebodel, kadar si bila na gori Kalvariji in si videla pred svojimi očmi svojega ljubega Sina Jezusa, kterega so ljudje zasmehovali, v strašnih bolečinah na trdem križu umirati, in mu nisi mogla tudi najmanjšega polajšanja dati, kakoršno se tudi največim hudodelnikom ne odreče.

Zavoljo smrtne britkosti, ki si njo ljubeznjiva mati! s svojim umirajočim Sinom vred trpela, in zavoljo žalosti, ktero si občutila, kadar je zadnjikrat s križa s teboj govoril in od tebe slovo jemal, in kadar je s sv. Janezom nas vse ko tvoje otroke tebi izročil; in zavoljo strašnih bolečin, ki si nje morala prestati, ko si ga videla glavo nagniti in dušo izdihniti, te prosim, zadobi mi od svoje križane ljubezni milost, da bom tudi jaz vsem rečem tega sveta odmrl in da bom vse svoje žive dni le za Boga živel in enkrat v nebesa prišel, kder bom Boga gledal in zavžival.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

Šesta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija! zavoljo šestega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si videla skoz in skoz prebodeno srce svojega že mrtvega Sina, ki je umrl za nehvaležneže, ki še po njegovi smrti niso nehali, ga trpinčiti.

Zavoljo te grozovitne žalosti te prosim, zadobi mi milost, da prebivam v srcu Jezusovem, za mene prebodenem in odprtem; v tistem srcu, katero je lepo stanovanje ljubezni, kder prebivajo vse bogoljubne duše; da tamkaj, dokler bom živel, nič drugega ne mislim in ne ljubim, kakor le Boga. O presveta devica! to ti lahko storiš, — od tebe to upam.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

O Marija, mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti Sina tvojega!

Sedma žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna mati Marija, zavoljo sedmega britkostnega meča, ki te je prebodel, kadar si svojega mrtvega Sina v svojem

naročju držala. On ni več tako ljubeznjiv in lep, kakor takrat, ko si ga v betlehenskem hlevu v naročju imela, o ne; — krvav je in njegovo sv. telo je tako raztepeno, da se skoz rane vidijo lahko celó njegove kosti. Sin, si rekla takrat, o moj ljubi Sin! kam vendar te je tvoja ljubezen pripeljala? In kadar so ga v grob nesli, si ga hotla tudi ti spremiti in s svojimi lastnimi rokami pomagati, ga v grob poravnati; in ko si se bila pri njem poslednjič poslovila, si svoje ljubezni polno srce v grobu pri Sinu pustila.

Zavoljo vsega tega strašnega trpljenja, katero je morala prenašati tvoja sveta duša, mi zadobi, o mati lepe ljubezni! odpuščenje mojih grehov, s kterimi sem svojega ljubega Jezusa razžalil in ktere zdaj iz celega srca obžalujem. Varuj me, o Marija! v skušnjavah, stoj mi na strani v moji zadnji uri, da bom po Jezusovem in tvojem zasluženu zveličan in da pridem s tvojo pomočjo po tem revnem življenju v nebesa, prepevat čast Jezusovo in tvojo na vekomaj. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

O Marija, mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smrti Sina tvojega!

V. Prosi za nas! prežalostna devica!
O. Da vredni postanemo obljub
Kristusovih.

Molitev.

O Bog, v kterega trpljenju je po Si-
meonovem prerokovanju presladko du-
šo častite device in matere Marije meč
žalosti presunil: dodeli milostljivo, da,
ki njene žalosti s častitim spominom
obhajamo, srečni sad tvojega trpljenja
dosežemo; kateri živiš in kraljuješ z
Bogom Očetom v edinosti sv. Duha,
Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

Razne
molitve in pobožnosti

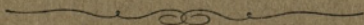
za god

sedem žalosti device Marije.

Sv. katoliška cirkev obhaja v spomin sedem žalosti
device Marije dva goda, in sicer :

**1. na cvetni petek in 2. na tretjo nedeljo
mesca septembra.**

Prva sveta meša.

(Iz mešnih bukev.)

Introit ali vhod. — Stale so poleg križa Jezusovega njegova mati, in sestra njegove matere, Marija Kleofova, in Salome, in Marija Magdalena.

V. Žena, glej tvoj sin, je rekel Jezus, k učencu pa: Glej, tvoja mati. — Čast bodi itd.

Molitev. — O Bog, pri kterega trpljenju je po Simeonovem prerokovanju najsladkejšo dušo častite device in matere Marije meč britkosti prebodel, dodeli milostljivo, da, ki njeno prebodenje in trpljenje s častjo obhajamo, po častitem zasluženju in po priprošnji vseh pri križu verno stoječih svetnikov, blaženi sad tvojega trpljenja dosežemo. Ki živiš in kraljuješ itd.

Berilo iz bukev Juditinih. — Gospod te je s svojo močjo oblagodaril, ker je po tebi vničil naše sovražnike. Oblagodarjena si ti, hči! po Gospodu, previsokem Bogu pred vsemi ženami na zemlji. Hvaljen bodi Gospod, kteri je stvaril nebo in zemljo, ker je dnes tvoje ime tako povišal, da ne prejde tvoja hvala iz ust ljudem, kteri bodo pomnili gospodovo moč vekomaj. Zavoljo britkosti in nadloge svojega ljudstva svojemu življenju

nisi prizanesla, ampak si odvrnila pokončanje pred obličjem našega Boga.

Graduale. — Žalostna in objokana si, o devica Marija! stoječa poleg križa Gospoda Jezusa, svojega Sina in zveličarja. Aleluja, aleluja.

V. Devica, božja porodnica! ta, ktereга celi svet ne obseže, prenaša včlovečen križa kazen.

Po nedelji Septuagesima se „Aleluja“ izpusti ter se moli

Trakt: — Stala je sveta Marija, nebes kraljica in svetá gôspa poleg križa Gospoda našega, Jezusa Kristusa vsa žalostna.

V. O vi vsi ki mimo grete po poti, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja.

Sekvencija. — Mati je pod križem stala itd. glej str. 108.

Besede sv. evangelija po sv. Janezu: Tisti čas so stale poleg križa Jezusovega njegova mati, in sestra njegove matere Marija Kleofova, in Marija Magdalena. Ko je tedaj Jezus mater in učenca, ktereга je ljubil, videl zraven stati, reče svoji materi: Žena, glej, tvoj sin! Potlej reče učencu: Glej, tvoja mati! In od tiste ure jo je učenec k sebi vzel.

Darovanje. — Spomni se, devica mati božja! ko boš pred obličjem gospodovim stala, da nam izprosiš dobrote, in da odvrne svojo jezo od nas.

Tiha molitev. — Darujemo ti molitve in žrtve, Gospod Jezus Kristus, in te ponižno prosimo, da, ki prebodenje najsladkejše duše tvoje matere Marije z molitvami preišljujemo, po njeni in njenih pod križem stoječih svetih tovaršev pomnoženi, najpobožnejši priprošnji, po zasluženju tvoje smrti plačilo z izvoljenimi zadobimo. Ki živiš itd.

Obhajilo. — Srečna čutila blažene Marije device, ki so brez smrti zaslužila palmo mučeništva pod križem gospodovim.

Poobhajilna molitev. — Naj nam, Gospod Jezus Kristus, daritev, katero smo obhajajoči prebodenje tvoje matere in device, zavžili, pri tvojem usmiljenju sad vsega dobrega doseže. Ki živiš itd.

V votivnih mešah se moli sledeča

Molitev: Naj prosi za nas, te, o Gospod Jezus Kristus prosimo, zdaj in našo smrtno uro pri tvojem usmiljenju blažena devica Marija, tvoja mati, ktere najsvetejšo dušo je v uri tvojega trpljenja meč britkosti prebodel. Ki živiš itd.

Druga sveta meša.

Pristopna molitev.

V imenu † Boga Očeta in † Sina
in svetega † Duha. Amen.

Neskončno mogočen Bog! Približam se k tvojemu sedežu ter hrepené pričakujem trenutka, ko bo Jezus, tvoj božji Sin in veliki duhoven, daritev sprave na tem altarju opravil in bomo mi grešniki po zasluženju njegovega trpljenja deležni tudi njegovega veličastva. O Bog! želim z vso le mogočo pobožnostjo biti pri tej sv. daritvi; kajti po Jezusu in v Jezusu si nam vse dodelil, karkoli nas večno zveličati zamore. Pa, o preljubi moj Bog! nevreden sem tukaj biti, ker sem veliki grešnik! Pred teboj spoznam, da sem veliko in obilno grešil. Vendar poln zaupanja v zasluženje svojega zveličarja vdarim na svoje prsi in prosim: „Bodi milostljiv meni grešniku“!

O večni Bog! sprejmi to sv. mešo z dopadenjem v svojo slavo, čast in poveličevanje, pa tudi v počesčenje najčistejše device in matere Jezusove, ktero si izmed vseh izvolil, biti blaženo med ženami, ki pa je tudi med vsemi

materami v največe trpljenje pogreznjena bila. Dodeli mi, o Gospod! da s spoštovanjem premišljujem zdaj njeno trpljenje in tako vreden postanem za sluzenja Jezusovega trpljenja.

Sveta Marija, blažena mati božja! oh, h kolikemu trpljenju te je odločil tvoj Bog, kadar te je izvolil za mater svojemu Sinu! Pozdravil te je angel milosti polno, in vendar so bili dnevi tvojega življenja z revščino, uboštvo in trpljenjem napolnjeni! Morje britkosti te je že takrat obdalo, kadar ti je pobožni Simeon rekel: „Mati! meč bo tvojo dušo prebodel“! — O žalostna mati! boleče prerokovanje to se je preobilo nad teboj spolnilo. — Pa zdaj si presrečno povzdignjena, kajti v tihi udanosti v previdnost božjo si brez mučeniške smrti sprejela krono vseh mučenicov! Prosi, o ljuba moja mati! da tudi jaz v vsem svojem trpljenju stanovitno v Boga upam, in po tvoji prošnji vedno srčen ostanem, v Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Slava.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Hvalimo te. Častimo te. Molimo te. Prosimo

te. Zahvaljujemo se ti zavoljo tvoje velike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog, Oče vsegamogočni! Gospod, edino-rojen Sin Jezus Kristus; Gospod Bog, jagnje božje, Sin očetov: ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najviši Jezus Kristus s svetim Duhom, v časti Boga Očeta. Amen.

Molitev.

Vsegamogočni Bog! očisti naša srca in povzdigni naš duh k pobožnosti, da bomo, zedinjeni s tvojim mešnikom, na tem altarju slovesno ponovili daritev, ki njo je Jezus Kristus na sv. križu opravil. Dodeli nam tudi, da se s srčnim spoštovanjem spomnimo žalostne matere svojega zveličarja, ktere srce je bilo z grozovitim mečem prebodeno takrat, kadar je hotel Herod njeno presveto dete umoriti. — Molim te, o prečudežni Bog! v tej veliki skrivnosti ter ti darujem britkosti in vse trpljenje, kterokoli je presveta mati na žalostnem begu v Egipt pretrpela. Dodeli, o Gospod! nam svojim služabnikom, da bomo po prošnji deviške matere tvojega Sina rešeni vseh časnih nadlog, in

enkrat vživali večno veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Evangelj in vera.

Večna slava in hvala naj ti bo, o Bog! za nebeški nauk, kterega nam je zapustil tvoj ljubeznjivi Sin v svojem sv. evangelju. Po tem božjem veselem oznanilu so nam bile najiminenitnejše skrivnosti sv. vere razodete. V tem dragem darilu spoznamo tvojo veliko ljubezen do nas. Vemo in spoznamo, da si nas, o nebeški Oče! iz nič vstvaril, da je Jezus Kristus, tvoj edinorojen Sin od vekomaj, da naš je iz gole ljubezni s svojo krvijo pekla odrešil. Vemo in spoznamo, da sv. Duh izhaja od Očeta in Sina in je ž njima enaki, edini Bog. O kako veselo in srečno ozranilo! ki nas uči, da stopi Sin božji med daritvijo sv. meše na naš altar, ki je ravno tisti Bog, kteremu milijoni nebeških duhov večno — sveto — pojejo, in da je v najsvetejšem zakramentu sv. rešnjega Telesa vselej pričujoč. — Dodeli, o Bog! da ta zveličanski nauk vedno bolj in bolj spoznam in ga v svoje zveličanje obračam, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O presveta devica Marija! spominim se vseh tistih britkosti tvojega maternega srca, ktere si pri tridnevnem iskanju svojega zgubljenega Sina pretrpela, dokler ga nisi v jeruzalemskem tempeljnu našla. Zavoljo tega trpljenja, o Marija! mi sprosi milost, da, ko bi kedaj tako nesrečen bil, Jezusa s smrtnim grehom zgubiti, ga s skesanim srcem in spokornimi solzami iščem in kakor dobrega, usmiljenega Očeta zopet najdem; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Darovanje.

Sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! sprejmi ta dar, ki ti ga zdaj po mešnikovih rokah na tvoj altar položimo. Darujemo ti jagnje božje, ktero je bilo na Golgoti zaklano, ter te po zasluženju trpljenja in smrti Jezusa Kristusa prosimo, obvaruj svojo sv. katoliško cirkev vseh sovražnikov; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Bog! usliši naše pohlevne prošnje, in dodeli nam, ki britko trpljenje preblazene matere Jezusove pobožno premišljujemo, da na njene sv. prošnje,

po zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda, večno zveličanje v nebesih zadobimo.

O žalostna, deviška mati Jezusova! v britkosti se spomnim žalostnega trenutka, ko si Jezusa, svojega ljubeznivega Sina srečala s težkim križem obloženega. O kako je ta pogled tvoje materno srce globoko ranil! Kako goreče so se vzdigovali tvoji zdihljeji k Očetu v nebesa, in kako obilno so tekle tvoje solze! Oh, žalostna mati! vdeležim se tvojega zdihovanja in molim z začudenjem previdnost božjo; ker Bog te je blagoslovil s svojo močjo. Visoko hvaljen naj bo Gospod na vekomaj! Gospod je povikšal tvoje ime; tvoja slava se sliši iz ust vseh, ki ljubijo Gospoda, našega Boga. Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu, in sv. Duhu, kakor je bilo od začetka, in zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

S v e t o.

Neizrečeno veliki Bog! molim te s spoštovanja polnim začudenjem. Zdaj se začjenja velik čudež tvoje dobrote in ljubezni, in v tej skrivnosti spoznamo tvojo moč, pred katero te nebo in

zemlja v prahu moli. O veličastvo in moč mojega Boga, potrdi mojo slabo vero, da globoko občutim svetost djanja, ki se bo zdaj dopolnilo. Večni Bog! prav in spodobno je, da te vsi angeli in ljudje glasno častijo, kadar mešnik, pooblastenec tvoje volje, to sveto delo opravlja. V zaupanju na Jezusovo obljubo izreče mešnik besede spremenjenja, in čudež je spolnjen. Tedaj te hočemo, o Gospod, vsegamogočni, večni Bog! hvaliti in slaviti v Jezusu Kristusu, našem Gospodu, tudi v spominu žalostne device Marije, ki je v največo britkost vtopljena pod križem stala. Videla je svojega preljubeznivega Sina pribitega na križ, slišala ga vpiti z velikim glasom: „Dopolnjeno je!“ — O moj Bog! ta čudapolna daritev se bo zdaj tu ponovila; nebo in zemlja ne zapopadeta te neskončne skrivnosti; zato te spoznamo kakor najvišje veličastvo in zakličemo veselo in pobožno; Svet, svet svet je naš Gospod in Bog! Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Hozana po višavah!

Pozdigovanje.

O Jezus, Sin Davidov, bodi mi milostljiv! Jezus, Sin device Marije, odpusti mi moje grehe!

O moj odrešenik, s svojo božjo krvijo očisti mojo dušo vseh njenih grehov! S svojo drago krvijo me vtrdi v vsem dobrem! V svoji milosti polni krvi mi dodeli milost in usmiljenje! O Jezus, pravi Bog! verujem v te, upam v te in te ljubim s vsem svojim srcem.

Po pozdigovanju.

O moj Jezus, Bog večni! v podobi kruha te ponižno molim. Velik si in strašen, pa vendar milost sama; torej te prosim, obrni svoje oči na nas tukaj zbrane, in pripusti, da pride ta sveta daritev po rokah svetih angelov pred sedež tvojega večnega Očeta, da bo s tem poveličasten; mi pa, ki te v tvojem svetem mesu in v tvoji sveti krvi tu na altarcu pričujočega molimo, da bomo s vsem nebeškim blagoslovom in s tvojo milostjo napolnjeni.

O Bog! naj ti bo dopadljiva naša pobožnost. To te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, po katerem to daritev posvečuješ in blagodariš; po njem, ž njim in v njem imaš ti, Bog vsegamogočni Oče! v edinosti sv. Duha vso čast in veličastvo na vekomaj! Amen.

Pri križu so stale njegova mati in Marija Kleofova, in Salome in Marija Magdalena.

O vi sv. prijatelji Jezusovi, ki ste videli Boga in človeka v neznanih bolečinah umirati! tu je zdaj ravno tisti Jezus Kristus pričujoč in vnovič se nekrvavo daruje nebeškemu Očetu za nas. Molimo ga tu v delu njegove ljubezni, njegove dobrote in milosti!

Hvalimo, častimo svojega Gospoda, ki je sebe dal za naše hudobije; prosite vi, prijatelji Jezusovi! da mu bo dopadljiva naša zahvala, po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Obhajilo.

Sveta devica Marija, žalostna mati božja! o kolika preobilnost strašne britkosti je napolnila tvojo dušo, kadar so bili tvojega preljubeznivega Sina s križa vzeli in ga tebi v naročje položili. — O še nobeno materno srce ni toliko ljubilo, kolikor je tvoje; kajti ti v Jezusu nisi ljubila le svojega najljubeznivšega Sina, najlepšega, najboljšega izmed vseh ljudi, ampak v njem si ljubila tudi svojega Boga. In ta tvoj najljubeznivši Sin, ta božji zveličar, ktereга vsi angeli molijo kot svojega Boga, ta je ležal mrtev v tvojem naročju. Oh, kako strašen pogled, videti najbolj nedolžnega z

ranami obdanega, zavoljo naših grehov grozovito umorjenega! — O žalostna mati! pač po pravici si smela klicati: „O vi vsi, ki memo greste, stojte in pogledjte, če je bolečina, kakoršna je bolečina moja!“

O prežalostna, jokajoča mati! ker mi zdaj tu na altarju ponavljamo veliko spravno daritev, oh, zedini tudi ti svoje trpljenje, svoje zdihljeje in solze z našimi molitvami, in pokaži naše potrebe in nadloge svojemu božjemu Sinu, ki je zdaj v spomin svojega pokopa šel v srce mešnikovo. — O da bi bil tudi jaz vreden in bi smel z mešnikom vred prejeti sveto telo Jezusa Kristusa! Ker sem pa te milosti ves nevreden, prosi za me, o preljuba moja mati! svojega božjega Sina, da po duhovno k meni pride in me posveti, da bi ga vsaj pri naslednjem obhajilu prav pobožno prejel, in bom v zavživanju njegovega sv. telesa uterjen v vseh čednostih, ktere me večnega življenja vrednega storijo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri sklepu.

Presveta Trojica! sprejmi milostljivo to sv. daritev, ktero smo v po-

božnosti srca opravili, in naj ti bo dopadljiva v znamenje našega spoštovanja, naše pokorščine in molitve do tebe; in ker smo se tudi spomnili trpljenja in britkosti deviške matere našega Gospoda, naj prosi tudi ona za nas, da bomo v nasledovanju njenega življenja na tej zemlji tako verni, kakor ona, in da bomo vsa trpljenja in britkosti tako potrpežljivo in udano iz božje roke sprejemali, kakor ona. — Posebno naj prosi preblažena devica še za nas, da bomo imeli nekdaysrečno zadnjo uro, in da pod njenim varstvom dosežemo večno življenje; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri blagoslovu.

O preljubeznjivi Bog! blagoslovi nas v vseh zadevah našega življenja, kakor si blagoslovil mater svojega božjega Sina v njenem trpljenju, da se je v vseh svojih bolečinah in britkostihs vsa v tvojo sv. voljo udala. V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha Amen.

Zahvala.

O Jezus Kristus, moj odrešenik! z ginjenim srcem te zahvalim za tvojo

britko smrt na križu, ktere spomin je bil zdaj na altarcju ponovljen. Med to božjo daritvo tvoje smrti sem s skesanim srcem molil, in imam zdaj nebeški blagoslov v svojem srcu. O Jezus daj mi moč, da tega dragega zaklada z novimi grehi ne zgubim.

Tudi tvojih britkosti, o žalostna mati Jezusova! sem se sočutno spomnil. Jokajé si stala pod križem, in vsaki zdihljeji, vsaka beseda tvojega umirajočega Sina je šla kakor meč skoz tvoje ljubečo materno srce! O prežalostna mati, kdo bi se ne jokal pri spominu tvojih britkosti! Videla si ga krvaveti, slišala ga klicati: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil“? Videla si ga brez vsega polajšanja v strašnem trpljenju dokončati veliko delo. Več si ti trpela kakor vsi njegovi žalostni prijatelji, ker si ga bolj ljubila. O žalostna mati! bodi mi vedno dobra mati, skrbi za me v mojem življenju in kadar bom nekda j v smrtnih težavah od vseh zapuščen, takrat se spomni te ure, ponovljene sv. daritve, spomni se moje ljubezni, s katero te ljubim, in bodi moja tolažnica, in moja priprošnjica pri Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, našem Gospodu. Amen.

O Marija! blagoslovi nas vse s svojim detetom Jezusom Kristusom, obvaruj

nas vsega hudega, nagle, neprevidne smrti in smrtnega greha. Češčena bodi vsa nebeška družba, zdaj in na vse večne čase! Amen.

Po svojem devištvu in čistem spočetju, o devica! očisti naše duše, naša srca!

Kratke dnevnicе

od sedem žalosti presvete device Marije.

Juternice.

1. Simeonovo prerokovanje v templju.

Češčena si Marija itd.

V. Gospod, odpri moje ustnice.

O. In moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Premišljujmo, kar Marija
Britkega je pretrpela,
Ko je sedemkrat kot meč
Bolečina jo zadela.
Prva zgodnja je britkost
Bila njenega življenja,
Ko naznani Simeon
Meč najhujšega trpljenja.

Če bolečine pošlje nam

Nebó, najljubša mati!

Če nam bolezní britki meč,

Pretí ves up razdjati;

Tedáj nam pošlji ti pomoč,

Tolažbo nam podeli,

Da bomo greh premagali,
In tuge pretrpeli.

Češčena bodi, hvaljena
Trojica ti presveta,
Po včlovečenju Sina nam
Je milost razodeta.

In ti Marija! Naj od nas
Doni ti čast in hvala,
Ljubezen tvoja materna
Da srce nam bi vžgala.

**Ant. Komu te bom prispodobil, ali
koga tebi enakega imel, hči jeruzalemska?
Komu te smem primerjati, da te potolažim,
o devica, sionska! kajti velika,
kakor morje, je tvoja britkost. (Žal. pes,
Jer. 2, 13.)**

V. Meč bo presunil tvojo dušo.
O. Da se razodenejo misli mnogih.
V. O Gospod! usliši mojo molitev.
O. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo.

**Ožalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero
je tvoje materno srce pri prerokovanju
sv. starčeka Simeona občutilo. O lju-**

ba mati! zavoljo tvojega toliko žalostnega srca zadobi mi čednost ponižnostin dar straha božjega.

Češčena si Marija itd.

K prvi uri.

2) *Beg v Egipt.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Druga božje matere

Je velika bolečina,

Ko Herodež zapové

Njenega vmoriti Sina.

Angel pride pa z nebes

Ino Jožefu naróči :

„Beži z ženo, z Jezusom,

Prej v Egipt, ko den napoči!“

Marija, če sovražnik nam

Naklepe hude snuje,

Naj tvoja roka milostna

Pred grehom nas varuje;

Če tudi vsa peklenska moč

Obdaja nas, ne vstraši

Nas nič, če le pri tebi je

Zavetje duši naši.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Glej, o Gospod! kaka stiska me obhaja. Moje osrčje se trese; srce se je v meni obrnilo, kajti sem napolnjena z britkostjo; zunaj mōri meč, doma pa ravno tako smrt. (Žal. pes. Jer. 1, 20.)

V. Gospod, vse moje življenje je v tebi.
O. In moje zdiho vanje ti ni zakrito.
V. O Gospod! usliši mojo molitev.
O. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste britkosti, katero je tvoje materno srce občutilo na begu v Egipt in dokler si ondi prebivala. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko stiskanega srca zadobi mi čednost radodarnosti, zlasti do vbogih in dar pobožnosti.

Češčena si Marija itd,

K tretji uri.

3) Jezus zaostane v tempelju.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Tretja, mati! britka skrb
V srce vseka tebi rane,
Ko dvanajst let stari Sin,
Zgubljen v tempeljnu ostane
Dolgo si ga iskala,
Grenke solze za-nj točila
Tretji den pa si ga spet,
V tempeljnu nazaj dobila.

Tud' jaz sem zgubljen otrok tvoj,
Daj mati se sprositi,
Ter začni ti na pravi pot
Čednosti me voditi.
Če mene ti ne vsmiliš se,
Gotovo šel bom v zgubo,
Če mi pa ti podaš roko,
Bom dete tvoje ljub.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Joka se in joka po noči, in solze njej tečejo po obličju; izmed vseh njenih ljubih ni nikogar, da bi njo tolažil. (Žal pes. Jer. 1, 2.)

V. On me pusti brez vsake tolažbe.
O. Celi den sem v žalost vtopljen.
V. O Gospod! usliši mojo molitev.
O. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo.

O žalostna mati Marija! srčno te

pomilujem zavoljo tistega velikega straha, ki ga je tvoje materno srce strpelo, ko si svojega ljubega Sina zgubila. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko prestrašenega srca zadobi mi čednost čistosti in dar vednosti.

Češčena si Marija itd.

K šesti uri.

4) *Jezus in Marija se na križnem potu srečata.*

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Štrta žalost britka je,
Ktero srce tvoje čuti,
Ko ti Sina vežejo,
Bičajo vojščaki ljuti.
Videla Marija si,
Krono trnjevo zanj plesti
Gledala si težki križ,
Ki ga Sin je moral nesti.

Če pošlje nam preljubi Bog,
Trpljenje in nadloge,
Da ne upade nam srcé
Tolaži ti nas vboge.

Zategadelj nas tepe Bog,
Da bi se spokorili;!
Če ti nam mati mila boš,
Vse bodemo prebili.

Češčena bodi, hvaljena, itd.

Ant. Glej, Gospod! moja revnost
in posmeh sovražnikov. Črez vso njeno
ljubeznivost se je vprl sovražnik. (Žal.
pes. Jer. 1, 9.)

V. Kdo da moji glavi vode, in mojim
očem potok solz.

O. Da noč in den jokam brez prenehanja.

V. O Gospod! usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo.

O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste velike žalosti, ki je tvoje materno srce pretresla, ko si svojega s križem obloženega Sina srečala. O ljuba mati! zavoljo svojega ljubeznjivega, od bolečin presunjenega srca zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar moči.

Češčena si Marija itd.

K deveti uri.

5) Jezusovo križanje.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Peta žalost huda je
In največa bolečina,
Ko pribijali na križ,
Kruto tvojega so Sina.
Kako vmira blagi Sin
Gledala si draga mati,
Ž njim britkosti smrtne si,
Morala tud' ti prestati.

Marija! britko solzo glej,
Ki naša lica spira;
Mi s teboj žalostimo se,
Ko tebi Sin umira.
Za blagor naš trpi gorjé,
O kak nas močno ljubi!
Usmili tudi ti se nas,
Nikar nas ne pogubi!

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. O vi vsi, ki mimo greste po
potu, pomislite in glejte, če je kaka
bolečina, kakor bolečina moja. (Žal. pes.
Jer. 1, 12.)

V. Vsi, ki po potu grejo, ploskajo z rokami in žvižgajo.

O. In majajo s svojimi glavami nad jeruzalemsko hčerjo.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo.

O žalostna mati Marija! srčno [te pomilujem zavoljo britkosti, katero je tvoje materno srce prestalo, ko si pod križem svojega umirajočega Sina stala. O ljuba mati! zavoljo britkosti polnega srca zadobi mi čednost zmernosti in dar svetovanja.

Češčena si Marija itd.

Večernice.

6) Jezusa s križa vzemejo.

Češčena si Marija itd.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Šeste žalosti srcé
Tvoje lahko bi počilo,
Ko so s križa Jezusa
Položili ti na krilo.

Sicer trpljenje končal je
Vendar ti si žalovala;
Kakor nekdanj v štalici
Spet ga v krilu si držala.

Marija! naše glej srcé
In njega grešne rane,
Oh, prosi Sina ti za nas
Da zdravo spet postane.
Saj ti zaklad si milosti,
Pri tebi je vsmiljenje;
Glej, s teboj zdaj žalujemo,
Oh, sprosi nam rešenje!

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. Ne imenujte me Noemi, (to je
lepo, ampak imenujte me Mara, to je
britko, kajti vsegamogočni me je z brit-
kostjo napolnil. (Rut. 1, 20.)

V. Moj ljubi mi je šopek mire.
O. Na mojih prsah bo počival.
V. O Gospod! usliši mojo molitev.
O. In moje vpitje naj k tebi pride.

Molimo.

O žalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo bolečine, ktera je
tvoje občutljivo srce zadela, ko je sulica
stran tvojega Sina tako neusmiljeno
prebodla in mu do njegovega prelju-
Marija, žalostna mati.

beznivega srca predrła. O ljuba mati!
zavoljo svojega tako prebodenega srca
zadobi mi čednost pohlevnosti in dar
razumnosti.

Češčena si Marija itd.

Sklepnice.

7) *Pokop Jezusov.*

Češčena si Marija itd.

V. Spreobrni nas, o Bog, naš zveličar.

O. In odvrni svojo jezo od nas.

V. O Bog! pridi mi na pomoč.

O. O Gospod! hiti mi pomagat.

Čast bodi Očetu itd.

Hvalospev.

Zadnja tvoja žalost je,
Ko so v grob ti Sina djali,
Vendar mati up imej
Jezus Kristus vstal bo kmali.
Veličasten, kakor kralj,
Premagalec britke smrti,
Pri Očetu bode tam
Sedel zmirom v rajskem vrti.

Marija sedem žalosti,
Usliši nas, preblaga!
Oj prosi Siná svojega
Naj v sili nam pomaga.
Kadár po nas bo prišla smrt,

Daj v milosti nam vmreti,
In v tvojem varstvu v sveti raj
Tje k Jezusu dospeti.

Češčena bodi, hvaljena itd.

Ant. Zato se jokam in moje oči
točijo solze, kajti tolažnik, ki bi imel
razveseliti mojo dušo, je daleč od mene.
(Žal. pes. Jer. 1, 16.)

V. Moje oči so od joka otemnele.

O. Globoko zdihujem, kajti moje srce
je zlo pobito.

V. O Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

Molimo.

O žalostna mati Marija! srčno te
pomilujem zavoljo britke zapuščenosti,
ktero je tvoje srce trpelo, ko so tvoje-
ga Sina v grob položili. O ljuba mati!
po svojem svetem, nezmerno žalostnem
srcu zadobi mi čednost svete gorečno-
sti in dar modrosti.

Češčena si Marija itd.

V. Prosi za nas, žalostna mati Marija!

R. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

O Marija, mati grenkosti, kraljica
mučenikov! sprejmi milostljivo to mojo
pobožnost, in sprosi mi milost prave

pokore in odpuščenja grehov. Moji grehi so umorili tvojega Sina in prebodli z mečem britke žalosti tvoje materno srce. Oh, odpusti mi, pribežališče grešnikov! Ne srdi se; kajti glej, iz srca sem pripravljen, resnično se poboljšati. Daruj zasluženje tvojih bolečin Jezusu za me ubogega grešnika, da mi zavoljo tvojega svetega, brezmadežnega maternega srca milost dodeli, v resnični pokori vsak znotrajni in zunajni križ, ki mi ga Gospod pošlje, potrpežljivo prenašati, da odpuščenje svojih grehov zadobim in dosežem večno veličastvo. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...
Čast bodi Očetu...

Pot žalostne matere božje,

ali

premišljevanje sedem žalosti device Marije
po načinu sv. križevega pota.

Akoravno presveta devica vsak dokaz udanosti, katerega jej verni skazujejo, in vsako čiščenje ljubezljivo sprejema, jej vendar posebno dopade, ako kristjani večkrat njene britkosti s sočutjem premišljejejo. Ta pobožnost je Mariji tako dopadljiva, da se je, ko so za časa sv. Brigite ljudje premišljevanje Marijinih žalosti skorej celó opustili bili, mati božja k tej svetnici milo potožila, rekoč: „Le malokdo še zmisli na moje bolečine.“ — Zato so pobožni častivci matere božje po nekterih krajih vpeljali posebno čiščenje žalostne matere, ktere se pot žalostne matere božje imenuje ali premišljevanje sedem žalosti device Marije po načinu sv. križevęga pota. Ta materna pot ima sedem postaj ali štacijonov v spomin sedmerih največih žalosti device Marije. L. 1830 so očeteje Serviti tako pot s posebno svečanostjo vpeljali v cerkvi sv. Marcela v Rimu in papež Gregor XVI. so jo pa obdarovali z obilnimi odpusti.

Najpred se pred podobo žalostne matere pokliče sv. Duh v pomoč in se obudi grevenga črez grehe, zavoljo kterih sta Jezus in Marija morala toliko bolečin prestati, potem pa sledijo premišljevanja sedmerih postaj.

Molitev pred premišljevanjem.

Pridi sv. Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni.

V. Pošlji svojega Duha in vse bo prerajeno.

O. In prenovil boš obličje zemlje.

V. Spomni se svoje črede,

P. Ki je bila od začetka tvoja lastina.

V. Gospod usliši moje molitev.

O. In moje upitje naj k tebi pride.

Obuda grevence. O žalostna mati! Oh, kako nehvaležen sem bil do zdaj svojemu Bogu, kako slačo sem spoznaval njegove neštivilne dobrote! Ali zdaj občutim živo žalost in prosim s pobitim srcem Boga za odpuščenje, ker sem se podstopil, njegovo neskončno dobrotljivost tolikokrat razžaliti. O moja presveta mati! po vseh bolečinah, ki si jih pri britkem trpljenju svojega ljubeznivega Sina prestala, te goreče prosim, zadobi mi pri dobrotljivem odrešeniku milost in usmiljenje. Odpuščenje, — o prežalostna mati! prosim, — odpuščenje obilnih grehov. Sprejmi to pobožnost, ki jo zdaj začnem, v spomin vseh bolečin, ktere si v življenju, trpljenju in pri smrti svojega preljubeznjivega Sina pretrpela in dodeli mi, naj meč britkosti, ki je tvoje srce prebodel, presune tudi mojo grešno dušo, da v milosti svojega Gospoda živim in umerjem in v večnosti tiste časti deležen postanem, katero mi je Jezus s svojo drago krvijo zaslužil. Amen.

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

(Slednje urstice se gredé od ene postaje do druge ponovijo.)

I. postaja.

Podaj se v duhu v jeruzalemski tempelj in poslušaj, kaj žalostnega stari Simeon sv. devici in materi prerokuje.

Premišljevanje. O kako se zavzame Marija, in kako bitki občutki navdajajo njeno srce, ko jej stari Simeon z milimi besedami Jezusovo trpljenje naznani! Božja mati vidi v duhu že zdaj [vse nadloge in bitkosti, vse muke in trpljenje, sploh vse, kar bo njeno nežno dete moralo prestati. Vse, kar je svet kedaj zakrivil, bo Jezusu naloženo, da pravičnemu Očetu zadostuje in odreši revne Adamove otroke. Pa ti meč še Marijinega srca ne rani tako občutljivo, kakor to, da vidi naprej, s koliko nehvaležnostjo bo hudobni svet Jezusu vse trpljenje povračeval, kako mu bodo ljudje nasprotovali in koliko se jih bo pohujšalo in vekomaj pogubilo; — in med Jezusovimi sovražniki zagleda božja mati morebiti tudi tebe.

O le pomisli, kolikokrat si se s svojim grešnim življenjem pridružil tistim zaslepljenim hudobnežem, ki Jezusa ne molijo in se za-nj ne zmenijo, marveč ga zasramujejo in žaliyo; — glej, to Marijo boli! Zato se zdaj pred žalostno materjo na kolena vrži in z zgrevanim srcem k njej zdihni: „O moja predobro-tljiva mati! koliko bitkosti je občutilo tvoje

srce, ker si videla. kako bom jaz nehvaležnež dragoceno krv tvojega Sina z nogami teptal. Oglej se milostljivo na me, ter mi zavoljo svojega tako užaljenega srca dodeli, naj za naprej božje usmiljenje v svoje dušno zveličanje obrnem, vse milosti in nebeška razvetljenja zvesto porabim in se tistim pridružim, katerim bo britko trpljenje Jezusa Kristusa k večnemu zveličanju. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje.

II. postaja.

Spremljaj sveto družino v duhu na težavnem potu v Egipt.

Premišljevanje. Pozno v noči zbudi angel Jožefa in mu naroči, naj hitro vstane in z Marijo in Jezusom v daljni Egipt beži, kajti Herod streže božjemu detetu po življenju. Jožef vstane in naznani presveti devici angelovo naročilo. „Marija! jej pravi, dete morava pred zalezovanjem grozovitnega Heroda skriti in od tod oditi; volja božja je to!“ — Marija se hitro vzdigne in vzeme Jezusa; — in oba zapustita revno stanovanje. Nепrestrašena se v voljo božjo udata

in brez obotovljanja se podata na težavno pot. — Vse rada pretrpita, da le ljubo dete pred nesrečo ohranita. V temni noči obrača Marija svoje materne oči skrbno semtertje in posluša tenko, da ne bi kde Herodovi vojščaki nje od ktere strani neprevideno napadli. Potem pa obrne svoje solznate oči zopet na ljubega Jezusa, kterega na svojih prsih skriva, in v preveliki skrbi, da bi vtegnila dete po kaki nesreči zgubiti pošilja iz globočine svojega pobitega srca goreče zdihljeje proti nebesom.

Pomisli tukaj, kolikokrat si že Mariji, svoji materi ravno tako bolečino pripravil in njeno srce z mečem britkosti ranil, ker si njenega Sina iz svojega srca in iz svoje duše pregnal. Zgrevaj zdaj vse to, ter se obrni s ponižnim srcem k Mariji, rekoč: „O moja ljubeznjiva mati! Samo enkrat je Herod Jezusa pregnal; — jaz pa, oh! kolikokrat sem svojega zveličarja in tudi tebe iz svojega srca pregnal in rajši njegovemu in tvojemu zaprišeženemu sovražniku, nesrečnemu grehu v svojem srcu prostor dal. Joj meni! Kaj mi je začeti? O Marija, sprosi mi pri Jezusu, ki tebi nobene prošnje ne odreče, usmiljenje in odpuščenje! Trdno ti obljubim, da hočem svoje srce od zdaj zanaprej le tebi in tvojemu Jezusu v prebivališče prepustiti.« Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,
O. Vtisni bolečine svoje!

III. postaja.

Prevdari v duhu, kaj je občutilo srce Marije, prežalostne matere, ko je zgubljenega Jezusa iskala.

Premišljevanje. Marija Jezusa med domo gredočimi romarji ne najde in v svojo grozo zapazi, da ga je zgubila. Povsod skrbno po njem poprašuje in ga išče pri znancih, rodbini in popotnikih, pa nihče ga ni videl. Kakšna bolečina za ljubljeno mater! Zdajci se v Jeruzalem nazaj poda in z nevesto visoke pesmi vse, ktere na potu sreča, poprašuje, niso li videli tistega, kterega njena duša ljubi. Vsak trenutek ga misli videti in njegov glas slišati, ali ne; — motila se je. Zato pa se njena britkost vedno bolj in bolj množi!

Oh, kakšna sramota za me, ki svojega Jezusa tolikokrat zgubim in za to zgubo tako malo porajtam! Kako slabo si prizadevam, Jezusa zopet najti! Kolika žalost za Marijo, ker po sv. spovedi zopet tako hitro v stare grehe zajdem in Jezusa zgubim! Oh, kako sem vendar slep in nespameten, ker mi je za ljubega Boga in njegovo prijateljstvo tako malo mar! Pa prišla bo ura, ko bom Jezusa iskal in za njim klical; — ali kaj bo z me-

noj, če me Jezus v smrtni sili brez pomoči pusti in se pred menoj skrije?

O prežalostna devica! sprosi mi milost, da, kakor ti, tudi jaz Jezusa skrbno iščem in ga srečno najdem, kajti če njega imam, imam vse. Do zdaj sem Jezusa tolikokrat zgubil po noči in po dnevu, v zapeljivih družbah in po svo'ih navadnih grehah, največkrat ravno po sv. nedeljah, in vendar sem od leta do leta odlagal, zgubljenega zopet poiskati; — ali od zdaj zanaprej o mati preljuba! ga ne bom nikdar več zgubil. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

IV. postaja.

Podaj se v duhu v Jeruzalem in pomisli, kakšno britkost je Marija občutila, ko je Jezusa s križem obloženega srečala.

Premišljevanje. Pridite zdaj in stopite semkaj ve kamenita srca ter pogledjte, kakšnega prežalostna mati svojega ljubeznjivega Sina sreča in med kako brezbožno druhaljo ga zagleda, ki ga k grozovitni smrti žene. O kako je ves ranjen, po bičanju celo razmesarjen in ves s krvijo oblit; — bodečo trnjevo krono nosi na

glavi in težki hriž sloni na njegovi rami. O s koliko težavo se s svojo težo po trdej poti dalej pomika bled v licu in ves opešan; bati se je, da se bo zdaj in zdaj na zemljo zgrudil in umrl. — Glej v taki podobi sreča in zagleda Jezusa svojega Sina — Marija. Kako rada bi ona k njemu pristopila in ga objela, kako rada ga tolažila in mu krvav obraz obri-sala, pa kaj, da še blizo njega ne sme. Oh to je neizmerna bolečina in žalost za njeno ljubeče srce! V morje britkosti je vtopljena njena duša.

Pa kdo je pripravil Jezuso toliko trpljenje njegovi materi pa tako žalost? Kdo drugi kakor jaz. Ravno jaz sem z neštevilnimi grehi razbičal Jezusovo telo in mu naložil težki križ, — Mariji pa zasadil ostri meč britkosti v srce, — in vendar še v svoji neumnosti vedno le za novimi grehi dirjam. O kedaj vendar bom grešiti nehal; — kedaj se k Jezusu nazaj podal; — kedaj se k Mariji obrnil?

O prežalostna mati! Prizanesi svojemu zdaj zgrevanemu otroku. Vem sicer in zdaj popolnoma spoznam, da nisem usmiljenja vreden, ker sem tvojemu Sinu in tebi tolike bolečine pripravil; — ali spomni se, da si mati vseh milosti. Bodi toraj tudi meni milostljiva in sprosi mi odpuščenje, da trpljenje tvojega Sina ne bo nad menoj zgubljeno. Obljubim, tvojemu božjemu Sinu zvest ostati, z resnično pokoro popraviti vse, kar sem zadolžil, svoj

križ voljno nositi in vedno za Jezusom hoditi.
Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje

O. Vtisni bolečine svoje!

V. postaja.

*Pojdi zdaj v duhu na Golgoto
in postoj nekaj časa z Marijo pod
križem.*

Premišljevanje. Misli si, ljubi kristjan! da stojiš na kalvarski gori. Dvoje jagnjet tukaj krvavi; eno je presveto Jezusovo telo, drugo pa Marijino srce. O kakšni pogled za te, o prežalostna mati! Na križu med nebom in zemljo visi Jezus, blaženi sad tvojega telesa in ti, zapuščena devica! moraš gledati, kako tvoj Sin nepopisljive muke trpi in umira, pa ne moreš mu pomagati. Oh, vse, kar Jezus trpi, občutiš tudi ti. Črez vse oster meč prebode zdaj tvojo bolečo dušo in vtopljena v morje žalosti stojiš pod križem. Skoro se ne ve, bo li poprej Jezus od bolečin dušo izdihnil, ali boš ti žalosti umrla. O mila mati! ti gledaš na križu visečega Sina, vidiš kako njegovo življenje doteka, se oziraš v njegove kalne oči, gledaš njegovo blede obličje in modre ustnice, slišiš, kako globoko

diha in na ves glas zakliče: »Dopolnjeno je; — Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo.« In zdaj spoznaš, da ti je ljubljeni Sin umrl. — Oh, kako rada bi umrla z Jezusom tudi Marija, kako rada bi za Sinom v večnost šla tudi mati. Zares čuditi se je, kako Marija še tako trdno stoji in ž njim vred ne umerje. !Zakaj, o ljubljena mati! nisi doma ostala? da nebi videla dragega Sina umreti. Pa ne; ti o kraljica vseh mučenikov hočeš v vsem biti Jezusu podobna in izpiti do zadnje kaple britki kelih.

O kakošna sramota za me, ki se tako rad najmanjših križev ogibam in tako hitro nevoljen postanem in mrmram, če mi usmiljeni Bog zavoljo mojega zveličanja kako težavo pošlje! In vendar kako mali so moji križi, kako veliki in obilni pa moji grehi! Zato pa zdaj pred teboj, o žalostna mati! s sv. Terezijo kličem: »Trpeti ali umreti, umreti ali trpeti«, kajti le trpljenje me bo pred grehom obvarovalo. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje.

VI. postaja.

Poklekni v duhu pod križem zraven Marije, ki mrtvo telo svojega ljubljene Sina v naročju drži.

Premišljevanje. Tukaj vidim, kako prežalostna mati mrtvo truplo svojega ljubljene Sina z največo častjo in ljubeznijo na svojem krilu drži in njegove rane ogleduje. Njegovo pa tudi njeno srce jo prebodeno, le čudež božje vsegamogočnosti še jo živo ohrani.

O uboga mati, ki moraš Sina, tebi toliko dragega, mrtvega v naročju imeti! Kdo bi pri tolikih nadlogah ne imel s teboj usmiljenja? Sv. Janez, ljubljene Jezusov je od žalosti ves potrt, Magdalena se ne da potolažiti in pomiriti, druge pobožne žene na glas jokajo in tudi Jožef in Nikodem sta vsa pobita in žalostna, — le jaz nimam solz za mrtvega Jezusa in nobenega sočutja z žalostno materjo. Oh, kako moram biti tako neobčutljiv in nehvaležen!

O preljubeznjiva mati! z mečem, ki je tvojo dušo presunil ko si s solzami mrtvo truplo svojega Sina močila, dotekni se mojega srca in ga brez vsega usmiljenja prebodi, da se omeči in spozna, da so le moji neštevilni grehi tvojega Sina umorili in vse tvoje trpljenje zakrivili. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,
O. Vtisni bolečine svoje!

VII. postaja.

Spremljaj Marijo k Jezusovemu grobu.

Premišljevanje. O mati, dobro vem, da je ta, ktereга vidiš pokopati, Jezus tvoj ljubi Sin! Njega položijo v grob, — ni ga več, — le ti, o presveta mati še nam ostaneš. Teški kamen pokriva zdaj Jezusovo truplo in obteži tudi tvoje srce, vsaj pod tem kamnom tvoja edina dobrota, vse tvoje veselje in vsa tolažba tvojega življenja v grobu mirno počiva. Zaspal je, ktereга je čez vse ljubilo tvoje srce.

Marija žuluje in toči britke solze ne Jezusovem grobu, ker jej je vzet, ktereга ja tako ljubila. Ali kako srečni smo pa mi, ker ravno tistega Jezusa, ki ga Marija mrtvega objokuje živega v presvetem altarskem zakramentu med nami imamo. Oh, ko bi le presveto rešnje Telo vsikdar ravno s takšno pobožnostjo, hvaležnostjo in ponižnostjo v svoje srce pre-jeli, s kakoršno ga je presveta devica k grobu spremljala, o potem bi Mariji vsaj nekoliko polajšali bolečine in potolažali njeno užaljeno srce.

O Marija, mila mati! vtisni vse bolečine, ki si jih zavoljo Jezusa prestala, v mojo dušo in sprosi mi milost, da Jezusa vedno ljubim

in ga svojem srcu nosim. In kadár mi bo treba vzeti od tega sveta slovo, — o ljubeznjiva mati! pridi takrat s svojim Jezusom k moji postelji in ga v presvetem altarskem zakramentu v moje opešano srce položi, da ž njim sklenjen v tvojih rokah zaspim, potem mirno v grobu počivam in se na sodnji den z dušo in telesom k vama v nebeško kraljestvo preselim. Amen.

Češčena si Marija itd.

Prežalostna devica, prosi za nas!

V. O Marija! v srce moje,

O. Vtisni bolečine svoje!

Sklep.

Ljubi kristjan, ki si božjo mater v sedmerih postajah njenega žalostnega pota spremljal, slišal si zdaj, kaj vse je moral Jezus trpeti, da je tvojo dušo večnega pogubljenja odrešil, in koliko bolečin in žalosti je v življenju in trpljenju svojega Sina prestala božja mati. Ne pojde torej dnes od tod, da bi na Jezusa in Marijo kmalu pozabil in se zopet v stare grehe povrnil. Glej! Kakor je bil Jezus na križu od vseh zapuščen in kakor je po njegovi smrti tudi Marija revna vdova zapuščena osta-

la, tako se bo tudi tebi, morebiti že v kratkem godilo. Zapustiti boš moral svoje domače in znance in celó zapuščen se podati iz tega sveta v neznano večnost. Da bota Jezus in Marija takrat tebi na pomoč prišla in spremljala tvojo dušo na drugi svet, o ne ponavljaj s svojimi grehi Jezusovega trpljenja in ne prebadaj Marijinega ljubeznjivega srca, ampak prizadevaj si po naukih Jezusovih živeti, devico Marijo hvaležno častiti in z lepim zgledom pripeljati tudi svojega bližnjega k Jezusu in Mariji v sveta nebesa.

7 Češčena si Marija itd. in za vsako:

Sveta mati! to te prosim,
Rane Kristusa naj nosim,
Vtisni v moje jih srcé!

(Kdor poslednjo molitvico in Češčena si Marija sedemkrat pobožno molí, zadobi 300 dni odpustka. — P. Pij XII. 1. grud. 1815.)

Pesem.

Božje matere device
Čast prepevaj jezik moj,
Mučnikov vseh kraljice
Žalosti sočutje .poj!

Britkih žalost polna mati!
Daj mi s teboj žalovati,
Da se grehov spokorim,
Odpuščenje zadobim.

V tempeljnu si darovala
V rešnjo smrt zveličarja,
Duša pa je žalovala
Z ostrim mečem ranjena.

Britkih žalost itd.

V britkem potu skoz puščavo,
V begu si pred Hérodom
Ti trpela trud, težavo
S svojim svetim détetom.

Britkih žalost itd.

S srčno žalostjo iskala
Sina si zgubljenega,
Si po njem popraševala
Dneve tri užaljena.

Britkih žalost itd.

Oj neznana bolečina
Ti je trgala srcé,
Ko si srečala tam Sina,
Ki obložen s križem gre.

Britkih žalost itd.

Tvojo dušo meč prešine,
Ko na križu Sin visi,
Čutiš smrtne bolečine
Kadar dušo izroči.

Britkih žalost itd.

Žalosti si kopernela
Z dušo voljno in srčno,
Kadar si v naročje vzela
Ljubega mrtvó teló.

Britkih žalost itd.

Oh, prežalostno ločenje,
V grob ti Sina položé,
Nad srca tvoj'ga življenje
Težek kamen privalé.

Britkih žalost itd.

Molitev

na praznik sedem žalosti matere božje.

Vsaka skrivnost tvojega življenja, o božja mati! govori milo k našemu srcu, — ali nobena tako močno, kakor tvoje preveliko trpljenje dnešnji den. — Podoba tvojega srca s sedmerim mečem žalosti in bolečin grozno prebodenega, — o kako je ginljiva in koliko zaupanja in sladke tolažbe nam iz nje izvira! O bodi mi toraj pozdravljeno za me v boleči ljubezni ranjeno materno srce! pozdravljeno v srčni ljubezni, z Janezom pod križem sklenjeno, — ko je Jezus s križa govoril: „Glej, tvoj sin!“ — O boleče ranjena mati! obrni svoje materne oči na me in poglej ž njimi svojega otroka in rejenca. Usmili se mene in ne pozabi na me, za ktereга je tvoj ljubeznjivi Sin svojo predrago kri na križu prelil! — Kdo bi se ne razjokal, kedar dnes sveto cirkev milo pesem od tebe, žalostna mati! peti sliši in te v duhu pod križem v grozovitnih britkostih gleda. O kakšne in kolike bolečine je občutilo tvoje srce, ko si svojega Sina, mrtvega v svojem naročju držala! — Sprejmi tudi mene v svoje srce, da popolnoma premišljujem in

čutim, kako drag sem Jezusu bil; —
da ž njim stanovitno svoj križ do smrti
nosim in milost zadobim, v tvojem
krilu enkrat sladko zaspati in se v
nebesih veselo prebuditi. Amen.

Žalostna mati božja.

S solzami oblito lice
Sveti materi bleđi!
Oh, kako srce device
Morje žalosti topí!
Vsa prepadena in bleđa
Vidi s križa snetega,
In v naročju svojem gleda
Truplo Sina ljubega.

Oči s krvijo zalite,
In odprto sveto stran;
Oh roké, nogé pribite!
Celo truplo polno ran,
Gleda in jih v solzah pere,
In kušuje vsmiljeno:
Meč bridkosti ji predere
Žalno srce materno.

Vendar smrtne bolečine
Ji ne zmagajo srca;
V božjih sklepov globočine
Se ponižna dekla vda.

Vsmiljena za nas daruje
Večnemu prijeten dar:
Svoj'ga Sina mu žrtvuje,
Nje naročje — je altar.

K teb' zdihujem, o devica!
Ker za mene ti trpiš,
Mučnikov vseh kraljica!
Tud' trpeti me učiš.
Daj, da s teboj rad žalujem,
Ker v dolini solz živim,
Svoje grehe objokujem,
Odpuščenje zadobim.

Počesčenje žalostne matere božje.

(Prav primerno za cvetni petek.)

Sveta devica Marija! mati mojega zveličarja, prosim te zavoljo bridke žalosti, ktera je presunila tvoje materno srce, kadar si videla svojega ljubega Sina na križu umirati, sprosi mi milosti, da svojega križanega odrešenika nikdar ne pozabim, in da, o preljuba mati! prav živo občutim grenkobo njegove smrti, in spoznam velikost njegove ljubezni, s katero se je radovoljno dal v najgrozovitnišo smrt. Sprosi mi zveličavno žalost in solze prave pokore, da objokujem svoje grehe, zavoljo katerih

je Jezus pretil svojo kri. Spomin Jezusovega trpljenja naj me neprenehoma nagiblje, greha se varovati, svojega Boga čez vse ljubiti, in nikdar z grehom se od njega ločiti.

Preljubeznjiva mati! sprejmi me ko svojega otroka v svoje varstvo, bodi mi dobrotljiva mati, in nikdar me ne zapusti brez pomoči v vseh mojih potrebah, zlasti ne v moji smrtni uri. Sveta Marija! brani me vselej vseh skušnjav satanovih, bodi moja besednica pri svojem božjem Sinu, in prosi, da bom enkrat umirajé klical presveta imena: Jezus, Marija, Jožef! O mati usmiljenja, usliši me. Pribežališče grešnikov! k tebi vpijem. Pomoč kristjanov! pomagaj mi. Tolažnica žalostnih! tolaži me. Sveta Marija, mati božja prosi za me ubogega grešnika zdaj in ob moji smrtni uri. Amen.

Zdihljeji

k žalostni materi Mariji.*)

Pomočnica,
Solz kraljica
Milo mi rokó podaj,
Žalujoča,

*) Poleg Nemškega

Jokajoča,
Vodi mene v sveti raj!

Glej, težave
In skušnjave
Me brezbojne mučijo,
Milostljiva
Dobrotljiva,
Njih me reši naj nebó!

Omedljujem
In zdihujem,
Pred podobo tu klečé,
Odpri mati,
Vse prestati,
Svoje sveto mi srcé!

**Počesčenje žalostne matere božje in
prošnja za 7 čednosti in 7 darov sv.
Duha.**

1. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste britkosti, ktero je tvoje materno srce občutilo pri prerokovanji sv. starčeka Simeona, da bo tvoje srce meč presunil. O ljuba mati! zavoljo tvojega toliko žalostnega srca zadobi mi čednost ponižnosti in dar straha božjega.

Česčena si Marija.

2. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste stiske, katero je tvoje materno srce pretrpelo na begu v Egipt in dokler si ondi prebivala. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko stiskanega srca zadobi mi čednost radodarnosti, zlasti do ubogih, in dar pobožnosti.

Češčena si Marija.

3. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tistega velikega straha, ki ga je tvoje materno srce trpelo, ko si svojega ljubega Sina zgubila. O ljuba mati! zavoljo svojega toliko prestrašenega srca zadobi mi čednost čistosti in dar vednosti.

Češčena si Marija.

4. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo tiste velike žalosti, ki je tvoje materno srce pretresla, ko si svojega s križem obloženega Sina srečala. O ljuba mati! zavoljo svojega ljubeznjivega od bolečin presunjenega srca zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar moči.

Češčena si Marija.

5. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo britkosti, katero je

tvoje materno srce prestalo, ko 'si pod križem svojega umirajočega Sina 'stala. O ljuba mati! zavoljo britkosti polnega srca zadobi mi čednost zmernosti in dar svetovanja.

Češčena si Marija.

6. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem zavoljo bolečine, ktera je tvoje občutljivo srce zadela, ko je sulica stran tvojega Sina tako neusmiljeno prebodla in mu do njegovega preljubeznjivega srca predrila. O ljuba mati! zavoljo svojega tako prebodenega srca zadobi mi čednost pohlevnosti in dar razumnosti.

Češčena si Marija.

7. O žalostna mati Marija! srčno te pomilujem, zavoljo britke zapuščenosti, ktero je tvoje srce trpelo, ko so tvojega Sina v grob položili. O ljuba mati! po svojem svetem, nezmerno žalostnem srcu zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar modrosti.

Češčena si Marija.

Molimo.

O Gospod, Jezus Kristus! prosimo te, dodeli nam, da bo sveta devica tvo-

ja mati, zdaj in na našo smrtno uro
pred tronom tvoje milosti naša besed-
nica, ktere presveto dušo je ob uri
tvojega trpljenja meč bolečin presunil.
To nam dodeli, o Gospod Jezus Kristus,
zveličar sveta, ki z Očetom in sv. Du-
hom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

(Kdor v čast žalostnega srca Marijinega to počesčenje moli,
prejme za vsakokrat 300 dni odpustka. — Pij VII. 26. sept. 1817.)

PESEM.

O vi, ki tu v britkosti moji silni
Veseli po tem potu mimo greste,
Poglejte, al' za bolečino veste,
Da bila bi enaka moji kdaj!

Ta, ki pred nami tu na križu vmira,
Razbit, krvav, ko grešnik zaničljivi,
Ta Sin je moj, nedolžen, ljubeznjivi;
Ljubezni, ne sramote, vreden je.

Ta Sin je stvarnika nebes in zemlje
Očeta svoj'ga oznanval in molil,
Ta Sin je mene si za mater zvolil,
Še preden celi svet je vstvarjen bil.

On Bog je moj, ga prva sem molila
Presrečno tisto noč rojéno dete,
Obraz nebeški njegov želje svete
Ljubezni je do njega v meni vžgal.

Je mene svojo ljubo tovaršico
Izvolil zvesto v tukajšnjem življenju,
Me ranjeno v ljubezni zaželjenju
Z lepoto svojo vklenjeno drži.

Umirajočega zdaj tukaj gledam
Na tem sramitnem lesu, v tej britkosti,
V trpljenju hudem, v toliki slabosti
Da žalostne tud' skale pokajo.

Oh, kamor se obrne, ga ne najde
Nikjer prijatelja, tud' ne pomočnika;
Hudobnih truma gleda ga velika,
Ki le mu smrt britkejšo delajo.

Bog, Oče večni! ki ga srčno ljubiš,
Kakó se moreš v ljubega ozreti?
Kakó toliko gledat' ga trpeti,
Pa vendar se usmiliti ga ne?

Pokrit'ga z dolgmi sveta Bog ga vidi,
In njegov srd ne da se pomiriti,
Dokler ne vidi smrti ga storiti
Iz zgol ljubezni do krivičnih nas.

Preljubi Sin, ki vmirati te vidim,
Oh da bi mogla jaz ti pomagati!
Da b' mogla v svojih rokah te držati!
Da bi v naročju maternem umrl.

Joj! da ti jaz polajšati ne morem!
Ker sama s svojo žalostjo, slabostjo

Navdajam ti srcé še bolj z britkostjo
Ti delam še grenkejšo tvojo smrt.

Oh duše! le presrčno ga ljubite,
Ki tu trpi za vaše odrešenje,
Ljubezni poln še da za vas življenje,
In le ljubezen tud' od vas želi.

(Bl. Potočnik.)

V čast Marije sedem žalosti.

O kraljica mučencev! koliko |si ti pretrpela zavoljo našega odrešenja. Le tvoja neskončna ljubezen in udanost v božjo voljo te je še podpirala, da nisi onemagala.

1. Prvi meč, ki ti je srce prebodel, so bile besede preroka Simeona. O Marija! naj meni ne bo Jezus v padec, ampak zavoljo svojih britkosti se me usmili in prosi za me.

2. Drugi meč žalosti je bil beg v Egipt. O da bi mogel deležen biti te sreče, da bi ti s svojim Jezusom vedno pri meni ostala, in da bi te ne žalil nikdar s kakim grehom!

3. Tretji meč ti je ranil srce, ko si bila Jezusa v Jezuzalemu zgubila. O sprosi mi milost, da ga nikdar iz svojega srca ne zgubim, ampak da ga vedno bolj in bolj ljubim!

4. O kolika britkost ti je pa takrat srce topila, ko si Jezusa s križem obloženega srečala! O neskončna bolečina! kdo te more razumeti? Le kdor Jezusa tako ljubi, kakor si ga ti ljubila, zna občutiti ž njim težo križa. To je četrti meč, ki ti je presunil materno srce!

5. Ali še večje bolečine si morala prenašati! Na križ razpet visi tvoj ljubi Jezus, in ti slišiš njegove zadnje besede, šteješ njegove zdihljeje in njegova rešnja kri teče na grešno zemljo in na te. O sprosi tudi meni stanovitnost, da bom v britkosti nepremakljivo stal, kakor si ti pod križem! Ali Jezusovo srce, ki te je tako iskreno ljubilo, o mati vse britkosti! prebode zdaj neusmiljeni vojščak in ne premisli, da je zasadil tudi tebi globoko v srce meč neizrekljivih bolečin. V Jezusu si vse ljubila ali ž njim si tudi vse zgubila. Naj tudi moje srce presune strah pred grehom, ki je Jezusu in tebi toliko britkost pripravil.

6. Šesti meč pa ti srce raztrga, ko ti Jezusa vsega krvavega in ranjenega v naročje položijo. Ne oživi ga tvoj jok, ne ogreje ga več tvoja vroča ljubezen! Vzemi tudi mene, o mati brit-

kosti! v svoje naročje in ogrej moje mrzlo srce.

7. Sedma britkost ti srce topi, ko ti Jezusa iz naročja vzemejo in v grob položijo. Daj mi s teboj, o Marija! do groba žalovati, da se bom tudi s teboj v nebesih vekomaj veselil. Amen.

Molitev k žalostni materi božji

za uboge duše v vicah.

O sveta Marija, mati mojega odrešenika! z žalostnim srcem se spomnim velikega trpljenja, ki ga je občutilo tvoje materno srce, kadar si na gori Kalvariji krono mučencev dosegla. Takrat se je spolnilo prerokovanje Simeonovo, da bo meč tvoje materno srce prebodel. O sveta, visokočeščena mati božja! kako velika, kako trdna je bila tvoja vera, kako zvesto tvoje zaupanje v božjo modro previdnost, kako stanovitna tvoja udanost, kako nepremagljiva tvoja potrpežljivost. — O poveljučana, o velika kraljica mučencev, k tebi zdihujem, prosi pri Bogu za uboge duše v vicah. Oh, te revne duše hrepenijo po rešenju iz svojega trpljenja, in glej! nobene ni med njimi, ki bi v svojem življenju ne bila tebe za mater našega

Gospoda častila in ljubila! O usmiljena mati! prosi torej zdaj za svoje zapuščene otroke, ki neprenehoma zdihujejo in jokajo. Prosi Jezusa, svojega Sina, da se usmili teh revnih duš v njihovem trpljenju! Posebno pa tvoji materni ljubezni priporočim to-le dušo

Prosi še tudi za me ubogega grešnika; zadobi mi milost resnične žalosti črez grehe in pravo pokoro, da bo moja duša čista vsega greha, ozaljšana s čednostjo in svetostjo, ter vredna, nekdanj po ločenju iz tega sveta biti oproščena hudega trpljenja v vicah. Tudi še tvoji mogočni priprošnji izročim vse svoje telesne potrebe; in kadar pridejo britkosti in težave črez me, bodi mi tolažnica, vzemi me v svoje varstvo. Reši me vseh nevarnosti na duši in na telesu, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem. Amen.

Pobožna vaja

v čast žalostne matere Marije.

Ta vaja, ki je bila bogoljubnim dušam že od več papežev priporočena, obstoji v tem, da si v posebno počesčenje žalostne matere izvoliš en poljuben den v letu in tistega vsaj eno uro v pobožno molitev in v premišljevanje Marijinih britkosti obrneš. Če ti je le količkaj mogoče, idi ta den tudi k sv. meši in prejmi zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa, kajti potem zadobiš ne le več nepopolnih, ampak še tudi popolni odpustek.

(Klemens XII. 4. sveč. 1736. — Benedikt XIV. 14. jul. 1757. — Pij VI. 8. jul. 1785.)

Pri tej vaji ti lahko služijo dnevnice, krajša pobožnost, litanije, rožni venec in druge molitve v čast žalostne matere, kar vse v tej knjižici najdeš, porabiš pa lahko tudi sledečo prelepo pozdravljenje, s katerim zadobiš vsakikrat, kadar ga z zgrevanim srcem moliš, 100 dni odptstka. — (Pij IX. 23. grudna 1847.)

Pozdravljenje žalostne matere božje.

Češčena si Marija, žalosti polna, križani je s teboj, obžalovanja vredna si med ženami, in obžalovanja vreden je sad tvojega telesa, Jezus. Sveta Marija, mati križanega, izprosi solze nam, ki smo tvojega Sina križali, zdaj in na smrtno uro. Amen.

Vsakdanja molitev

v čast žalostne matere Marije za srečno smrtno uro.

O presveta in dobrotljiva devica Marija! pred teboj se zgrudim na svoja grešna kolena, in zavoljo britke zapuščenosti, ki si jo prestala, kadar si svojega ljubeznjivega Sina Jezusa videla vsega krvavega, ranjenega in s trnjem kronanega na križu umreti, te iz celega srca goreče prosim, nikar me v mojih težavah in nadlogah ne zapusti, da srčnosti ne zgubim in ne obupam. Odvrni od mene bolezn, kugo, lakoto in vse

hudo na duši in na telesu. O žalostna in zapuščena mati Marija! stoj mi na strani v življenju in posebno pa v moji smrti uri. Ne zapusti me, kadar bom od vsega sveta zapuščen na smrti postelji bolen ležal. Ne zapusti me, kadar mi bo mrzla rosa po licu tekla. Ne zapusti me, kadar me bodo peklenške skušnjave motile in si prizadevale, me v obupanje spraviti. Ne zapusti me, kadar moj suhi jezik ne bo več mogel izreči presvetih imen: Jezus, Marija in sv. Jožef! Ne zapusti me, kadar moje kalne oči ne bodo mogle več gledati tvoje svete podobe. Ne zapusti me, kadar svojih slabih rok ne bom mogel več stegniti in povzdigniti k tebi za pomoč. Ne zapusti me, kadar se bo moja uboga duša telesa ločila. Ne zapusti me, kadar se bo moja revna duša, polna strahu, pred ostrim sodnikom Jezusom Kristusom prikazala! — O Marija, preljuba devica in mati božja! upanje vseh revnih grešnikov, veselje žalostnih in obupanih in mila tolažnica umirajočih! nikar me ne zapusti, da bom po tvoji mogočni priprošnji na desno stran postavljen in da bo moja uboga duša vredna, se s teboj in z vsemi izvoljenimi v svetem raju brez konca veseliti. Amen.

Sedem radosti matere božje.

Med bodečim trnjem trpljenja in dušnih britkosti je pricvetela Mariji tudi marsiktera žlahna rožica srčne radosti in nepopisljivega veselja; zato pa zraven sedem žalosti matere božje imamo tudi sedem radosti. Kakor neko verjetno izročilo pravi, je devica Marija sama sv. Mehtildi razodela, da jej je zlo všeč, ako si kdo njene na zemlji vžite radosti k sreči vzeme in časti, ter jih je jej sledečih sedem naštela:

1. Radost, ki jo je njeno sveto srce občutilo, ko jej je angel Gabriel naznanil, da bo mati zveličarja vsega sveta postala.

2. Radost, ki jo je v svojem srcu čutila, ko je bil Jezus Kristus v betlehanski štalici rojen.

3. Radost, ki jo je imela, ko so trije kralji iz Jutrovega prišli, dete Jezusa molit.

4. Radost, ki je njeno skrbno srce navdajala, ko je zgubljenega Jezusa v tempeljnu zopet našla.

5. Radost, ki je širila njeno srce, ko je nedolžno umorjen zveličar iz svoje moči častito od smrti vstal.

6. Radost, ki jo je vživala, ko je njeni Sin Jezus Kristus veličastno v nebesa šel.

7. Radost, ki jo je v svoji duši čutila, ko je bil sv. Duh na binkoštno nedeljo iz nebes na zemljo poslan.

Sv. Tomaž kanterburški popisuje tudi sedem posebnih radosti, ki jih Marija v nebesih vživa, kakor mu jih je sama razodela. Te so:

1. Radost, ki jo ima, ker je kakor nebeška kraljica v nebesih bolj češčena, kakor vsi drugi svetniki.

2. Radost, ker njena materno — deviška krona vse druge prekosi.

3. Radost, ker njena velika čast vse nebesa z veseljem napolnuje.

4. Radost, ker jo vsi zveličani duhovi častijo kakor mater Najvišega.

5. Radost, ki jo vživa, ker jej njeni Sin, vsegamogočni Bog, nobene prošnje ne odreče.

6. Radost, ker zamore svojim služebnikom večno življenje sprostiti.

7. Radost, ker njene časti nikdar konca ne bo.

Papež Klemens X. je podelil pobožnim častivcem Marijinih radosti poseben odpustek.

Počestčenje sedmerih radosti Marijinih.

1. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko ti je arhangel Gabriel poročal, da si od sv. Trojice za mater Sina božjega izvoljena, ko si mati postala in devištva ne zgubila. — Po tej tvoji radosti te prosim, dodeli, da bo blagoslovljeni sad tvojega telesa tudi meni v časno in večno zveličanje. Amen.

Češčena si Marija itd.

2. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si božjega Sina brez bolečin ko devica rodila, poljubila in objela. — Po tem presladkem veselju dodeli tudi meni, da Jezusovo ljubezen zdaj in na smrtno uro in na vse večne čase veselo uživam. Amen.

Češčena si Marija itd.

3. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko so trije kralji iz jutrovih dežel prišli in tvoje ubogo dete, kakor kralja nebes in zemlje molili in mu zlata, kadila in mire darovali. — Po tem veselju dodeli mi moč, da se tudi jaz Jezusu popolnoma darujem z dušo in telesom, in v veri,

upanju in v ljubezni do konca stano-
viten ostanem. Amen.

Češčena si Marija itd.

4. O Marija! spomni se radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si dvanajst let starega, zgubljenega Jezusa v tempeljno zopet našla. — Po tem veselju te prosim, da Jezusa po smrtnem grehu nikoli več ne zgubim, in ko bi kedaj tako nesrečen bil, da ga po resnični pokori veselo zopet najdem. Amen.

Češčena si Marija itd.

5. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si na velikonočno nedeljo Jezusa v časti ustajenja zopet zagledala. — Po tem veselju dodeli mi, da bo tudi moje vstajenje na sodni den veselo in častito. Amen.

Češčena si Marija itd.

6. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko si Jezusov častni vnebohod na oljski gori gledala. — Po tem veselju dodeli tudi meni, da se moja duša na smrtno uro brez zamude v nebeško veselje vzdigne. Amen.

Češčena si Marija itd.

7. O Marija! spomni se tiste radosti, katero je tvoje srce občutilo, ko je na binkoštno nedeljo sv. Duh nebeško tolažbo v tebe razlil in te s svojimi darovi napolnil. — Po tem nepopisljivem veselju dodeli, da ogenj sv. Duha tudi moje mrzlo srce razgreje in v meni nikdar ne ugasne. Amen.

Češčena si Marija itd.

Molitev

sv. Efrema Sirskega.

O preblážena in popolnoma neomadeževana devica, mati mojega Boga, kraljica svetlosti! ti si silno mogočna in dobrotljiva; si visokejša, kakor vsi angelski in človeški duhovi; si čistejša, kakor solnčni žarki, častitljivša, kakor Serafini in bolj veličastna, kakor vsi kori nebeški! Ti, o naša predobrotljiva gospa, si upanje patriarhov, poželenje prerokov, kinč apostolov, čast mučnikov, veselje pravičnih, krona devic! Po tebi, o visoka kraljica nebes in zemlje! smo zopet spravo z Bogom dosegli, zakaj ti neprenehoma za grešnike prosiš! Ti si varno zavetje tistim, katerim se je barka razbila! Ti si tolažba sve-

ta, odkupšina vjetih, pomoč bolnikov, veselje žalostnih, radost in pribežališče vsega sveta! O Marija, ki si polna milosti, razsveti mojo pamet, odpri moja usta, da oznanujem hvalo tvojo! Bodi pozdravljena, o mir, o veselje, o tolažba, o zveličanje vsega sveta! Bodi pozdravljena, o čudo največe, ki je kdaj bilo na svetu! Ti nebesa polna veselja, ti studenec vseh milosti, pokrij me s perutmi milosti svoje! Usmili se me! Ne pusti, da bi me peklenški sovražnik seboj v pekel potegnil! Bodi mi češčena, ti vir najlepšega veselja, srednica med Bogom in med ljudmi, mati našega gospoda, Jezusa Kristusa! čast in hvala tebi s Sinom vred, in Očetu in sv. Duhu! Amen.

Zbirka molitev

z a

očitno in domačo službo božjo.

Juterna molitev.

Preljubi kristjan! Če hočeš na zemlji vedno srečno živeti in svoj namen, — večno zveličanje gotovo doseči, ti je pomoči od zgoraj, — milosti božje potreba, in zato moraš vsak den s prošnjo za to pomoč začeti. Zategadelj nikdar ne pozabi, se hitro zjutraj Bogu, Mariji in svojemu angelu varhu priporočiti. Če ne utegneš več moliti, zmoli vsaj angelsko češčenje in daruj ves den ljubemu Bogu, kar storiš prav lahko s sledečo kratko molitvico:

V imenu Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Vstanem v imenu križanega Jezusa, kateri me je s svojo drago krvijo odrešil. — Oče nebeški! lepo te zahvalim, da si me to noč vsega hudega obvaroval. Prosim te, ohrani me tudi denešnji den pred vsem hudim na duši in telesu. Vse moje djanje naj bo danes k tvoji časti! O Marija! bodi moja mati in prosi za me. Preljubi angel varuh moj! meni

dnes na strani stoj. Varuj me, prosim te, v sveti raj pripeljaj me.

O presladko srce Jezusovo daj, da te bolj in bolje ljubim vekomaj.

Naša ljuba Gospa presvetega srca, prosi Boga za nas!

Verujem v Boga . . . Oče naš . . .
Češčena si Marija . . . Čast bodi Bogu . .

Pobožni zdihljeji med dnevom.

1. Bodi češčeno in hvaljeno ime Jezus!
2. O Jezus, kako ljubeznjiv in drag si mi!
3. O Jezus, moja najslajša ljubezen!
4. O moj Jezus, moje vse!
5. Vse za te, o moj Jezus!
6. O moj Jezus, usmiljenje!
7. Kdo mi bo dal mojega Jezusa, kterega moja duša toliko ljubi?
8. O mili Jezus! dodeli [nam večno zveličanje.
9. O Jezus! ti si moje največe veselje!
10. O Jezus čudežno je tvoje ime po vsem svetu.
11. Ljubimo Jezusa, — hvalimo Jezusa!
12. O Jezus! užgi v mojem srcu želje, za tebe kaj trpeti.
13. O Jezus, moje edino upanje!
14. Česar se bom bal, če je Jezus z menoj?

15. O Gospod Jezus! ne zapusti mene nevredne stvari.

16. O moj Jezus, moja največa dobrota!

17. Bodi hvaljen, o Jezus! v krvi svojih sv. mučenikov.

18. Jezus, moja nebesa!

19. Jezus naj živi!

20. Daj mi milost, o Jezus! tebe tako ljubiti, kakor ti želiš.

21. Ves hočem biti Jezusov in Marijin.

22. O Jezus! nikar me ne zapusti.

23. Jezus naj živi in vlada!

24. O Jezus, ženin moje duše! slajši si, kakor med.

25. Kdo mi da moč, pripraviti cel svet, da le Jesusa ljubi?

26. O Jezus! ti si sladkost mojega srca.

27. Nevesta Jezusova hočem biti, njega samega ljubiti.

28. O Jezus! pomagaj mi, da tebe prav spoznam in goreče ljubim.

29. O Jezus! tvoja ljubezen je moje revne duše sladka tolažba.

30. O Jezus, življenje moje duše! ne zapusti me.

Večerna molitev.

Kakor imaš vsak den z Bogom začeti, tako moraš vsak den tudi z Bogom končati.

»Z Bogom začni vsako delo,
In bo dober tek imelo;

Z Bogom delo dokončaj,
To je pot v presveti raj.«

Zato nikoli ne opuščaj večerne molitve. Tudi ne pozabi, zvečer svojo vest izpraševati; obudi žalost čez svoje grehe in se spet Bogu, Mariji in angelu varhu izroči, kar zamoreš storiti tako le:

Zahvalim te, Oče nebeški! za vse dobrote ktere si meni danes dal in me hudega obvaroval. Prosim te, odpusti mi vse moje grehe, s kterimi sem tebe žalil. V tvoje roke izročam svojo dušo in telo. Tvoj sveti angel naj me varuje, da mi sovražnik kaj mogel ne bo. O Jezus! tebi umerjem. O Jezus! tvoj sem živ in mrtev. Amen.

O Marija, moja mati! prosi za me, da se mi nicoj kaj hudega ne prigodi.

Preljubi angel varuh moj! men' nicoj na strani stoj. Nagle smrti varuj me, v sveti raj pripeljaj me.

Sveti J., moj patron! prosi za me, naj nicoj prav sladko spim in se jutri vesel zbudim.

Vsem vernim dušam, o Bog! večni pokoj daj; večna lučnjim sveti naj. Amen.

Naša ljuba Gospa presvetega srca, prosi za nas!

Oče naš . . . Čečšena si Marija . . . Verujem
v Boga . . .

Sv. meša

v čast britkega trpljenja Kristusovega. *)

Ako ti dolžnosti tvojega stana dopuščajo in imaš čas, ne zamudi nobeden den, iti v k sv. meši. Na potu k sv. meši bodi kolikor mogoče v duhu zbran, premišluj trpljenje Kristusovo in milosti in dobrote, ktere želiš pri sv. meši od Boga isprositi. Navadi se, da v cirkev prideš, preden mešnik pristopi, in iz cirkve ne greš, dokler ni mešnik odstopil.

Pristopna molitev.

Preljubi Jezus, moj zveličar in odrešenik! ti si iz neskončne ljubezni do nas daritev sv. meše postavil, da imamo vedni spomin tiste tvoje najsvetejše daritve, ktero si na sv. križu za nas opravil; zraven tega pa tudi pripomoček, da se zamoremo udeleževati zasluženja te tvoje presvete daritve. Jaz hočem zdaj s vso le mogočo pobožnostjo biti pri tej sveti daritvi, ter jo hočem darovati presveti Trojici v čast in hvalo, v spomin in počesčenje tvojega bridkega trpljenja in tvoje grenke smrti, v zahvalo za vse meni in vsem ljudem podeljene gnade in dobrote, v zadostenje za vse

*) Ponatisnjena iz molitvenika: Venec pobožnih molitev.

moje pregrehe; v prošnjo za vse milosti, ki so k zveličanju moje duše potrebne in koristne, v tolažbo in pomoč vsem živim in mrtvim, zlasti pa prosim še za to gnado... Dodeli mi milost pri tej sv. daritvi tako pričujočemu biti da dosežem namen, zavoljo kterega si sv. mešo postavil.

O preblažena devica in mati božja Marija! ki si na Kalvarski gori pod križem stala, kadar je bil moj odrešnik za zveličanje sveta na njem darovan; prosi za me, da bom s spodobno v čast božjo in v svoje večno zveličanje pri tej sv. daritvi, kder se Jezus, tvoj božji Sin, vnovič, pa nekrvavo svojemu nebeškemu Ocetu daruje.

Mešnik gre k altarju. — Kristus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

Pristop.

Predobrotljivi Jezus! iz ljubezni do mene si prostovoljno šel na Oljsko goro, ter si tam svoje bridko sveto trpljenje začel. Žalosten si bil do smrti iz ljubezni do mene. Oh! odpusti mi grehe, ki so bili vzrok tvoje žalosti, tvojega bridkega trpljenja. Iz srca jih obžalujem, ker sem ž njimi tebe, največa, vse ljubezni vredna dobrota in lepota, razžalil.

Mešnik moli pred altarjem. — Kristus moli na Oljski gori in krvavi pot poti.

Trikrat, o Jezus! si molil na Oljski gori k svojemu nebeškemu Očetu. Popolnoma si se bil vdal njegovi sv. volji. Krvavi pot si potil v omivanje mojih grehov. Nebeški Oče pošlje angela, te tolažit in okrepčat. Ljubeznivi Jezus! daj mi gnado, da se tudi jaz popolnoma vdam tvoji presveti volji, in da srčno obžalujem vse svoje pregrehe! Naj ne bo tvoja prelita kri nad menoj zgubljena. Pošlji mi svojega svetega angela, da me v moji žalosti tolaži in v vseh skušnjavah okrepčuje.

Mešnik poljubi altar, gre na desno stran in moli. — Kristus je s poljubom izdan, vjet in zvezan k Anu peljan.

Iz ljubezni do mene, o Jezus! si se prostovoljno dal s poljubom izdati, vjeti in neusmiljeno zvezati, in potem k hudobnemu Anu peljati. Zavoljo vseh bolečin in zasramovanj, ktere si na tem potu z največo potrpežljivostjo pretrpel, te prosim za milost, da to malo, kar mi je trpeti, iz ljubezni do tebe rad trpim in potrpežljivo prenašam.

Mešnik moli v sredi altarja „Kiriye elejson.“ — Kristusa peljajo k Kajfu, Peter ga zataji, Judje ga zasramujejo.

Preljubi moj Jezus! pripustil si,

da so te k velikemu duhovnu Kajfu peljali; tam te je Peter trikrat zatajil; tam so te Judje vso noč neusmiljeno zasramovali, zaničevali in s pestmi bili. Prosim te, nikoli ne dopusti, da bi te tudi jaz z besedo ali z djanjem kdaj zatajil. Vtrdi me v pravi veri do konca mojega življenja. Dodeli mi milostljivo, da sveto vero vselej, očitno, brez straha spoznam in po njej živim. Varuj me, da te nikoli z nobenim grehom ne žalim in ne zatajim.

Mešnik se obrne k ljudstvu rekoč: Dominus vobiscum — Gospod z vami! — Kristus se obrne k Petru, in ga nagne k pokori.

O veliko večkrat kakor Peter, sem te jaz razžalil, o moj Jezus! Oh, obrni tudi na me tiste svoje milostljive oči, s katerimi si Petra pogledal, in dodeli mi milost, da tudi jaz ž njim vred svoje grehe obžalujem, in te nikoli več ne žalim.

Mešnik gre spet na desno in moli. — Kristusa peljejo k Pilatu in ga tam tožijo.

Prišel bo čas, o Jezus! ko se bom moral prikazati pred tvoj sodni stol, ter bom moral dati odgovor od vsega svojega življenja. Ostro me bodo tožili hudobni duhovi. — Preljubi moj Jezus! po tistih bolečinah, ktere si prestal, ko

so te k Pilatu peljali in te krivo tožili, te prosim, dodeli mi milost tako živeti, da bom kdaj v tebi gledal milega, ne pa ostrega sodnika, da se tožbe hudobnih duhov bal ne bom.

Evangelje.

Mešnik gre na sredo altarja in moli; potem gre na levo in bere sv. evangelje. — Pilat pošlje Kristusa k Herodu, in ta ga zasmehuje.

O Jezus! od sodnika do sodnika te vodijo. Kot neumneža te zaničujejo z belim oblačilom. Pri vsem tem zaničevanju molčiš in trpiš. Mar ne bom tudi jaz iz ljubezni do tebe kaj malega tiho in potrpežljivo prenašal? To želim, to hočem, o Jezus! s tvojo milostjo storiti zdaj in ves čas svojega življenja.

Mešnik se povrne na sredo altarja, se obrne in pravi: Dominus vobiscum — Gospod z vami! — Herod pošlje Kristusa nazaj k Pilatu; tu ga krivo tožijo in zasramujejo.

Zahvalim se ti, o moj preljubi Jezus! za vse stopinje, ktere si v svojem bridkem trpljenju za me storil. Zahvalim se ti za potrpežljivost, ktero si razodeval pri vseh tolikih krivih tožbah: zlasti, ko so za Baraba prosili, tebe pa pogubili. Oh, ne pripusti, da bi kdaj kako stvar bolje ljubil, kakor tebe; ker ti edini zaslužiš črez vse ljubljen biti.

Darovanje.

Mešnik odkrije kelih in daruje kruh in vino.
— Kristus je oblačil oropan, k stebru privezan in neusmiljeno bičan.

Kristus Jezus! zavoljo tistih neštevilnih kapelj tvoje svete krvi, ki je tekla pri neusmiljenem bičanju tvojega najsvetejšega telesa, te prosim, nikar ne dopusti, da bi svoje telo kedaj oskrnil z grdo nesramno nečistostjo, ki je bila poglavitni vzrok tvojega bičanja. Darujem svoje telo popolnoma v tvojo službo. Nikoli nočem nobenega uda svojega telesa obrniti v tvoje razžaljenje. Rajši hočem umreti, kakor s svojimi očmi, s svojim jezikom, s svojimi ušesi, s svojim telesom ali s svojo dušo zoper to angelsko čednost, sveto čistost se kaj pregrešiti. K temu, o Jezus! mi daj ti svojo pomoč, svojo milost! Odvrni pa od mene šibo svoje jeze, katero sem zaslužil s svojimi grehi, zlasti še s svojim telesom.

Mešnik kelih pokrije. — Kristusa s trnjem kronajo.

Jezus Kristus! po strašnih bolečinah, ktere si prestal, ko so tvojo sveto glavo s trnjem kronali, te prosim, prebodi moje meso s svojim sv. strahom, in dodeli mi milost, da sebe vedno za-

tajujem in da bom tako vreden spoznan, da boš me kedaj v nebesih kronal s krono svojega veličastva.

Mešnik roke umiva. — Kristus je nedolžeu spoznan, kadar si je Pilat roke umil.

O Jezus! ti si res ves nedolžen; oh, jaz, jaz sem kriv! jaz pa sem grešil! jaz zaslužim trpljenje in bolečine, ktere si ti trpeti hotel. Oh, naj bom vendar deležen zasluženja tvojega nedolžnega trpljenja! Operi me bolj in bolj mojih pregreh! Očisti me vse hudobije, ker vem, da nič nečistega v nebesa ne more.

Mešnik se k ljudstvu obrne rekoč: Orate fratres. Molite bratje! — Kristus je pred ljudstvo postavljen z besedo: „Glej človek“!

Nebeški Oče! poglej svojega Sina, ki se je iz ljubezni do mene učlovečil. Glej njegovo s trnjem kronano glavo! Glej njegovo s pljunki omadežano in z udarci razbito obličje! Glej njegovo vse raztepeno, vse ranjeno telo! Glej vse to je iz ljubezni do mene prestal! Zavoljo tega imej usmiljenje z menoj, o predobrotljivi Oče! — In ti, o Jezus! bodi meni milostljiv; zlasti takrat, kadar bom postavljen pred tvoj sodni stol, in bom odgovor dajal od vsega svojega življenja. Takrat se spomni moje sedanje prošnje, in vsega, kar si pretrpel za

me, in nikar me ne zavrzi spred svojega obličja.

Mešnik moli predglasje. — Kristus nedolžen je k smrti obsojen.

Neskončna zahvala naj ti bo, o Jezus! ker si sodbo toliko zaničljive smrti za me radovoljno slišati hotel, akoravno si ves nedolžen bil. Oh, dodeli mi milost, da svoje življenje zdaj tako ravnam, da ne bom kedaj slišati moral sodbe večnega pogubljenja zavoljo grehov. Kadar boš prišel sodit, oh, nikar me ne zavrzi! Takrat me prištej tistim, ktere boš z veselimi besedami poklical v večno veselje!

Mešnik tiho moli. — Kristus nese tiho težki križ na Kalvarijo.

O preljubi moj Jezus! ti si rekel: „Kdor hoče za menoj priti, naj sam sebe zatajuje, svoj križ zadene in hodi za menoj!“ Vidim, kako si ti svoj težki križ zadel in nesel na goro Kalvarijo, v neizrečeno velikih bolečinah, med zaničevanjem brez vse pritožbe, z največo ljubeznijo in potrpežljivostjo. Preljubi zveličar! trdno sklenem, moja resnična volja je, da grem za teboj. Zato radovoljno prevzemem tisti križ, ktere ga si mi ti naložil, in mi ga boš še naložil. Nositi ga hočem, dokler bo

tebi dopadljivo; in to brez toževanja, brez godernjanja. Iz ljubezni do tebe in zedinjen s teboj v tistih bolečinah, ktere si trpel, kadar si težki križ nosil, hočem vse rad pretrpeti. Le s svojo milostjo me podpiraj; zakaj moj duh je sicer pripravljen in voljen, ali moje meso je slabo. V tebi pa zamorem in premorem vse. O trpeči Jezus! usmili se pa tudi vseh, za ktere sem dolžen moliti, in za ktere sem moliti obljubil. Dodeli meni in vsem milost pobožnega življenja in srečne smrti. Amen.

Povzdigovanje.

Mešnik spreminja kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri. — Kristusa na križ pribijajo.

O prelubeznivi moj Jezus! po tistih neznanih bolečinah, ktere si pretrpel takrat, ko so ti na gori Kalvariji trgali oblačila s tvojega ranjenega telesa, ko so tvoje roke in noge pribijali z velikimi žreblji na križ, in zavoljo takrat prelite drage Krvi te prosim: odpusti mi vse grehe, ktere sem kedaj storil s svojimi rokami ali s svojimi nogami. In dodeli mi milost, da zana-prej svoje roke in svoje noge le v tvojo službo obračam.

Mešnik povzdigne sveto rešnje Telo. — Kristus je na križu povzdignen.

**Jezus Kristus, v tebe verujem!
Jezus Kristus, v tebe upam! Jezus Kri-
stus, ljubim te črez vse! — Ti sam si
tukaj pričujoč, ki si se na križu iz lju-
bezni do mene dal povzdigniti in si se
ljudstvu pokazal. Molim te v ponižnosti
svojega srca, moj Bog in moj Gospod!
bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku!**

Mešnik povzdigne sv. rešnjo Kri. — Kristus
toči na križu svojo sveto Kri.

**Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umer-
jem; Jezus! tvoj sem živ in mrtev. Amen.
— Preljubi Jezus! tvoja sv. Kri je tu-
kaj pričujoča, katero si nekdaj za nas
na križu prelil. Molim te in te prosim,
naj ne teče zastonj za me, moj Bog in
Gospod! Bodi milostljiv meni ubogemu
grešniku!**

Mešnik moli po povzdigovanju. — Kristus visi
tri ure na križu.

**Tri ure, o Jezus! si visel na križu
v neznanih bolečinah, v strašnem tr-
pljenju. Oh, to so bile strašne ure! Tri
ure si bil v smrtnih težavah! Oh, usmi-
li se me v vseh bolečinah, ktere bom
še trpeti imel, zlasti takrat, ko bom v
smrtnih težavah. Ne pusti v pogubljen-
je moje duše, za katero si toliko trpel.
Stoj na strani s svojo milostjo vsem
tistim, ki so zdaj v smrtnih britkostih!**

Usmili se vseh vernih duš v vicah!
Zlasti . . . Daj jim večni mir: meni pa
milost, da tako živim, da kdaj srečno
umerjem, in pridem v večni mir in po-
koj. Amen.

Mešnik moli: Pater noster — Oče naš. —
Kristus pregovori sedem besed na križi.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! ki si
na križu za svoje sovražnike prosil, od-
pustim vsem tistim, ki so me kedaj
razžalili. — Daj mi, kakor spokornemu
razbojniku, milost spokorjenja in vzemi
tudi mene v sveti raj. — Želim in hre-
penim živeti in umreti pod varstvom
Marije, katero si tudi meni dal v lju-
beznjivo mater, kakor sv. Janezu pod
križem. — Zavoljo tvojega prebridkega
zapuščanja na križu te prosim, ne za-
pusti me v moji zadnji uri! — Zavoljo
tvoje velike žeje te prosim, dodeli mi
srčno hrepenje tebi zvesto služiti, vse
iz ljubezni do tebe storiti in vse voljno
potrpeti. — Želim vse spolniti, kar ti,
o Jezus! tirjaš od mene, in sicer tako,
kakor si ti dopolnil voljo svojega ne-
beškega Očeta. — Že zdaj, kar bom
želel v zadnji uri, zdihnem po tvojem
zgledu: „Oče! v tvoje roke izročim
svojo dušo.“

Mešnik razdeli sv. hostijo. — Kristus umerje.

Kako velika je tvoja ljubezen do mene, o Jezus! Na križu umerješ iz zgolj ljubezni do mene! Pristrčno te zato zahvalim; pa prosim, daj mi milost, naj tudi jaz iz ljubezni do tebe živim, trpim in umerjem. Amen.

Mešnik govori; Agnus Dei — jagnje božje! — Pri Jezusovi smrti se jih mnogo spreobrne. — Kristus dopusti odpreti svojo stran.

O Jezus, Bog mojega srca! po sv. krvi in vodi, ktera, je po tvoji smrti tekla iz tvoje sv. rane, te prosim: vsega me spreobrni! Operi in očisti moje srce vseh grehov, in daj mi ponižno, skesano, potrto, tebi dopadljivo srce! Zato udarim na svoje grešno srce in rečem poln kesanja in poln zaupanja: Jagnje božje! ki grehe sveta odjemlješ, usmili se me, usmili se me!

Obhajilo.

Mešnik se obhaja. — Kristus je pokopan.

Preljubi moj Jezus! ti si pripustil, da so po tvoji smrti tvoje presveto telo s križa sneli, ga mazilili, v čisto tenčico zavili in v nov grob položili. O kako srečen bi bil, da bi te z mešnikom vred zavžiti smel! Pa nisem vreden, da greš pod mojo streho. Vendar pa hrepenim po tebi, o moj Jezus! Verujem v tebe,

o moj Jezus! Upam v tebe, o moj Jezus! Iz srca te ljubim, o Jezus! moja križana ljubezen! In kdaj bo prišla tista srečna ura, da se boš ponižal k meni priti? Prosim te ponižno, očisti moje srce vsega, kar ti ne dopade; kajti vse to obžalujem iz ljubezni do tebe. Pripravi si v mojem srcu svojemu veličastvu spodobno stanovanje! Dodeli, da te vselaj s vso mogočno spodobnostjo in spoštljivostjo prejmem! Ne pripusti, da bi brez te svete popotnice se iz sveta ločil!

Mešnik moli na desni strani, gre na sredo, pozdravi ljudstvo in moli zadnje molitve. — Kristus vstane od smrti, se prikaže svojim učencem, in ostane 40 dni na zemlji.

Častitljivo vstaneš od smrti, o Jezus! se prikažeš svoji ljubeznjivi materi, svojim apostolom, svojim učencem; še 40 dni ostaneš pri njih, jih tolažiš in učiš. Prosim te, ostani pri meni s svojo milostjo do konca mojega življenja. Dodeli mi milost, da tako živim, da enkrat častitljivo vstanem od smrti, in te s tvojo presveto materjo in s vsemi svetniki vred v nebesih vso večnost gledam in častim. Amen.

Mešnik blagoslovi ljudstvo in moli zadnje evangelje. — Kristus gre v nebesa in pošlje sv. Duha.

Zavoljo svojega čudovitega vnebohoda, o Jezus! se me usmili. Daj mi že zdaj svoj sv. blagoslov! Blagoslovi vse moje misli, besede in djanja, vse moje stopinje in nehanja! Blagoslovi moje življenje in mojo smrt.

S poslanim svetim Duhom, o Jezus! se tudi mene usmili, ter tudi meni dodeli darove svojega sv. Duha! In ti sv. Duh! usmili se me, in vedno ostani pri meni. Danes in ves čas mojega življenja me krepčaj v vseh skušnjavah! uči in vodi me k božji službi, moje sree užgi z ljubeznijo do Boga, da danes in vselej iz ljubezni do Boga vse hudo opustim in le dobro storim, da vse težave potrpežljivo potrpi in poslednjič tje pridem, kjer te bom z Očetom in Sinom večno ljubil in hvalil. Amen.

Po sv. meši.

Sprejmi, o nebeški Oče! to najsvetejšo daritev sv. meše v zedinenju s tisto daritvijo, ktero je tvoj ljubeznjivi Sin, moj odrešenik Jezus Kristus na altaru sv. križa za zveličanje vsega sveta nekdam opravil. Odpusti mi vse, karkoli sem se kdaj pregrešil pri sv. meši, in dodeli mi vse tiste milosti, ktere obilno deliš njim, ki so pobožno pri tej sv. daritvi.

O Jezus! zavoljo neskončnega zasluženja tvoje svete daritve na križu, te ponižno prosim za tvojo milost v življenju in v smrti. Vse, karkoli bom danes mislil in želel, govoril in storil, trpel in opustil, vse naj bo tebi v čast, vse iz ljubezni do tebe!

Čast bodi Očetu, in Sinu, in sv. Duhu; kakor je bilo v začetku, zdaj in vselaj in na večne čase. Amen.

Spovedne in obhajilne molitve.

Če hočeš časno in večno srečno živeti, ti je neobhodno potrebno, da se večkrat v zakramentu sv. pokore svojih dušnih madežev očistiš in potem sv. rešnje Telo vredno zavžiješ; kajti Jezus sam pravi, *da ne moremo brez njega nič dobrega storiti.* (Jan. 15, 5.)

Molitev

pred izpraševanjem vesti.

Vzdignil se bom, in šel bom k svojemu Očetu, in porečem: grešil sem zoper nebesa in zoper tebe; nisem vreden, da bi se tvoj otrok imenoval; stori me kakor enega zmed svojih služabnikov, in pošlji mi danes le eno samo drobtinico od mize tvoje neskončne milosti, da zamorem svoje grehe spoznati, obžalovati in za nje vredno pokoro storiti. Oh! narasle so se moje pregrehe črez število las moje glave, in ne morem jih prav spoznati. Pa ti, o prava luč, ki razsvetljuješ vsakega človeka, ki na ta svet pride, razsvetli temo mojega srca, da zopet pridem na pravo pot. Pokaži mi število mojih hudobij, da

vem in spoznam grehe, ktere sem storil zoper tvoje božje in cirkvene zapovedi, kar sem se pregrešil zoper svojega bližnjega, zoper samega sebe, z mislimi, z besedami, djanjem in z zamudo dolžnosti svojega stana, da spoznam vse lastne in tuje grehe. Daj, da vse to spoznam tako na tenko, kakor bom vse to spoznal ob 'smrtni uri in pred sodnim sedežem tvoje ostre pravice.

Pridi sv. Duh, razsveti mojo pamet, da zdaj svoje grehe prav spoznati, srčno obžalovati, čisto spovedati in popolnoma poboljšati zamorem. — Sveta Marija, mati božja, pribežališče grešnikov, prosi za me! Sveti angel varuh moj, stoj mi na strani! Moj sveti krstni patron, prosi za me!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi.

Zdaj pa izprašuj svojo vest s tako skrbijo, kakor imaš navado v drugih imenitnih zadevah skrbno ravnati; tako zvesto, kakor bi bila ta spoved zadnja tvojega življenja, zakaj ena bo gotovo zadnja.

Pomisli tedaj najpoprej, pa katerih krajih si po zadnji spovedi hodil, — s katerimi ljudmi si največkrat govoril, delal, — ktera posebna opravila si imel, — in ktere težave so te najbolj zadele. To ti bo pomagalo, da se boš ložej spomnil, kakšne misli si imel, — kakšne besede si govoril, — in kako si se obnašal na tem kraju, — v tej družini, — pri tem delu, v tem trpljenju. Po tem načinu ne boš tako lahko kaj bistvenega spregledal. Pri izpraševanju imej ozir posebno na oni greh, kteremu si najbolj podvržen.

Poprašaj se tudi, ali si nauke, ktere si pri zadnji spovedi prejel, nosil in premišljeval v srcu, — ali si storjene dobre sklepe imel vedno pred očmi, — ali si naloženo pokoro dobro opravil. Nikdar tudi ne pozabi, se natanjko izprašati, ali si, — in kako si dolžnosti svojega stana izpolnoval. — Skušnja namreč kaže, da si prav mnogi z manj važnimi rečmi glavo terejo in se jih na dolgo in široko spovedujejo, dolžnosti svojega stana pa še v misel ne vzemejo, in vendar je, kakor njih domače življenje priča, v tem mnogokrat prav dosti pomanjkljivega. V tem je tudi večidel vzrok, da pogoste spovedi dolgih let ne rodijo sadú vednega boljšanja in napredovanja v duhovnem življenju.

Molitev

po izpraševanju vesti.

O moj Bog! zdaj sem pregledal vse kote svoje vesti. Oj, kako slabo sem živel! vedno sem te žalil na tem nečimernem svetu. Kamor koli se ozrem, ne zagledam drugega, kakor neumnosti in grehe, kateri mojo ubogo dušo težijo. Sam Bog ve, alj sem se spomnil vseh svojih grehov in krivic? človeško srce je globočina, ktero le ti, o Gospod! do dna poznaš. Prizanesi mi, o Bog! tudi vse moje pozabljene grehe, ter mi dodeli pravo srčno žalost vseh mojih znanih in neznanih grehov; daj mi čez-naturno kesanje; zbudi moje srce z zveličanskim strahom tvoje sodbe; užgi

v meni ogenj tvoje svete ljubezni, da svoje grehe srčno obžalujem, jih sovražim, in tako tvoje milosti deležen postanem.

O Marija preljuba mati nebeška! ti mi zamoreš vse od Boga sprostiti; sprosi mi milost, da me milostljivi Oče nebeški zopet vzeme za svojega otroka. Po Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Žalost nad grehi.

Iz globočine svoje nevrednosti kličem z zgubljenim sinom: Oče! grešil sem, zgubil sem tvojo prijaznost, zapravil sladki mir svoje vesti, sem sam sebe nesrečnega storil, in več nisem vreden tvoj otrok se imenovati. Oh, kako se hočem zdaj podati, kakor k svojemu Očetu nazaj.

O moj Bog! žal so mi vsi moji grehi, ne toliko zato, ker sem nebesa zgubil in pekel zaslužil, ampak največ zato, ker sem tebe razžalil, največo lepoto in dobroto; da sem tebi, ljubi Oče! nepokoren bil, ki mene toliko ljubiš. Oh, da bi ne bil tebe nikdar razžalil!

O moj usmiljeni Jezus! ki si se na Petra milo ogledal, kateri je tebe

trikrat zatajil, in si Magdaleni, očitni grešnici, vse grehe ljubeznjivo odpustil; ogledaj se milostljivo tudi na me, da bom s Petrom svoje grehe milo objokoval, z Magdaleno odpuščenje zadobil, in spet tebe čez vse ljubil.

V živi ljubezni do tebe, o moj Bog! trdno sklenem se prav spokoriti, in svoje življenje vredno poboljšati. Odpovem se vsem grešnim navadam; vse slabe tovaršije bom zapustil, vseh grešnih priložnosti se zvesto varoval, da tvoja ljubezen v meni ne ugasne, in me sveti Duh ne zapusti. Cisto se hočem vseh svojih grehov spovedati, vsako storjeno škodo na časti ali na premoženju, kar mi je mogoče, popraviti, in od te dobe tebi, o Bog! prav zvesto služiti. Rajši hočem umreti, kakor še več v grehu živeti. O moj Jezus! daj meni svojo pomoč, da bom vse to zvesto storil, kar sem sklenil.

Ti pa Marija, mati milosti božje! prosi svojega Sina, našega odrešenika, da se me usmili. Moj sveti angel varuh! sprosi mi milost, da to sveto spoved tako opravim, da se ti z drugimi angeli in svetniki vred nad mojim resničnim spreobrnjenjem razveseliš. Amen.

Ravno pred spovedjo.

K Očetu pojdem in porečem: Oče! grešil sem, tebi sem nehvaležen bil, gerdo sem te zapustil, ali vzemi me zdaj saj za svojega najmenjšega hlapca. Pred namestnika božjega bom pokleknil, in se vseh svojih grehov obtožil, kakor sem njih pred Bogom kriv. O Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Zdaj počakaj in moli sv. rožni-venec ali sv. litanije, dokler pride na te red, da zamoreš k spovednici poslekniti in se spovedati. — Kadar si kveti blagoslov prejel, se pokrižaj in reci:

Zahvalim se Vam, duhovni oče! za sveti blagoslov, in prosim Boga za milost, da se svojih grehov prav in čisto spovedati zamorem.

Jaz, ubogi grešnik, se spovem Bogu vsegamogočnemu, Mariji, materi božji, vsem ljubim svetnikom in Vam, duhovni oče! namestnik božji, da sem od zadnje spovedi, *(tukaj se pove čas zadnje spovedi)* velikokrat grešil z mislimi, z besedami, z djanjem in opuščanjem dobrih del; posebno pa se obtožim, da sem . . . *(Zdaj se obtoži ponižno, od-*

*kritosrčno in čisto vseh svojih še ne-
spovedanih grehov, po tem skleni
spoved, rekoč:)*

Ti in vsi moji, vedni in nevedni grehi, ktere sem sam storil, ali pa kriv bil, da so jih drugi storili, so mi iz srca žal, ker sem ž njimi Boga, največo in vse ljubezni najvrednejšo dobroto razžalil. Trdno sklenem z božjo pomočjo svoje življenje poboljšati, ne več grešiti in vseh priložnosti greha se varovati. Prosim Vas, duhovni oče! za sveto odvezo in zveličansko pokoro.

Zdaj s ponižnim srcem poslušaj nauk, ki ga boš dobil, in si zapomni naloženo pokoro; kadar spovednik sveto odvezo dajejo, se pobožno pokrižaj in potem mirno od spovednice odstopi in opravi naloženo pokoro.

Molitev po spovedi.

O milostljivi Oče nebeški! jaz trdno zaupam, da so mi zdaj vsi grehi odpuščeni; zdaj zamorem v miru iti, moja ranjena duša se je zopet ozdravila. Po moči zakramenta svete pokore sem se svojih grehov očistil. Pred malo časom, o Bog! sem bil zavoljo svojih

grehov še tvoj sovražnik, zdaj pa si me po svoji neskončni milosti zopet vzel v število svojih otrok in deležnikov svojega nebeškega kraljevstva. Čast in zahvala tebi, o najdobrotljivejši Oče nebeški! da si me velike revščine rešil, v katero so me pripravili moji grehi. Iz čiste ljubezni do tebe mi je srčno žal, da sem te tolikokrat razžalil. Zdaj pa še enkrat trdno sklenem, da te nikdar več z nobenim grehom ne bom žalil. Stoj mi na strani, o Gospod! da v svojih sklepah do konca stanoviten ostanem.

Ti pa prečista devica Marija, in vsi angeli in svetniki božji! sprosile mi to veliko milost, da svoje obljube na tenko spolnujem, in enkrat z vami vred nebeškega veselja deležen postanem. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Psalm 50.

Usmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti, in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Umij me če dalje bolj moje krivice, in očisti me moje pregrehe.

Ker spoznam svojo hudobijo, in moj greh je vedno pred menoj.

Tebi samemu sem grešil, in vpričo tebe sem storil hudo; zato boš pravičen spoznan v svojih besedah, in boš zmagal, ako boš sojen.

Zakaj glej! v hudobiji sem spočet, in v grehih me je spočela moja mati.

Glej, vsaj resnico ljubiš; razodevaš mi neznane skrivnosti svoje modrosti.

Pokropi me s hisopom in bom očiščen; umij me, in bom bolj bel, kakor sneg.

Daj mi slišati veselo in prijetno besedo, in potrte kosti bodo veselja poskakovale.

Obrni svoj obraz od mojih grehov, in izbriši vse moje krivice.

Čisto srce vstvari v meni, o Bog! in obnovi v mojem osrčju pravega duha.

Ne zavrzi me spred svojega obličja; in svojega sv. Duha mi nikar ne vzemi.

Daj mi zopet veselje svojega zveličanja; in z duhom moči potrdi me.

Potem bom krivične učil tvoje poti, in hudobni se bodo k tebi spreobrnili.

Reši me dolgov krvi, o Bog, Bog mojega zveličanja! in moj jezik bo povelečeval tvojo pravico.

Gospod! odpri moje ustnice; in moja usta bodo oznanovala tvojo hvalo.

Zakaj, ako bi bil daritev hotel, prav rad bi ti jo bil dal; ali nad žgavnimi darovi nimaš dopadenja.

Bogu (prijeten) dar je prežaljen duh; skesanega in ponižanega srca, o Bog! ne boš zavrgel.

Po svoji dobrotljivi volji, o Gospod! izkaži milost Sionu, da se Jeruzalemski zidovi zopet postavijo.

Takrat boš sprejemal daritev pravice, darove in žgavne daritve; tedaj bodo pokladali teleta na tvoj altar.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

Kratka molitev

pred sv. obhajilom.

O gospod Jezus! jaz trdno verujem, da si ti v najsvetejšem zakramentu resnično pričujoč, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom, s krvijo in z mesom, ki prideš v podobi kruha k meni prebivat. O moj Jezus! nisem vreden, grešna stvar, da k meni prideš. Ali zaupam v tvojo ljubezen, da me ne boš od svoje mize zavrgel, ampak meni milostljivo moje grehe odpustil. Jaz tebe ljubim iz celega srca, čez vse reči, ker si ti moja največa lepota in dobro-

ta. Ker tebe ljubim, so meni žal vsi moji grehi, da sem ž njimi tebe žalil. O da bi se ne bilo nikolj zgodilo! Pa tudi obljubim s tvojo pomočjo, da se zgodilo nikdar več ne bo.

Pridi moj Jezus! moj Gospod in moj zveličar, moj Bog in moje vse. Moja duša tebe želi, moje srce se te veseli. O le pridi, obišči me, v svoji gnadi potrdi me in ohrani za večno življenje. Amen.

Molitev

pred sv. obhajilom.

O moj zveličar, Jezus Kristus! ti si nam rekel, da je to, kar jaz v podobi kruha in vina na oltarju vidim, tvoje meso in tvoja kri. O Bog! jaz bolje verujem tvojim besedam, kakor svojim počutkom. Ti si večna resnica; tvoji vsegamogočni ljubezni je vse mogoče. Vse, kar si nam razodel, jaz trdno verujem. O Bog! potrdi me v ti sveti veri. — Neskončni, nezapopadljivi Bog! ti hočeš danes k meni priti, in mojo ubogo dušo nasititi s svojim lastnim telesom, katero je Marija devica spočela in rodila, katero je za nas na svetem križu umrlo, tretji den od smrti vstalo,

in zdaj v nebesih sedi na desnici Boga Očeta. O Gospod! tebe ne obsežejo cele nebesa, in ti se boš toliko ponižal, da boš prišel k meni, svoji nevretni in ne-hvaležni stvari?

Akoravno ponižno spoznam, da te nisem vreden sprejeti, o moj Jezus! imam vendar goreče želje prejeti tvoje sveto rešno telo, in se tako s teboj popolnoma skleniti. Kakor žejni jelen hrepeni po mrzlem studencu, tako hrepeni moja duša po tebi, preljubi Jezus! Ozri se tedaj na moje srčne želje, in pridi prebivat v moje srce. Daj, da me nič več od tebe ne loči. Ti bodi moja tolažba v vseh mojih nadlogah, ti moja moč v skušnjavah, ti moje pribežališče v življenju in v smrti. O Jezus, moj Gospod in moj Bog! jaz te ponižno molim. O Jezus, iz srca obžalujem vse grehe svojega celega življenja. O Jezus, moj zveličar, moj Bog in moja vse časti in ljubezni najvrednejša dobrota in lepota! jaz hrepenim po tebi iz celega srca. Ponižaj se toraj, o Jezus! in pridi k meni. Jaz verujem v tebe, jaz upam na te, jaz te ljubim črez vse.

Ti pa Marija, preljuba mati mojega zveličarja! sprosi mi čisto, ponižno, zvesto in ljubezni polno srce, da tvoj ljubeznjivi Sin v meni vredno prebivališče

najde, in se nikdar več od mene ne loči. Sveti angel varuh in vsi drugi nebeški duhovi in svetniki! pritecite mi na pomoč, da danes svojega Boga in Gospoda vredno sprejemem. Za to te prosim, o Bog! po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev

po sv. obhajilu.

Po sprejemi presvetega rešnjega telesa reci pobožno:

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Moja duša hvali Gospoda, in vse, kar je v meni, poveličuj njegovo sveto ime! Svet, svet, svet, si ti gospod Bog Sabaoth; nebo in zemlja sta polna tvoje časti. Čast bodi Bogu Očetu itd.

Zdaj nekaj časa pomisli, kdo je prišel k tebi prebivat: Jezus Kristus, kakor Bog in človek, z dušo in s telesom je v tvojem srcu pričujoč. Njemu izroči vse svoje potrebe, in ga prosi za milost in pomoč zoper sovražnike tvojega zveličanja itd. Potem pa skleni rekoč:

O Jezus! tebi živim; o Jezus! tebi umerjem; o Jezus tvoj sem živ in mrtev.

O moj Jezus! v tebe verjem, ki si večna resnica. O moj Jezus! v tebe zaupam, ki si neskončna milost. O moj Jezus! tebe ljubim, ki si največa dobrota.

O moj Jezus! kako srečen sem, da si ti, moj večni Bog se k meni ponižal. O moj Jezus! ponižno te molim, svojega Gospoda in Boga, svojega odrešenika in zveličarja v mojem srcu pričujočega. O moj Jezus! tebi bodi hvala in zahvala, da si se ponižal pod mojo streho priti, mene poživiti s svojim presvetim telesom in presveto krvijo. O moj Jezus! ostani pri meni zdaj in ob uri moje smrti. Amen.

Duša Kristusova, posveti me!

Telo Kristusovo, zveličaj me!

Krv Kristusova, napoji me!

Voda od desne strani, operi me!

Trpljenje Kristusovo, potrdi me!

O dobrotljivi Jezus, usliši me!

V svoje svete rane, zakrij me!

Se tebe ločiti ne pusti me!

Pred peklenskim sovražnikom varuj me!

Ob uri moje smrti pokliči me!

Naj z vsemi svetniki hvalim te!

Hvalim zdaj in vekomaj. Amen.

(Kolikokrat molitvico: Duša Kristusova . . . , ki jo je sv. Ignacij Lojolanski zložil, moliš, prejmeš 300 dni odpustka; — 7 let odpustka pa prejmejo verni, ki jo molijo po sv. obhajilu.)

(Pij IX. 9. jan. 1854.)

Druga molitev

po svetem obhajilu.

Veseli se z menoj nebo in zemlja, in hvali Gospoda vse, kar živi. Moja duša je našla, ktereга ljubi: svojega Gospoda in Boga. Zvesto ga hočem v srcu držati, in se nikdar ločiti od njega. O kako srečen sem, da me je obiskal vsegamogočni kralj nebes in zemlje. S svojim mesom me je nahranil in napojil s svojo krvijo. Oskrbel je mene moj zveličar za večno življenje. Zdaj jaz živim, pa ne več sam, ampak moj Jezus v meni živi.

Bodi pozdravljen, preljubi gost moje duše! Bodi pozdravljen, nebeška sladkost mojega srca! Bodi pozdravljen, ti zastava mojega zveličanja, ti moje upanja, moje veselje! — O Gospod! kralj večne slave, kako se ponižáš k meni priti, k revnemu pozemeljskemu črvu, iz svojega veličastva — k meni grešniku. Ponižno te molim zdaj na sedežu svojega srca. Hvalim te in častim iz vse svoje moči, in združim svoje slabo češčenje s počeščenjem vse nebeške družbe. Naj se razlega tvoja hvala kakor v nebesih, tako na zemlji. Od solnčnega izhoda do zahoda bodi hvaljeno tvoje presveto ime.

O kako sem srečen, da sem dosegel, kar sem pozelel, moj zveličar! tebe prejeti. Imam zdaj dušo tvojo, ljubi Jezus! ki hoče posvetiti revno siroto, dušo mojo. Imam tvoje presveto telo, ki bo očistilo vsega madeža moje telo. Imam tvojo drago kri, za moje odrešenje na križu prelito, da bo oprala moje srce od vseh pregreh. O kako vesele so zdaj za mene, usmiljeni Jezus! tvoje besede: „Kdor zavživa moje meso, in pije moja kri, on živi v meni, in jaz v njem, in jaz ga bom obudil sodnji den.“ Oj kako velika je tvoja ljubezen, da v meni prebivaš, ubogem grešniku, jaz pa v tebi, v neizmernem veličastvu! O večna dobrotā! kdo me bo ločil tvoje ljubezni? Ne težave, ne veselje, ne življenje, in tudi ne smrt. Vse, kar imam, iz čiste ljubezni tebi izročim. O moj Jezus! preljubeznjivi Jezus! ti si moja edina ljubezen, ti si srce mojega srca, ti si moj Bog in moje vse! O naj občutim, moj zveličar! nebeško moč tvojega prebivanja v mojem srcu; naj da okusi moja duša, kako sladek si ti, Gospod; naj da polna tvoje sladkosti in ljubezni le tebe išče, le tebe ljubi, in se na večno s teboj veseli! Amen.

Molitev

pred podobo križanega Jezusa.

O dobrotljivi, in najslajši Jezus! glej, tukaj pred tvojim obličjem klečim, in te iz globočine svojega srca prosim, vtisni v moje srce duha prave pokore, upanja in ljubezni, pravega obžalovanja čez moje grehe, in trdnega sklepa, tebe nikoli več ne razžaliti; ker s pravo ljubeznijo in srčnim pomilovanjem premišlujem tvojih pet krvavih ran, in si živo v srce vtisnem besede, ktere je od tebe, o moj Jezus! že sveti prerok David govoril: „Prebodli so moje roke in noge, in vse moje kosti so razšteli.“ Ps. 21. 17.

Kdor to molitev s pobožnim in spokornim duhom po svetem obhajilu pred podobo križanega Jezusa moli, dobi popolnoma odpustke. P. Pij VII. 1821.

Molitev

za svete odpustke.

O Bog! poglej z očmi svoje neskončne milosti na svojo cirkev, ktera se tukaj na zemlji vojskuje. Razširi jo po celem svetu, varuj, vodi in ohrani jo v

edinosti. Odvrni vsako pohujšanje in vse grehe od nje. Daj ji moč zoper sovražnike tvojega svetega imena, Stori, da vsi krivoverci svoje zmote, spoznajo in zapustijo. Dodeli lepo zastopnost, pravo edinost vsem krščanskim kraljem in oblastnikom. Ne zapusti ovčic svoje črede, za katero je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, svojo presveto krv prelil. Stori nebeški Oče! da bodo vsi tebe in Jezusa Kristusa, kterega si poslal, s svetim Duhom vred spoznali in častili vekomaj. Amen.

Moli zdaj pet očenašev in pet češčena si Marija in vero apostolsko.

Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh, kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo strahuješ. Verujem, da je Sin božji za nas človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, da nas sv. Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanovali, in kar nam sv. rimska katoliška cirkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po neskončnem zasluženju svojega edinorojenega Sina, Jezusa Kristusa, v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje vseh mojih grehov,

po smrti pa večno zveličanje dal in dodelil, tebi od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog, potrdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj Bog, ljubim te iz vsega svojega srca in čez vse, ker si ti največa dobrota, neskončno popolnoma, in vse ljubezni vreden. Ljubim te tudi zato, ker si do mene in vseh stvarih neskončno dobrotljiv in usmiljen. Želim iz celega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in te še sedaj ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj.

Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko prizadevam, mi je iz srca žal, da sem tebe, svojo neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsegamogočnega Gospoda, svo-

jega najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čimdalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me zopet za svojega otroka, in dodeli mi gnado, ta svoj sklep dopolniti. To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda in zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, }
Sin, vsega sveta rešnji Bog, } usmili
Sveti Duh, resnični Bog, } se nas!
Sveta Trojica, en sam Bog, }

Sveta Marija, }
Sveta mati božja, }
Sveta devic devica, } prosi za nas!
Sv. Mihael, }
Sv. Gabriel, }
Sv. Rafael, }

Vsi sveti angeli in nadangeli, prosite za nas!
Vse svete vrste zveličanih duhov, prosite za nas!

Sv. Janez krstnik, prosi za nas!

Sv. Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite za nas!

Sv. Peter, }
Sv. Pavel, }
Sv. Andrej, } prosi za nas!
Sv. Jakob, }
Sv. Janez, }
Sv. Tomaž, }
Sv. Jakob, }

Sv. Filip,
Sv. Jernej,
Sv. Matej,
Sv. Simon,
Sv. Tadej,
Sv. Matija,
Sv. Bárnaba,
Sv. Lukež,
Sv. Marko,

} prositi za nas!

Vsi sveti apostoli in evangelisti, } prosite
Vsi sveti učenci Gospodovi, } za
Vsi sveti nedolžni otroci, } nas!

Sv. Štefan,
Sv. Lovrenc. } prositi za nas!
Sv. Vincenc. }

Sveti Fabjan in Sebastjan, }
Sveti Janez in Pavel, } prosita za
Sveti Kozma in Damijan, } nas!
Sveti Gervazij in Protazij, }

Vsi sveti mučeniki, — prosite za nas!

Sv. Silvester,
Sv. Gregor,
Sv. Ambrož,
Sv. Avguštin,
Sv. Hieronim,
Sv. Martin,
Sv. Miklavž,

} prositi za nas j

Vsi sveti škofi in spoznovavci, prosite za nas!

Vsi sveti učeniški, prosite za nas!

Sv. Anton, }
Sv. Benedikt, } prositi za nas!

Sv. Bernard, }
Sv. Dominik, } prosi za nas!
Sv. Frančišek, }

Vsi sv. mešniki in leviti, prosite za nas!

Vsi sv. menihi in puščavniki, prosite za nas!

Sv. Marija Magdalena, }
Sv. Agata, }
Sv. Lucija, } prosi za nas!
Sv. Neža, }
Sv. Cecilija, }
Sv. Katarina, }
Sv. Anastazija, }

Vse svete device in vdove, prosite za nas!

Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,
Vsega greha,
Svoje jeze,
Šibe potresa,
Nagle in neprevidene smrti,
Skušnjav hudičevih,
Jeze, sovraštva in vse hude volje,
Duha nečistosti,
Treska in hudega vremena,
Kuge, lakote in vojske,
Večne smrti,
Po skrivnosti svojega svetega učlovečenja,
Po svojem prihodu,
Po svojem rojstvu,
Po svojem krstu in svetem postu,

reši nas, o Gospod!

Po svojem križu in svojem trpljenju,
Po svoji smrti in svojem pokopu,
Po svojem svetem vstanjenju,
Po svojem čudežnem vnebohodu,
Po prihodu tolažnika svetega Duha
Na den sodbe,

} reši nas
o Gospod!

Mi grešniki,
Da nam prizaneseš,
Da nam odpustiš,
Da nas k pravi pokori pripelješ,
Da svojo sveto cirkev vladaš in ohraniš,
Da pastirja apostolskega in vse cirkvene
stanove v svoji sveti veri ohraniš,
Da sovražnike svete cirkve ponižaš,
Da krščanskim kraljem in oblastnikom mir
in pravo edinstvo podeliš,
Da nam cesarja obvaruješ,
Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir in
edinstvo daš,
Da nas vse v svoji sveti službi potrdiš
in obdržiš,
Da naše misli k nebeškim željam po-
vzdigneš,
Da vsem našim dobrotnikom večne dari
podeliš,
Da duše naše in naših bratov, bližnjih
in dobrotnikov večnega pogubljenja
rešiš,
Da sad zemlje daš in ohraniš,
Da vsem vernim dušam večni pokoj
podeliš,

} prosimo te, usliši nas!

Da nas uslišiš, prosimo te, usliši nas!
Sin božji, prosimo te, usliši nas,
Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Molitve po litanijah

ob nedeljah in praznikih, ki niso matere božje.

K presv. rešnj. Telesu.

Molimo. O Bog! kateri si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil; daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ, z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Za papeža, škofa in cesarja.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služebnika, našega papeža I. in vodi jih po potu večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želeli in z vso močjo storili.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služebnika našega škofa I., ki si jih pastirja naše I., škofije postavil; dodeli jim, da tistim, črez ktere so postavljeni, z besedo in djanjem k dobremu služijo, in tako s čredo, ki jim je izročena, večno življenje dosežejo.

O Bog, varuh vseh krajestev, posebno pa Avstrijanskega cesarstva, podeli svojemu služebniku našemu cesarju I. tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bodo, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi v tvojem varstvu vselej mogočni.

Za vse potrebe krščanstva.

Vsegamogočni, večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in

zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu Kristusu odvrni milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodne nevarnosti, punte, vojsko kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Razsveti in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreč vsega krščanstva pripomagati.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ črez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili prositi, kateri so še pri življenju ali pa so se že iz tega sveta ločili, na prošnjo vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri, brez vsega razdrtja in ločitve. Preobrni naša srca k pravi pokori in poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod, vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam svojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš in češčena si Marija. (trikrat.)

Druga molitev

za vse potrebe krščanstva.

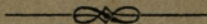
Bog, naš usmiljen Oče nebeški! ti hočeš, da bi se, kakor dobri otroci, bratje in sestre, eden drugega ljubili, ravno kakor ljubiš ti nas svoje otroke. Kakor sami sebi, tako želimo tudi vsem ljudem po tvoji neskončni dobroti vsega dobrega. Zatorej prosimo tebe, vsegamogočni,

preljubeznjivi Oče! le ravnaj z nami tako, da bomo tvojo ljubezen spoznali, se poboljšali in k pravi zveličanski sreči prišli. Naj tvoj sv. nauk brez vse zmote srca vseh vernih z blago močjo ogreva. Pokončaj nespametne prazne vere in škodljive napake. Napolni dušne pastirje in učenike s svojim sv. Duhom, blagoslavljaljaj njihove besede in opravila, da dobro seme, ki ga sejajo, tudi obilno dobrega sada prinaša. Opaši vse, ki v tebe verujejo, s pasom krščanske ljubezni. Očedi svojo sv. cirkev vseh škodljivih šeg in vsega pohujšanja. Reši ljubo nedolžnost iz rok zapeljivcev, in ohrani jo milostljivo pred preganjavci. Dajaj moč slabim, vzdigavaj padle in peljaj vse, ki so se zmotili in zašli, zopet nazaj na pravo pot. Blagoslavljaljaj našega milostljivega cesarja, dobrega deželskega očeta in vladarja. Daj podložnim dobro in pravično gosposko, da jih po njej osrečuješ na zemlji; naj vse, kar vravnajo, vsem v dobro izide. Blagoslavljaljaj kmetom težavno delo in rokodelcem njih opravilo, da vsaki svoj kruh zasluži in hvaležno vživa. Stori, da po hišah ljuba sveta ponižnost, pravična pokorščina, lepa edinost in zadovoljnost z božjim mirom prebiva. Spravi jih, ki se sovražijo, varuj nas

zlega, ki ga hudobni jeziki napravljajo. Odvrčaj od nas zaslužene šibe, zdajne in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase. Ohranjuj po vseh stanovih ljubi sv. mir, in druží podložne in predpostavljene v zvestobi in ljubezni, in ne pusti jim pozabiti, da si le ti njihov Gospod in Oče, kralj čez vse kralje, stvarnik nebes in zemlje. Ravnaj in blagoslavljaljaj otroško izrejo, da bodo starši nad svojimi otroki veselje doživeli in srečno dočakali, česar si od njih obetajo.

Bolnikom in žalostnim bodi ti, o Bog! sladka tolažba in pomoč; daj jim potrpežljivo srce, da se tvoji volji udajo in na te zaupajo; ohladi njihove dušne in telesne bolečine, vedri njihove misli in pokaži jim veselo prihodnjost in srečno dokončanje vsega krščanskega trpljenja. Daj jim spoznati, da si s trpljenjem, ki ga zavoljo tebe voljno prenašajo, spletajo nebeško krono. Užgi živi plamen usmiljenja in dobrotljivosti bogatim v srce, ubožnim pa dodeli zadovoljnost in veselo srce. Daj tudi vsem težakom ali najetim delavcem poleg svojega težavnega kruha dobro misel. Bodi oče zapuščenim vdovam in sirotam, zavrženim in pregnanim pa veselo in

prijetno pribežališče. Ohrani rahli sad pod maternim srcem, pomagaj umirajočim in vzemi jih k sebi v sveti raj. Našim ljubim staršem, dobrotnikom in prijateljem poverni, kar so nam dobrega storili. — Tudi za vse svoje sovražnike in razžalnike te prosimo, daj jim vse dobro, česar sami sebi želijo. Odpusti jim, vsaj ne vejo, kaj delajo; pa tudi mi jim iz srca odpustimo, ravno tako, kakor želimo, da nam ti odpustiš. Pomagaj nam, se ž njimi lepo zastopiti, da bi vse sovražne zmotnjave med nami bile enkrat končane. Daj nam vsem svojo milost tukaj uživati, po smrti pa nam daj z vsemi izvoljenimi doseči, da te v svetem raju hvalimo in častimo na vse veke. To nam dodeli, o usmiljeni nebeški Oče! po Jezusu Kristusu svojem ljubeznjivem Sinu, našem Gospodu in odrešeniku, kateri s teboj in svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Lavretanske litanije

(o praznikih matere božje in o sobotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče iz nebes, vsegamogočni Bog, }
Sin, vsega sveta rešnji Bog, } usmili se
Sveti Duh, resnični Bog, } nas!
Sveta Trojica, en sam Bog, }

Sveta Marija, }
Sveta mati božja, }
Sveta devic devica, }
Mati Kristusova, }
Mati milosti božje, }
Mati prečista, }
Mati brez vsega madeža, }
Mati nedolžna, }
Mati najsvetejša, }
Mati ljubeznjiva, }
Mati prečudežna, }
Mati našega Stvarnika, }
Mati našega Odrešenika, }
Devica najmodrejša, }
Devica častitljiva, }
Devica hvale vredna, }
Devica mogočna, }
Devica usmiljena, }

prosi za nas!

Devica verna,
Devica brez madeža spočeta,
Podoba pravice,
Sedež modrosti božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti,
Roža, skrivnostna,
Turn kralja Davida,
Turn slonokosteni,
Hiša zlata,
Škrinja miru in sprave,
Vrata nebeška,
Zgodnja denica,
Zdravje bolnikov,
Pribežališče grešnikov,
Tolažnica žalostnih,
Pomoč kristjanov,
Kraljica angelov,
Kraljica očakov,
Kraljica prerokov,
Kraljica apostolov,
Kraljica mučenikov,
Kraljica spoznovavcev,
Kraljica devic,
Kraljica vseh svetnikov,

prosi za nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, —
prizanesi nam, o Gospod!
Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, —
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, —
usmili se nas, o Gospod!

Kriste sliši nas!

Kriste usliši nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

K presv. rešnjemu Telesu.

Molimo.

O Bog! kateri si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

K sveti devici, materi božji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših priprošenj v naših potrebah, temuč nas vselej odreši od vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena devica, naša gospa, naša besednica, naša pomočnica! S svo-

jim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo.

Milost svojo, o Gospod! te prosimo v naša srca vlij, da, ki smo po angelovem oznanjenju tvojega Sina, Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, po njegovem trpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani bomo. Po tistem Kristusu, Gospodu našem.

V. Prosi za nas, sv. Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo.

Naj nam presvete tvoje matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! da kar naša slabost ne more doseči, po njegovih prošnjah nam bodo podeljeno. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pozdrav Marije od binkošti do adventa.

Češčena si kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas, in po tem revnem življenju nam pokaži Jezusa, blaženi sad tvojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja porodnica.

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si telo in dušo prečiste device matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji od vseh prihodnjih nadlog in od večne smrti rešeni.

Molitev

za vse potrebe.

Ponižno te prosimo, o Gospod! razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube device Marije in vseh svojih svetnikov nas, svoje služebnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo žlahto in prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje; odvrni vidne in nevidne sovražnike; odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino; dodeli milost našim prijateljem in neprijateljem; obvaruj to faro z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in prevelike vode, in milostljivo dodeli vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvarji našega papeža I., našega škofa I., in našo duhovno gosposko, našega cesarja I. in vse krščansko ljudstvo vse nadloge in vsega hudega. In tvoj sveti blagoslov pridi iz nebes sem doli na nas in vselaj pri nas ostani. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje

v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselaj pri nas.

O. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...
(Trikrat.)

(Kolikokrat lavretanske litanije pobožno moliš, zadobiš 300 dni odpustka, in če jih vsak den enkrat moliš, zadobiš o zapovedanih praznikih matere božje popolni odpustek, če se spoveš in sv. rešnje Telo vredno prejmeš. — P. Pij VII. 30. septbr. 1817.)

Molitev

sv. Bernarda.

Spomni se, o preblažena devica Marija! da se še ni slišalo od vekomaj, da bi bila ti koga zapustila, ki je pod tvojo obrambo pribežal, tebe za pomoč prosil in se tvoji priprošnji priporočil. Tega zaupanja poln tudi jaz k tebi pribežim, o devic devica in mati gospoda našega, Jezusa Kristusa; k tebi pridem, k tebi hitim, in pred teboj ubogi grešnik v solzah in strahu klečim. O mati večne besede! ne zavrzi mojih prošenj, ampak milostljivo sliši in usliši mene ubogega, ki k tebi, o devic devica, vpijem v tej solzni dolini. O dobrotljiva, o usmiljena, o sladka devica Marija.

(Za vsakokrat 300 dni odpustka. P. Pij IX. 11. decemb. 1846.)

Litanije

v čast svetega Jožefa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, odrešenik sveta, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija, nevesta sv. Jožefa, prosi za nas!

Sveti Jožef, sin Davidov,

Sveti Jožef, ženin device Marije,

Sveti Jožef, varuh Marijinega devištva,

Sveti Jožef, krušni oče Jezusov,

Sveti Jožef, najvikši med očaki,

Sveti Jožef, zgled vsem zakonskim,

Sveti Jožef, hišnik in oskrbnik Jezusov,

Sveti Jožef, zvesti služebnik božji,

Sveti Jožef, pridni zakonski mož,

Sveti Jožef, rajská lilija,

Sveti Jožef, v sveti ponižnosti utrjen,

Sveti Jožef, božjim in deželskim posta-

vam vselaj pokoren,

Sveti Jožef, ki si prvi z Marijo Jezusa

častil in molil,

prosi za nas!

Sveti Jožef, ki si z Jezusom v Egipt bežal,
Sveti Jožef, ki si Jezusa tri dni iskal,
Sveti Jožef, ki si Jezusa v tempeljnu
veselo našel,
Sveti Jožef, ki si v Nazaretu v miru in
svetosti živel,
Sveti Jožef, zgled priprave za srečno smrt,
Sveti Jožef, ki si v Jezusovih rokah
sladko umrl,
Sveti Jožef, pomočnik umirajočih,
Sveti Jožef, oče vseh revnih,
Sveti Jožef, častitljivi varuh naše dežele,
Sveti Jožef, zvesti tovarš popotnikov,
Sveti Jožef, tolažnik v smrtnih brit-
kostih,
Sveti Jožef, varuh nedolžnih duš,
Sveti Jožef, zgled deviškega življenja,
Sveti Jožef, zgled zadovoljnosti v svo-
jem stanu,
Sveti Jožef, zgled prave ponižnosti,
Sveti Jožef, zgled hitre pokorščine,
Sveti Jožef, zgled trdnega zaupanja na
božjo previdnost,
Sveti Jožef, pribežališče v naših težavah,
Sveti Jožef, zgled zvestobe vsem roko-
delcem,
Sveti Jožef, zgled mladosti,
Sveti Jožef, ki si Jezusa daroval,
Sveti Jožef, ki si Jezusa čez vse ljubil,
Sveti Jožef, ki si z Jezusom in z Ma-
rijo sveto živel,

prosi za nas!

Sveti Jožef, kteremu je bil Jezus po-
koren,
Sveti Jožef, naš priprošnik pri Bogu,
Sveti Jožef, pomočnik vernih duš,
Sveti Jožef, prijatelj angelov in svetnikov, } Prosi za nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; za-
nesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši
nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili
se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Molimo.

O Bog! ki si sv. Jožefa, revnega
pa pravičnega moža, ženina prečiste
device Marije in rednika svojega pre-
ljubeznjivega Sina izvolil, dodeli nam
po njegovi prošnji čisto dušo in neoma-
dežvano telo. Daj nam milost, po nje-
govem zgledu tebi vselaj pokorno in
stanovitno služiti, da popolnoma pravič-
no živimo in srečno umerjemo. Ohrani
nas v svoji ljubezni, in podeli nam po
tem revnem in britkem življenju nebeš-
ko veselje, po Jezusu Kristusu, Gospo-
du našem. Amen.

Počeščenje

sedem žalosti in sedem radosti sv. Jožefa.

1.

O sveti Jožef, prečisti ženin Marije device! kolika je bila težava in britkost tvojega srca, ko si mislil zapustiti svojo najčistejšo nevesto. Toda kako neizrečeno veliko je bilo zopet tvoje veselje, ko ti je bila od angela razodeta visoka skrivnost učlovečenja Sina božjega.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da razveseliš zdaj in in v vsaki britkosti mojo dušo z veseljem dobrega življenja in svete smrti, in mi izprosiš pravo ponižnost in udanost v voljo božjo.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

2.

O najsrečnejši očak, častitljivi sveti Jožef! ki si bil izvoljen za rednika božjemu Sinu Jezusu Kristusu, koliko žalost si občutil, ko si videl, da je bilo dete Jezus v revnem hlevcu in v največi revščini rojeno! — Toda kako veliko je bilo zopet tvoje veselje, kadar si zaslišal lepo angelsko petje in si gledal častitljivost nočne svitlobe.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem

veselju te prosim, da mi zadobiš milost, da morem vse križe in težave tega revnega življenja voljno prenašati, dokler ne pridem tudi jaz po dokončanem potovanju tega revnega življenja poslušat angelske hvalne pesmi in vživat svitlobo nebeške častitljivosti.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

3.

Sveti Jožef, najpokorniši spolnovavec božjih zapovedi! predraga kri, ki jo je prelil Jezus, naš odrešenik, pri obrezovanju, ti je srce prebodla. — Toda tvoje srce je bilo z največim veseljem napolnjeno, ko si dal božjemu detetu presveto ime Jezus.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojim veselju izprosi mi milost, da odložim vse svoje hudobije in pregrehe, in da umerjem s presvetim imenom Jezus v srcu in ustih.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

4.

Ti najzvestejši svetnik, ki si bil deležen skrivnosti našega odrešenja, častitljivi sv. Jožef! kako velika je bila tvoja bolečina, ko si slišal prerokovanje Simeonovo v tempeljnu, koliko bota Jezus

in Marija imela trpeti; — toda še večje ji bilo tvoje veselje, ko si slišal, da se to prerokovanje ima spolniti zavoľjo zveličanja in častitljivega ustajenja neštevilnih duš.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju te prosim, da mi zadobiš milost, da bom tudi jaz sprejet med število tistih, ki bodo po neskončnem zasluženju Jezusa Kristusa in na priprošnjo device Marije enkrat častitljivo zopet vstali.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Čast bodi Bogu . . .

5.

O sveti Jožef! ti najboljši in najzaupljivši prijatelj Sina božjega, koliko bolečin in žalosti si moral pretrpeti, ko si z Jezusom in Marijo pred hudobnim in grozovitnim Herodom v Egipt bežal, — ali veliko je moralo tudi tvoje veselje biti, ker si imel samega Boga vedno pri sebi in ko si videl, kako so se egiptovski maliki pred njim podirali.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju sprosi mi milost, da s korenino vred zatiram vse pozemeljske želje v svojem srcu, ter vedno služim le Jezusu in Mariji, da le njima živim in srečno enkrat umerjem.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Čast bodi Bogu . . .

6.

O častitljivi sveti Jožef! kako žalosten si moral biti, ko si iskal z Marijo dete Jezusa po Jeruzalemu. Pa kako veliko je bilo zopet tvoje veselje, ko si ga čez tri dni našel v tempelju med učniki sedečega.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju mi izprosi milost, da nikoli s kakim grehom Jezusa iz svojega srca ne zgubim.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Čast bodi Bogu . . .

7.

O sveti Jožef! zgled vse svetosti in častitljivosti! vem, da si prestal veliko žalosti in bolečin, ko si se moral iz tega sveta ločiti in zapustiti dobrega Jezusa in Marijo. Pa neizrekljivo je moralo tudi tvoje veselje biti, ko si umiral v naročju Jezusa in Marije.

Po tej tvoji žalosti in tem tvojem veselju sprosi mi od Jezusa in Marije srečno zadnjo uro. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Čast bodi Bogu . . .

V. Prosi za nas sveti Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo.

O Bog, ki si po svoji neskončni previdnosti izbral sv. Jožefa za ženina svoje presvete porodnice; dodeli prosimo, da, ki ga varha častimo na zemlji, bomo vredni ga tudi imeti besednika v nebesih. To te prosimo po Jezusu Kristusu tvojem ljubem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Kdor to pobožnost devet dni pred praznikom sv. Jožefa, ali tretjo nedeljo po veliki noči opravlja, zadobi ob teh praznikih popolni odpustek, če zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa vredno prejme in na namen sv. katoliške cirkve moli. — P. Pij VII. 9. decemb. 1819. — Enako dobi pod navadnimi pogoji vsako nedeljo popolni odpustek, kdor to počeeščenje sedem nedelj zaporedoma moli. — P. Pij IX. 1. Febr. in 22. sušca 1847. — Kdor pa brati ne zna, zamore na mesto teh molitev 7 očenašev, 7 češčena Marij in 7 krat čast bodi Bogu Očetu itd. moliti.)

Memorare k sv. Jožefu.

Spomni se, o čisti ženin Marijin, o moj ljubeznjivi varh, sv. Jožef, da še nikdar ni slišano bilo, da bi te bil kdo prosil za tvoje varstvo ali za tvojo pomoč, pa bi ne bil uslišan. Z zaupanjem pridem, da se ti priporočim, ne zavrzi moje prošnje, o rednik mojega zveličarja, temuč sliši me milostljivo in usliši me! Amen.

(300 dni odpustkov. — P. Pij IX. 26. jun. 1863.)

O sv. Jožef, naš vodnik, varuj nas in sv. cirkev!

(50 dni odpustkov. — P. Pij IX. 27. pros. 1863.)

Devetdnevna pobožnost

k sv. Jožefu v kaki posebni stiski in nadlogi.

Moč sv. Jožefa v nebesih je velika, in pristrčno rad uslišuje on prošnje svojih častilcev. Ako si tedaj, ljubi moj kristjan! v kaki posebno veliki stiski in nadlogi, ali te je kaka posebna nesreča zadela, obrni se z zaupanjem k sv. Jožefu in moli devet dni sledečo molitvico:

Molitev.

O preljubi sv. Jožef! moje veliko zaupanje, ki ga imam do tebe, me priganja, da se v tej svoji veliki potrebi in nadlogi zaupljivo k tebi obrnem in te pomoči prosim. Vsaj za Marijo, prečisto devico, ne poznam nobenega večega in boljšega prijatelja ne v nebesih, ne na zemlji, ki bi mi zamogel pomagati, razun tebe. O sv. Jožef! ti in Marija mi od ljubega Jezusa lahko sprostita in dosežeta vse, karkoli potrebujem. Jezus sam ti je bil pokoren in te ljubi bolj, kakor vse druge svetnike. Sprejmi tedaj mojo ponižno prošnjo, o sv. Jožef! in položi jo pred prestol božjega veličastva. Mnogim in mnogim si že pomagal iz največih zadreg, zatoraj te prosim, pomagaj tudi meni, kakor si drugim pomagal. To te prosim po sladkem sreč

Jezusa in Marije. O dobrotljivi sv. Jožef! usliši moj glas in ne dopusti, da bi se povrnil brez tolažbe od tebe. Pri vsem tem pa se naj vendar zgodi |sveta božja volja! Amen.

Potem moli, če ti čas dopusti, še litanije v čast sv. Jožefa in pritrčaj si kako jed ali daj ubogajme, ter sprejmi med časom te pobožnosti prav goreče sv. zakramente.

Molitev

po opravljeni devetdnevni pobožnosti.

Glej, o sv. Jožef! opravil sem svojo devetdnevno pobožnost tebi na čast. Prosim te tedaj po vsem, kar ti je v nebesih in na zemlji ljubo in drago, prosim te po zasluženju sv. Terezije, da sprejmeš mojo ponižno prošnjo in da uslišiš mene ubogega grešnika. Jezus, naš gospod in zveličar ti je |bil na zemlji pokoren, gotovo te bo uslišal tudi v nebesih, za kar ga bodeš prosil. — O daruj mu vsa svoja dela in opravila v ta namen, da se Jezus mene ubogega grešnika usmili. Ako bi pa moja prošnja bila znabiti zoper božjo čast, ali pa moji duši na škodo, sprosi mi potem kako drugo milost, ki je v zveličanje moje duše in v blagor mojega telesa neobhodno potrebna. Ozri

se dobrotljivo iz nebes na me svojega rejenca, in sprosi mi od ljubega Boga vse, kar mi je potrebno za sveto življenje; spodbadaj me, da bom resnično posnemal tvoj zgled, Boga ljubil čez vse posvetne dobrote, bližnjega pa v besedi in djanju kakor sebe. Tvojemu srcu o sv. Jožef! priporočim sebe in vse revne duše v vicah. Amen.

Litanije

v čast trpljenja Kristusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sv. Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sv. Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Jezus, ki si ponižno v Jeruzalem šel,
Jezus, ki si svojim učencem noge umival,
Jezus, ki nam, kakor živi kruh, moč daješ,
Jezus, ki nas s svojo sv. krvijo posvečuješ,

Jezus, za trideset srebernikov prodan,
Jezus, na svoji duši do smrti žalosten,
Jezus, ki si na vrtu Getzemani krvavi pot potil,

Jezus, na Oljski gori od angela potrjen,

Jezus, od Juda Iškarjota izdan,

Jezus, z vrvmi in verigami zvezan,

Jezus, od svojih učencev zapuščen,

Jezus, pred Ana in Kajfa postavljen,

Jezus, za uho udarjen,

Jezus, od krivih prič tožen,

Jezus, trikrat od Petra zatajen,

usmili se nas!

Jezus, kakor hudodelnik Pilatu izdan,
Jezus, pri Pilatu krivično tožen,
Jezus, v belem oblačilu zaničevan,
Jezus, manj kakor razbojnik Baraba
obrajtan,

Jezus, neusmiljeno bičan in raztepen,
Jezus, v škrlatast plajšč zaničljivo oblečen,
Jezus, s trnjem kronan,

Jezus, v sveti obraz zapljuvan,
Jezus, s trstom po glavi tolčen,
Jezus, nedolžno k smrti obsojen,
Jezus, hudobnim Judom v oblast dan,
Jezus, s težkim križem obložen,

Jezus, kakor nedolžno jagnje k smrti peljan,
Jezus, na gori Kalvariji do nagega slečen,
Jezus, za roke in noge na križ pribit,

Jezus, ki si na križu za sovražnike molil,
Jezus, na križu od Judov zaničevan,
Jezus, od levega razbojnika na križu
preklinjan,

Jezus, ki si spokornemu desnemu raz-
bojniku sveti raj obljubil,

Jezus, ki si na križu svojo žalostno ma-
ter učencu Janezu izročil,

Jezus, na križu z jesihom in žolčem napojen,
Jezus, ki si vse dopolnil, kar je bilo od
tebe prerokovano,

Jezus, svojemu nebeškemu Očetu do
smrti pokoren,

Jezus, ki si na križu svojo dušo v roke
nebeškega Očeta izročil,

usmili se nas!

Jezus, ki si na križu z nagnjeno glavo
umrl,
Jezus, s sulico v srce preboden,
Jezus, s častjo s križa snet,
Jezus, v tenčico zavrit,
Jezus, v nov grob položen,
Jezus, ki si očake iz temnic rešil,

} usmili se nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, zanesi
nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši
nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili
se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

V. Kristus je zavoljo nas pokoren postal
do smrti.

O. In sicer do smrti na križu.

Molimo.

Gospod Jezus Kristus, kateri si s
svojo smrtjo svet, pekel in smrt pre-
magal, prosimo te, dodeli, da po tvojem

britkem trpljenju in smrti, kakor v življenju, tako tudi posebno v smrti svoje sovražnike premagamo, in da naša duša iz te doline nadlog od tvojih svetih angelov spremljana enkrat v nebeško domačijo, v večno veselje pride. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev

pred podobo križanega Jezusa.

O Jezus, moj zveličar! ni mi mogoče tebe na križu gledati in premišljevati strašne bolečine, ktere zavoljo mojih grehov trpiš, da ne bi iz ljubezni do tebe britkih solz točil. Jaz spoznam, da sem smrti vreden zavoljo velikega števila svojih prevelikih grehov. Prosim, o usmiljeni Jezus! odpusti mi, kar sem grešil; kakor zgubljeni sin se vrnem poln kesanja k tebi, in ti obljubim, da ne bom svojega poboljšanja noben den, nobeno uro več odlagal. Varovati se hočem vsakega greha in vsake grešne priložnosti, naj bi me še tako težko stalo. Ti, o moj križani Jezus! si vreden, da iz ljubezni do tebe vse težave

prenešem. Zdaj pa objamem tvoj sveti križ, poljubim (kušnem) tvoje presvete rane, te nikdar več ne zapustim, ampak ostanem vekomaj tvoj. Kakor si ti spolnjeval voljo svojega nebeškega Očeta do smrti na križu, ravno tako hočem tudi jaz zanaprej zmiraj zvest biti tvojim zapovedim. Od tebe se bom učil, krotek in ponižen biti, svoje trpljenje potrpežljivo prenašati. Po tvojem zgledu hočem dober biti svojemu bližnjemu, celo svojim sovražnikom hočem iz srca odpustiti, in sem pripravljen njim dobro storiti. Posihmal hočem vsaki den zatirati hudo nagnjenje svojega srca, hočem čuti nad svojimi počutki, ter se hudobnemu svetu popolnoma odpovedati. O Jezus! prosim te po tvoji za me prelitih krvi, po tvoji grenki smrti, potrди me v mojih sklepkih; daj mi milost, da stanovitno za teboj hodim in v vsem svojem djanju čedalje bolj tebi podoben in dopadljiv postanem. In kadar bodem tudi jaz na svojem križu, na smrtni postelji ležal; stori, da bode takrat tudi moje trpljenje in moja smrt po tvojem zasluženju nebeškemu Očetu draga in dopadljiva. Daj mi pomoč, da svoje poslednje težave po tvojem zgledu potrpežljivo prestopim, in poslednje skušnjave srečno premagam. Sprimi takrat

mojo dušo v svoje roke, da ti bodem v tvojem kraljestvu večno hvalo dajal, in tvoje neskončno usmiljenje in tvojo božjo ljubezen večno častil. Amen.

Pobožno pozdravljenje

sv. udov Jezusa Kristusa.

(Od sv. Gere.)

Pozdravljen in moljen bodi, o Jezus! zveličar sveta, ki si za me trpel na lesu sv. križa grozne bolečine in prestal najbitkejšo smrt.

Pozdravljena mi bodi presveta glava Jezusova, ki si bila za nas s trnjem vsa razbodena in s trstom bita!

Pozdravljeno mi bodi premilo obličje Jezusovo, ki si bilo za nas zapljuvano in razbito!

Pozdravljene mi bodite preljubeznjive oči Jezusove, ki ste bile za nas s solzami in krvijo zalivane!

Pozdravljene mi bodite presladke usta Jezusove, ki ste za nas trpele strašno žejo in bile napajane z grenkim žolčem!

Pozdravljene mi bodite svete ušesa Jezusove, ki ste bile za nas trpinčene z groznim zaničevanjem in preklinjevanjem!

Pozdravljene mi bodite dobrotljive roke in noge Jezusove, ki ste bile za nas razpete in z grozovitimi žreblji na križ pribite!

Pozdravljeno mi bodi usmiljeno srce Jezusovo, ki si prestalo za nas preveliko žalost in trpljenje, ker si bilo brez milosti s sulico prebodeno! —

Pozdravljene mi bodite ponižne kolena Jezusove, ki ste tolikokrat za nas klečale v molitvah in milosti prosile od Boga!

Pozdravljen mi bodi ves život Jezusov, ki si bil za nas krvavo bičan ves ranjen, na križ pribit, umorjen in pokopan!

Pozdravljena mi bodi predraga Kri Jezusova, ki si bila obilno prelita za odpuščenje naših grehov!

Pozdravljena mi bodi presveta duša Jezusova, ki si za nas smrtne britkosti prestala in bila izročena nebeškemu Očetu!

Zavoljo tega izročanja tudi jaz tebi, o Bog! izročim dnes in vsaki den svojo dušo in telo, vse, za ktere sem dolžen moliti, žive in mrtve. Posebno se usmili vernih duš v vicah; prebritko trpljenje Jezusa Kristusa jih tolaži in presveta rešnja Kri jih hladi v strašnem ognju. Amen.

Pozdravljenje

Jezusovih pet krvavih ran.

1) Bodi pozdravljena presveta rana leve noge Jezusove, ki si peklenški kači glavo strla in nam kažeš ljubezen, s katero je Jezus iskal zgubljene ovčice. V duhu te ponižno poljubim in prosim, bodi tudi moje zavetje zoper napade hudega duha. Reši me, križani Jezus! iz zanj, ki mi jih nastavlja satan in zapeljivi svet; naj moje noge nikar ne hodijo po široki cesti napuha in razbrzdanosti, ampak vodi jih po ozki stezi ponižnosti in pokore. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse denešnje skušnjave in grešne nevarnosti; daj mi jih srečno premagati; — vse križe in težave, daj mi jih voljno prenašati po tvoji sv. volji. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

2) Bodi pozdravljena presveta rana desne noge Jezusove, svetla zvezda, ki nam kažeš pot v večno življenje. S sv. Magdaleno te v duhu poljubim in ponižno prosim, bodi tudi moja voditeljica na stezi božjih zapovedi, da se v prejšnje grehe nikdar več ne povrnem. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem

vse, karkoli utegnem dnes dobrega in veselega vživati; ne dopusti, da bi se v sreči prevzel, ampak uči me, tvoje dobrote po tvoji volji hvaležno vživati. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

3) Bodi pozdravljena presveta rana leve roke Jezusove, žlahtna kopelj grešnih duš! V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, očisti s svojo krvijo vse madeže moje duše in drži me, da ne padem v brezdno večnega pogubljenja. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse svoje vedne in nevedne grehe; dodeli mi milost, da bo dnes konec mojega grešnega, in začetek novega, pobožnega življenja. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

4) Bodi pozdravljena presveta rana desne roke Jezusove, neusahljivi studenec božjega blagoslova, slavni spomin čudežev, ki jih je desna roka Jezusova delala na živih in mrtvih. V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, naj me tvoja moč brani vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in naj tvoj blagoslov prešine mojo dušo in telo in spremlja vse moje djanje in nehanje. — V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse dobre dela, ki jih zaupam dnes s

tvojo pomočjo opravljati, da bodo s tvojim zasluženjem sklenjene dopadljiva daritev pred očmi tvojega Očeta. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

5) Bodi pozdravljena presveta rana desne strani Jezusove, plameneči altar neskončne ljubezni, ki nebo in zemljo ogreva. V duhu te pobožno poljubim in ponižno prosim, pokončaj v mojem srcu pogubljivi ogenj vsake posvetne in nečiste ljubezni, in užgi v njem čisti plamen božje ljubezni, da zanaprej ne bom mogel kaj drugega ne misliti, ne želeti, kakor le tebe ljubiti bolj in bolj! V to tvojo rano, o Jezus! sklenem vse svoje pobožne zdihljeje, misli in želje, vse molitve in sv. obhajila, in karkoli po tvoji milosti najboljšega imam in zamorem, da se s tvojim srcem živo sklenem, da zanaprej le v tvojem srcu živim in srečno umerjem. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Darovanje

sv. rešnje krvi Jezusove, sedemkrat za nas prelite.

(Prelita je bila pri obrezovanju, na oljski gori, pri bičanju, pri kronanju, na križevem potu, pri križanju, pri prebodenju desne strani.)

1) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za razširanje in poveščanje sv. cirkve, moje matere, za ohranjenje in blagostanje njenega vidnega poglavarja, sv. očeta, za kardinale, škofe, dušne pastirje in za vse služebnike tvojega svetišča.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil s svojo krvijo.

O. Bodi ti čast in hvala vekomaj.

2) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za mir in edinost med katoliškimi vladarji, za ponižanje sovražnikov sv. vere in za blagor in srečo krščanskega ljudstva.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

3) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, da se neverniki spreobrnejo, vse krivovore zaterejo in grešniki k Bogu vrnejo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

4) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za moje starše, za moje prijatelje in sovražnike, za uboge, za bolnike in trpeče, kakor tudi za vse one, za ktere veš, da sem dolžen moliti, ali za ktere hočeš, da posebno molim.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

5) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse, ki se bodo dnes iz tega sveta ločili, da jih rešiš peklenških muk, in jim skoraj priti daš v tvoje kraljestvo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

6) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse, kateri pobožnost do sv. krvi Jezusove

visoko cenijo, za vse, ki so z menoj v češčenju te presvete krvi združeni in slednjič za vse, kateri si to pobožnost razširati prizadevajo.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

7) O večni Oče, darujem ti zasluženje drage krvi tvojega preljubljenega Sina, mojega božjega zveličarja, za vse svoje dušne in telesne potrebe, v tolažbo vernih duš v vicah, posebno tistih, ki so imele največo pobožnost do cene našega odrešenja in do bolečin preblazene device Marije, naše svete matere.

Čast bodi Očetu itd.

V. O Jezus, ki si nas odkupil itd.

Češčena bodi sveta krv Jezusova, zdaj in vselej in na vse večne čase. Amen.

(Kdor s temi molitvami kri Jezusovo nebeškemu Očetu daruje v namen, Jezusu zadostiti za vso nečast, ki se dela njegovi presveti krvi, prejme za vsakikrat 300 dni odpustka. — Pij VII. 22. septbr. 1807.)

Sedem besed Kristusovih na križu.

Prva beseda: „*Oče! odpusti njim, vsaj ne vejo, kaj delajo*“. (Luk. 23, 34.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Ljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, da bi s svojim trpljenjem poplačal dolg mojih pregreh, si odprl pred svojo smrtjo še svoja usta, da bi mi od pravičnosti božje sprosil odpuščenje. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi, ki si njo za naše zveličanje prelil, dodeli nam pravo obžalovanje grehov, da se po tvojem neizmernem usmiljenju v tvoji milosti iz tega sveta v večnost preselimo.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi ja žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Druga beseda: „*Resnično ti povem, še dnes boš z menoj v paradížu.*“
(*Luk. 23, 43.*)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si hitro in blagodušno uslišal desnega razbojnika, ki te je tudi v tvojem poniževanju spoznal za Sina božjega, ter si mu obljubil sveti raj. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi obudi v nas tako trdno in stanovitno vero, da nje hudi duh ne bo zamogel z nobenim prilizevanjem omajiti, in da tudi mi plačila v svetem rajju deležni postanemo.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in čez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Tretja beseda: „*Žena! glej tvoj Sin. Glej tvoja mati!*“ (Jan. 19, 26. 27.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si pozabivši na svoje bolečine nam zapustil svojo lastno mater v znamenje svoje ljubezni, da po njeni priprošnji v vseh težavah zaupljivo k tebi pribežimo. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po neizmernih britkostih svoje ljubeznjive matere obudi v naših srcih toliko zaupanje v neskončno zasluženje tvoje dragocene krvi, da bomo rešeni večnega pogubljenja, ki smo si ga s svojimi grehi zaslužili.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in čez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Četrta beseda: „*Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil.*“ (Mat. 27, 46.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus! ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si od svojega večnega Očeta zapuščen z neskončno potrpežljivostjo pre-

nesel največe telesne bolečine, pa tudi čez vse grenko žalost na duši. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam milost, vse bolečine in težave v smrtni uri s potrpežljivostjo prenesti, da svoje trpljenje s tvojim združimo in tvojega veličastva v nebesih deležni postanemo.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in čez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Peta beseda: „Žeja me.“ (Jan. 19, 28.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, še s tolikim trpljenjem in zasramovanjem nisi bil zadovoljen, ampak si hotel še več trpeti, naj bi le vsi ljudje bili odrešeni; morje tvojega trpljenja ni še zadostovalo, pogasiti žejo tvojega ljubezni polnega srca. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom

umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi užgi v naših srcih tak ogenj ljubezni, ki po drugem ne hrepeni, kakor s teboj na vekomaj zedinjena biti.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Šesta beseda: „Dopolnjeno je.“ (Jan. 19, 30.)

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si pred smrtjo še naznanil, da je delo odrešenja dovršeno in smo iz otrok jeze in pogubljenja postali otroci božji in dediči nebeškega kraljestva. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam milost, da svet in samega sebe zaničujemo in ob smrtni uri iz celega srca svoje življenje tebi v odpuščenje svojih grehov darujemo.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Sedma beseda: „*Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo.*“ (Luk. 23, 46.)

V. Molimo te Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubljeni Jezus, ki si iz ljubezni do mene pretrpel na križu smrtne težave, si, da bi združen z voljo večnega Očeta dovršil svojo daritev, izročil svojo dušo v njegove roke, nagnil glavo in umrl. O usmili se vseh vernih, ki ležijo v smrtnih težavah in bodi tudi meni milostljiv, kadar bom umirati začel! Po zasluženju svoje dragocene krvi dodeli nam v naši smrtni uri popolnoma enakost s tvojo božjo voljo, da bomo pripravljene živeti ali umreti, kakor se tebi dopade, in da nič drugega ne poželimo, kakor da se tvoja sveta volja nad nami na tenko spolni.

Trikrat: Čast bodi Očetu itd.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Moj Bog, verujem v tebe; upam v tebe; ljubim te in črez vse mi je žal, da sem s svojimi grehi tebe razžalil.

Molitev k žalostni materi.

Presveta, bolečin polna mati! po neizmernih dušnih britkosti, ki si nje pod križem prenašala, ko je Jezus, tvoj Sin tri ure umiral, te prosimo, stoj nam vsem, ki smo otroci tvojih bolečin, v naši smrtni uri na strani, da iz smrtne postelje v nebesa pridemo, in se tamkaj s teboj vekomaj veselimo.

Tri »Češčena si Marija«; — potem pa:

Marija, mati milosti, mati usmiljenja!
varuj nas pred sovražnikom in ob uri smrti nas sprejmi.

Nagle in neprevidne smrti,
Zalezovanja hudega duha, } reši nas, o
Večne smrti, } Gospod!

Molimo.

O Bog, ki si v zveličanje človeškega rodu v bolečin polni smrti svojega Sina zgled in pribežališče ustanovil, dodeli nam, te prosimo, da v svojih smrtnih težavah sad tvoje ljubezni okusimo in veličastvu našega zveličarja pridruženi bomo. Po ravno tistem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zadnjič se molijo še sledeči zdihljeji:

**Jezus, Marija in Jožef! vam darujem
svoje srce in svojo dušo.**

**Jezus, Marija in Jožef! stojte mi na
strani v moji smrti uri.**

**Jezus, Marija in Jožef! z vami se
naj moja duša v miru loči.**

(Za to pobožnost v spomin na smrtne težave Jezusa Kristusa so papež Pij VII. podelili 300 dni odpustka. — 26. avg. 1814.)

Duhovna ura

v čast Kristusovega trpljenja.

Zvečer.

Ob 6. uri. Jezus je svojim učencem noge umival. — Gospod, očisti in operi moje srce vseh grehov!

Pri vsaki uri se zahvali Jezusu za tisto trpljenje, katero je to uro trpel, rekoč: Češčena bodi ura, v kateri je Jezus Kristus (svojim učencem noge umival itd.) Po tej skrivnosti tvojega sv. trpljenja te prosim, pridi mi na pomoč v moji smrtni uri. Amen.

Ob 7. uri. Jezus je postavil zakrament presv. rešnjega Telesa. — Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho itd.

Ob 8. uri. Jezus je na oljski gori molil in krvavi pot potil. — Gospod, ne moja, ampak tvoja volja se naj zgodi!

Ob 9. uri. Jezus je od sovražnikov vjet in zvezan k Anu in Kajfu peljan. — Ti, Gospod! si moja moč, v tebi vse zamorem.

Kadar spat greš, in če se po noči prebudiš, premišluj *Jezusa v ječi*, samotnega, od prijateljev zapuščenega, ter od sovražnikov nezmerno zaničevanega in

zapljuvenega, ter moli: O moj Jezus! ti si krotek, kakor jagnje, in pri nobeni krivici svojih ust ne odpreš.

Zjutraj.

Ob 4. uri. Jezus je pred duhovno gosposko postavljen in krivo sojen. — Gospod! tebi se darujem, in vse, kar imam, svojo dušo in svoje telo.

Ob 5. uri. Jezus je od Judov zavržen in pred Pilata postavljen. — O moj Jezus! kolikor več za me trpiš, toliko več se moje srce vnema od ljubezni do tebe.

Ob 6. uri. Jezus je bil od Heroda z belim oblačilom zasramovan. — O preljubeznjivi Jezus moj! rajši sem s teboj zaničevan, kakor brez tebe časten. —

Ob 7. uri. Jezus je bil pred Pilatom Barabu razbojniku zapostavljen in v smrt tirjan. — Moje kraljestvo ni od tega sveta; — ti, moj Jezus! si moj Bog in moje vse.

Ob 8. uri. Jezus je bil krvavo bičan. — O Gospod! ali je mogoče, da te vidim vsega krvavega, in moje oči so brez solz?

Ob 9. uri. Jezus je bil s trnjem kronan in očitno zasramovan. — O moj Jezus! ozdravi moj napuh in kronaj mene s krono ponižnosti.

Ob 10. uri. Jezus je bil od Pilata v smrt obsojen. — Moj Gospod in moj Bog! če tebe imam, imam vse. Ne ti, ampak jaz sem smrt zaslužil.

Ob 11. uri. Jezus je nesel svoj križ na goro Kalvarijo. — Moj zveličar! daj mi milost, zavoljo tebe vse voljno trpeti.

Ob 12. uri. Jezus je bil v sredi dveh razbojnikov križan. — O moj Jezus! daj, da tvoje trpljenje nad menoj ne bo zgubljeno.

Popoldne.

Ob 1. uri. Jezus je molil za svoje sovražnike. — O Gospod! iz srca odpustim vsem svojim sovražnikom; odpusti tudi ti meni moje grehe.

Ob 2. uri. Jezus je desnemu razbojniku sveti raj obljubil. — O moj Jezus! daj tudi meni duha prave pokore, po smrti pa sveti raj.

Ob 3. uri. Jezus je na križu svojo glavo nagnil in umrl. — O Jezus, tebi

živim! o Jezus, tebi umerjem! o Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Ob 4. uri. Jezusovo srce je bilo s sulico prebodeno. — O presladko srce Jezusovo daj, da te bolj in bolje ljubim vekomaj!

Ob 5. uri. Jezus je s križa vzet in v grob položen. — O moj Jezus! daj mi srečno zadnjo uro; — v tvoje svete roke izročim svojo dušo. Amen.

Sveti križev pot.

„Nič ne more našega srca grehov bolj očistiti, nič našega poželjenja bolj vkrotiti, nič nas k dobremu močnejše priganjati, kakor živo in večkratno premišljevanje Jezusovega britkega trpljenja in njegovih krvavih ran“, pravi sv. Bernard. In sv. Albert celó trdi, da je premišljevanje Kristusovega trpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhem kruhu postil, do krvi bičal, ali bos v sveto deželo na božjo pot hodil. Zato so pa bogoljubni kristjani hodili že od nekdanj kaj radi v duhu za Jezusom, s težkim križem obloženim, so premišljevali njegovo britko trpljenje in smrt, in obiskovali sveti križev pot. „Pojdi, in stori tudi ti tako“! (Luk. 10, 37.)

Pri križevem potu se prejme lahko več popolnih in nepopolnih odpustkov, kateri vsi se zamorejo tudi dušam v vicah darovati. V ta namen je pa treba:

- 1) da blagoslovljen križev pot v resnici obiskuješ; — če pa zavoljo bolezní ali tesnega prostora hoditi ne moreš, se vsaj, če je mogoče, proti vsakemu štacijonu obrni, ali pa nekaj stojé in nekaj klečé moli; — 2) da si v stanu milosti božje; — 3) da moliš z zgrevanim srcem; in 4) da pri vsakem štacijonu

premišljuješ Kristusovo trpljenje. Celó na voljo ti je pa dano, kaj in koliko hočeš premišljovati in moliti.

Pripravljanje.

Vsegamogočni, večni Bog! v ponižnosti svojega srca te, kakor svojega Gospoda in Boga molim in ti zahvalim, da si me stvaril, odrešil in po pravi in resnični pokori že tolikokrat milostljivo posvetil. Zlo mi je žal, da sem tebe, največo dobroto zopet hudo razžalil. Zato pa, o ljubljeni Jezus! nastopim dnes iz zgrevanim srcem tvoj križev pot, da bi tvojo neskončno ljubezen do mene bolj spoznaval, pa tudi premišljeval, koliko trpljenja in žalosti so moji neštevilni grehi tebi in tvoji presveti materi prizadjali. — O britkosti polna mati! podaj mi svojo roko, da s teboj po križevem potu hodim; podpiraj me, da na nič drugega ne mislim, kakor le na Jezusove in tvoje bolečine, in na velikost in obilnost svojih pregreh. — O moj zvesti angel varuh! tudi ti mi stoj na strani, in peljaj mene, slepega grešnika po potu Jezusovega trpljenja k spoznanju mojih grehov in k resničnemu poboljšanju. Amen.

Zdaj daruj Bogu odpustke za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da bi jim bili v prid. Pri nekterih postajah ali štacijonih se zadobijo popolni odpustki; ker pa ne more nobeden sam zase več, kakor le en sam popolni odpustek zadobiti, zatoraj obrni prvi popolni odpustek sebi v prid, druge pa daruj Bogu za duše v vicah, ali za dušo pokojnega očeta, ali pokojne matere, brata, sestre, prijatelja ali kterege drugega, ki je pomoči potreben.

Prvi štacijon.

Jezus je k smrti obsojen.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poslušaj, o človek! kako krvoželjni in nevošljivi judje nedolžnega Jezusa krivo tožijo, obrekujejo, čez njega lažejo in poprej ne vtihnejo, dokler ni Jezus k smrti obsojen; — on pa ne odgovori besedice, ampak trpi vse tiho in potrpežljivo. O kolikokrat tudi ti, ljubi kristjan! zavoljo najmanjše reči, ali morebiti celo po nedolžnem svojega bližnjega tožiš in brez vsega usmiljenja po sodnijah tiraš; kolikrat ga ogovarjaš in obrekuješ, kamorkoli le prideš; čez njega laži trosiš, in da bi ti ljudje bolj verovali, se celó pridušuješ in krivo prisegaš. Koliko grenkih solz mora nekteri revež, kterege si ti ob poštenje in dobro ime spravil, zavoljo tebe pretočiti! — ti pa se v srcu še veseliš,

ali pa celó pobahaš, da si tega in unega v nesrečo spravil! Oh, ali ne veš, da, če se sirotam krivica godi, tvoji grehi v nebesa kričijo? Glej, tega mili Jezus ne more več poslušati; — zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! z zgrevanim srcem te prosim, odpusti mi, da sem s svojimi grehi tebi k smrti, svojemu bližnjemu pa k časnemu in morebiti tudi k večni nesreči pripomagal. Oh, naj še to popravim, preden sam pred ostro sodbo pridem. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Čast bodi Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Drugi štacijon.

Jezus uzeme križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! s kakšno ljubeznijo krotek Jezus svoj težki križ objame, in s kakošnim veseljem si ga na ranjeno ramo vzdigne, da bi nam grešnikom križe polajšal in tolažbe in podpore za vsakdanje trpljenje pridobil. — Pa kaj, da si ljudje le prepogosto sami nove križe nalagajo in pot življenja z bodečim trnjem prepregajo, ker eden drugega

sovražijo in med seboj nobenega potrpljenja nimajo. Starši gledajo težko svoje nevoljne otroke, otroci pa nimajo usmiljenja z onemoglimi starši; mož ne pregleda trohice svoji ženi, in ona ne prizanese ničesar svojemu tovaršu; sosed pika in črti svojega soseda; brat tira sestro iz domače hiše; revež ne najde sočutnega srca, in delavec ne dobi zasluženega plačila. Taki in enaki grehi predirajo oblake in upijejo do božjega trona. Za njih voljo te pri ostrem sodniku čaka strašen račun; zato pa zdihni zdaj k njemu:

O Jezus! daj mi, te prosim, še nekaj časa živeti, da še pred smrtjo vse storjene krivice poravnam, sovražnikom iz srca odpustim, sirotam solze obrišem, in popravim, kar sem dozdej zamudil. Oh, veliko imam še poravnati; — imej toraj z menoj potrpljenje! Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Čast bodi Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Tretji štacijon.

Jezus pade prvičrat pod križem.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Semkaj se obrni, o človek! in poglej, kaj jeza in nevošljivost delate. Nedolžen Jezus leži pod križem; — jeza mu je noge podmaknila, in nevošljivost ga na zemljo vrgla. O strašna hudobija! ki se pa le prepogostokrat tudi pred našimi očmi ponavlja. — Le glejte! Tu razbijajo divji starši noč in den po hramu, ter suvajo semtertje in mečejo ob tla nedolžne ^{otroke} ~~dece~~, tam pa ^{malokdaj} ~~nezarobljeni~~ otroci pehajo svoje doslužene roditelje črez hišni prag, ter jim oponašajo vsaki košček kruha; — tu preganja in pretepa razdivjani mož svojo ženo, tam pa pusti trdosrčna žena bolenega moža brez vsake postrežbe; — tu dajejo brezusmiljeni predpostavljeni bolehati družini slovo, tam spravljajo pa lažljivi zapravljevci uboge sirote v nesrečo, ter jim pripravljajo beraško palico. — Oh, kdo ne bi pri takih križih omedlel? Kako hudo zadevajo v jezi in nevošljivosti vendar kristjani eden drugemu na zemlji! Si med taki mar tudi ti? O potem zdihni:

O Jezus! naloži mi, te lepo prosim, za moje neštevilne grehe, ki sem jih v hudi jezi storil, še na tem svetu kako težko pokoro, da ž njo vsaj nekaj odslužim, in pravici božji zadostim. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Četrta štacija.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! kako lepo je videti, če se otrok in mati rada imata, in eden drugega tudi v trpljenju ne zapustita. Kdo bi take matere ne ljubil, ki tudi nevoljno dete za svoje spozna; kdo ne bi sina rad imel, ki s trpljenjem svoje matere sočutje ima? O, ko bi le tudi med nami tako bilo! — Toda glejte! Stari oče in onemogla mati pri odraščениh otrokih navadno nič več ne veljata. Kolikokrat zbode svojeglaven sin s svojim hudobnim jezikom sivega očeta globoko v srce; kolikokrat rani jezična hčer svojo slabostno mater v bolečo dušo! Marsikteri otrok račun^{stari} že rano na smrt svojih staršev; — pa tudi ^{gostokrat} roditelji spravljajo ne redkokrat ubogo dete iz sveta; — kaj pa imajo še le revni pasterki poleg očima in mačehe tu in tam trpeti! Tudi med brati in sestrami, znanci in sosedi je najti malo prave ljubezni. — Oh, zakaj vendar je med nami kristjani toliko sovraštva in preganjanja! Zdihni toraj:

O Jezus! ravnaj moje oči, da ž njimi nikomur ne zavidam; vodi moj jezik, da ž njim nikogar ne opravljam,

in s svojo ljubeznijo ogrej moje srce,
da nikogar ne sovražim, marveč vsake-
mu z besedo in djanjem rad pomagam.
Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Peti štacijon.

Simeon pomaga Jezusa križ nositi.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! Simeon se od začetka križa brani, poznej pa zmirom z večim veseljem pomaga Jezusu križ nositi, nam v posnemo, naj bi tudi mi, vsak po svoji moči in po svojem stanu bližnjemu v potrebi radi pomagali, ne gledé na hvalo in plačilo. — Ti slišiš, kako nekteri v siromaštvu in celó v bolezni preklinja Boga, uro svojega rojstva, gosposko, gospodarstvo, slabo vreme in druge nezgode; kako se togoti mož nad ženo, in izdaja hudiču njo, zakon in otroke, žena pa svojega tovarša ali celo zlahto; — bi li ne mogel vsaj nekaj pomagati, bodi si z dobro besedo in tolažbo, ali pa vsaj z molitvijo? — 'Ti slišiš, kako nekteri otroci preklinjajo svoje starše, da so jih na svet spravili, pa jim

ne pomagajo trohice ne na duši, ne na telesu. O koliko lepih prilik se ti ponuja, za take križe milostljivo poprijeti in sirotam iz hude zadrege pomagati, da se ljubi Bog dalje ne žali, tvoj bližnji pa še več časa ne trpi! Jezus, ki nikomur dolžen ne ostane, bi tudi tebi enkrat obilno povrnil vse, kar bi enemu najmanjših dobrega storil. K njemu pa zdaj zdihni, rekoč:

O Jezus! odpuščenje prosim, — odpuščenje zato, da dozdej nisem le sam v nadlogah preklinjal, ampak sem večkrat tudi kriv bil, da so drugi v tej pregrehi živeli. Dodeli mi milost, da se črez vsakega usmilim, ki v potrebi svojo roko k meni steguje, da enkrat tudi jaz pri tebi usmiljenje najdem. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Šesti štacijon.

Veronika Jezusu potni prt poda.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako pobožna Veronika ljubemu Jezusu z nedolžnimi rokami

snažen prt poda, da se obriše; — in na tem prtu se pozna potem njegovo sv. obličje. — Oh, koliko prtov je najti tudi med nami, na katerih marsiktera grenka solza visi! To je prt, ljubi mož! ki ti ga je tvoja žena, kot nevesta k hiši prinesla, kterega si pa jej in ubogim otrokom ti zapravlil; — to je prt, ki si ga lažljivi in krivični dediči po smrti pokojnega skrivoma za se zadržijo; — to je prt, ki ga ti, neusmiljen oderuh! zapuščenim sirotam iz rok trgaš, ker se braniti ne vejo in ne morejo; — to je prt, s kterim se gizdavci nesramno oblačijo, da svoje grde grehe pred svetom ložej zakrivajo in nedolžne pohušujejo; — to je prt, ki ga razuzdan zapeljivec nedolžni deklici v roke poda, da jo ložej zapelja; — to je prt, s kterim zviti grešniki pri spovednici svoje grehe zakrivajo; — to je prt, s kterim goljufi svoje krivice in hudobije tajijo, da ne bi na svetli den prišle, in s kterim se pred ljudmi pravične in poštene delajo; — to je prt, v kterega zavrit boš nekoliko časa v grobu prhnel, in kterega bo na sodnji den Jezus celega pred vsem svetom razkriil. Zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! zdaj le še prav spoznam, kaka zavržena gnjusoba sem pred teboj in celim svetom. O vtisni svojo lepo podobo globoko v moje srce, naj svoje grehe prav spoznam, resnično obžalujem, in se spokorim. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Čast bodi Bogu . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Sedmi štacijon.

Jezus pade drugikrat pod križem.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, o človek! kako Jezus pod težo križa že drugikrat obnemore in na zemljo pade. Ali pa tudi veš, zakaj? Oh, zavoljo tebe; ker po tolikih obljubah, tolikih spovedih in tolikih letih še vendar le zopet v svoje navadne grehe padeš, in s tem Jezusa z novega žališ. In po tvojih grehah pohujšani in zapeljani zajdejo zraven tebe še tudi drugi na grešne pote, in pridejo po jih v časno in večno nesrečo. Kako boš popravil vse tuje grehe, s katerimi si ob najdražji dušni kinč, — ob milost božjo spravil nedolžne? Glej, koliko jih bi prišlo enkrat v nebesa, ki bodo od tebe pohujšani, zavrženi v večno pogubljenje! O kako strašna sodba te čaka pri Jezusu, ki bo vse duše, ki so zavoljo tebe padle in niso več vstale, tirjal iz tvojih rok! Le preštej nje, ki si nje pohujšal; — vse tje bodo na sodnji den tožile. Zato pa zdihni:

O Jezus! kako močno me greva, ker sem po svoji razuzdanosti toliko duš ne samo v greh in časno nesrečo, ampak morebiti še tudi v večno pogubljenje spravil. Pomagaj mi, da z naprej nikogar več ne pohujšam, za vse od mene pohujšane pa vedno molim. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Čast bodi Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Osmi štacijon.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! kako malo oseb za Jezusom na križevem potu gre; le nekoliko usmiljenih žen in otrok ga spremlja, ter mu z jokom pot posodi. Tukaj, kder bi zares vredno bilo, pretakati potoke solz, se jih le malo prelije, drugej pa joka in žalovanja ni konca in kraja. — Oh, koliko jokanja se sliši po širokem svetu, — zdaj veselega, zdaj žalostnega, zdaj hinavskega, večkrat tudi iz jeze in prevzetije, večidel le praznega, malo pa za storjen greh, celo redkokrat, kadar bo Jezus razžaljen! Tu se joče nesrečno oženjen

mož, ki se svojega zakonskega križa več znebiti ne more, tam pa toči britke solze zapuščena žena, ker njeni tovarš po krčmah premoženje zapravlja; — tu se joka pozabljen otrok, ki so ga oče ali nezakonska mati brez nauka in strehe zapuščeno revče na svetu zapustili, tam pa si briše iz oči vroče solze zapeljana sirota, ter milo zdihuje po zgubljenem devištvu in poštenju; — tu joka ^{delavca} težak, kteremu trdosrčen oderuh krvavo zasluženega plačila ne da, tam pa plaka ubogo družinče, ker neusmiljen gospodar ž njim grdo ravna. Kdo drugi zamore vse te solze posušiti, kdo užaljena srca potolažiti, kakor le Jezus! Zato pa zdihni k njemu:

O Jezus! kaj vendar mora to biti, da jaz za časno zgubo več solz najdem, kakor za svoje neštevilne grehe? Kako je to, da nad tvojim nezmernim trpljenjem nobene žalosti ne čutim, in se mi ljudje, ki sem jih morebiti jaz v nesrečo spravil, nič ne usmilijo? Oh, dodeli mi solze prave pokore, da ž njimi svoje grehe objokujem. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Deveti štacijon.

Jezus tretjikrat pod križem pade.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! že tretjikrat pade Jezus pod težo križa, in obleži pred teboj na zemlji, kakor da bi te milo prosil, naj bi vendar več v stare grehe ne padel, ampak za vselej vstal in se resnično poboljšal. Pa ti še ne nehaš grešiti, ampak se vračaš še neprenehoma v stare grehe nazaj; — oh, kako boli to Jezusa! To ga teži, ter mu dušo in srce potere. Kako je to, da ne moreš dati grehu za vsikdar slovo? Nisi li še zadosti globoko v greh zakopan? Kaj vendar imaš od greha pričakovati? O le pomisli, koliko srečnejši bi bil pri Jezusu! — Kako dolgo pa bo vse to še trpelo? — O ne dolgo več. In kaj te čaka potem po tolikih v grehu preživetih letih? Enkrat te bo grevalo, da si rajši Jezusa, kakor greh zapustil, — ali takrat bo prepozno. Bog dolgo čaka in veliko prizanaša, ali slednjič pa udari brez vsega usmiljenja. Kaj bo s teboj, če naglo in brez sv. zakramentov umerješ, in se s tolikimi grehi v večnost preseliš? Zato zdihni:

O Jezus! zdaj spoznam, kako rad bi mene v nebesih imel, ker za me toliko trpiš, in z menoj toliko časa po-

trpljenje imaš. In jaz, nehvaležnež sem na tebe do zdaj tako malo mislil in te tolikokrat žalil! O nebeški pastir! bodi milostljiv meni, zgubljeni ovci. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Čast bodi Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Deseti štacijon.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej, ljubi kristjan! kako trdosrčni vojščaki in hlapci nedolžnega Jezusa do nagega slečejo ter mu grenko pijačo ponudijo. Pa ni se čuditi, da črez Jezusa tako trpljenje pride, vsaj je med ljudmi den denešnji najti le malo treznosti, sramožljivosti in pravega usmiljenja. Ali ne vidiš, kako slepi starši pogostokrat lastne otroke slečejo, ker jim zdaj po nemarščini, zdaj po tožbah napravijo vse imetje, tako da ubogi otroci pridejo na zadnje tujim ljudem in sosečki na skrb; ^{otroci} kolikokrat pa odirajo tudi zapravljená ^{otroci} deca brez vsega usmiljenja lastne starše! In koliko je po širokem svetu pijanosti, po kateri zgine v marsikteri hiši vse blagostanje in pride slednjič

vse na nič, ktera pa raztrga tudi mnogo deviških vencev in prelomi še več krstnih in zakonskih obljub! O koliko se popije dnešnji den smrtnega strupa, zdaj po kaki nesreči, zdaj v žalosti in jezi, ali pa tudi po zapeljivosti! Ni čuda, da Boga greva, da je človeka stvaril. Zakaj je toliko pijančevanja ravno po gospodovih dnevih, nasproti pa tako malo postov? In kam se je največa braniteljica deviške mladosti, ljuba sramožljivost skrila? Oh, kaj vse mora Jezus gledati, in koliko za to trpeti! Zati zdihni:

O Jezus! klečé tebi dnes obljubim, da hočem odsihmal trezno, sramožljivo in pošteno živeti, da na den ostre sodbe najdem pri tebi usmiljenje. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Edenajsti štacijon.

Jezusa na križ pribijejo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako neusmiljeni vojščaki Jezusu roke in noge razpenjajo, in kako mu jih z žreblji na križ pribijajo. On

pa, kakor krotko jagnje trpi vse tiho in mirno, naj bi človek njegovo ljubezen bolj spoznaval. Ali kaj, da grdo sovraštvo poprej ne miruje, dokler Jezusa na križu ne umori; — človek, ves zaslepljen se za nič ne zmeni in ničesar ne veruje, ampak dirja vedno le za grehom, Jezusa pa pribija na križ. O kolike bolečine pretrpi Jezus na križu, in kako malo jih je, ki bi si njegovo trpljenje k srcu vzeli! O le glej! Jezus prenaša nepopisljive muke viseč na postelji trdega križa, človek pa se valja leta in leta po postelji nesramne zapeljivosti. O koliko skrivnih grehov, ki v nebo upijejo, se stori na samski, pa tudi na zakonski postelji! In vse kletve, laži, grda obrekovanja in opravljanja, s katerimi svojega bližnjega brez vsega usmiljenja v srce zbadaš, kaj so drugega, kakor ostri žreblji, ki jih zabijaš Jezusu v roke in noge! Kdaj vendar bo konec vsem tem grehom, — in kdo bo pomagal Jezusu s križa? Vsaj zdaj se obrni z zgrevanim srcem k njemu in zdihni:

O Jezus! zdaj le še prav spoznam, da s svojimi grehi nisem samo bližnjemu na duši škodil, ampak da sem ranil ž njimi občutljivo tudi tvoje presveto srce in tvoje ude, in te pribil na križ. Zató pa te prosim, odpusti mi, vsaj imam resnično voljo, nikdar več grešiti. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Čast bodi Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Dvanajsti štacijon.

Jezus na križ povišan umerje.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako milo se Jezus na križ povišan od svojih poslovi, in kako potem z nagnjeno glavo umerje. Pa v smrtnih težavah mu nikdo glave ne podpira, nikdo ga ne tolaži; — od vseh je zapuščen. Kde le so zdaj tisti, katerim je Jezus toliko dobrot skazal; — kam so se poskrili oni, ki jih je ozdravil? Niso li nič slišali, da njih dobrotnik na križu trpi? Zakaj niso prišli, ga zagovarjat ali vsaj v smrtnih težavah tolažit? Oh, kako hitro pozabi vendar človek na prejete dobrote! Zato pa, ker ljudje z Jezusom nobenega usmiljenja nimajo, žaluje za njim vsa narava. O človek! kaj bo s teboj, če ti Jezus vse to enkrat povrne, in tudi k tvoji smrti ne pride; — kam boš odposlal potem svojo dušo, in kam svoje telo? Ako boš živel brez Boga, moral boš brez njega tudi umreti; — ali kaj pa te čaka po taki smrti v večnosti? In vendar, kako malo, kako slabo se priprav-

ljajo ljudje v življenju na srečno smrt; — oh, kolikokrat še celó pripomagajo sebi in drugim k nesrečni smrti! Zato pa zdihni:

O Jezus! koliko ljudi je moralo tudi že zavoljo mene morebiti v zemljo iti, ker jim nisem na boleni postelji pomagal, ampak sem jim celó smrt želel. Imej z menoj usmiljenje, ter me varuj nagle, neprevidene in nesrečne smrti. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Trinajsti štacijon.

Jezusa s križa vzemejo in Mariji v naročje položijo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej, ljubi kristjan! kako je žalostna mati Marija tudi mrtvo truplo svojega Sina ljubeznjivo objela in ga v svojem naročju držala. Tako ravna prava ljubav^{matern}; — to stori čiste ljubezni plamteče srce! — Kde so pa den denešnji taki otroci, — kde take matere? Pač so srečni starši, ki še imajo nedolžne otroke v svojem krilu; — srečni so pa tudi

otroci, ki radi doma pri svojih starših ostanejo! Oh, najdeš pa tudi starše, ki se za lastne otroke ne zmenijo ter nje pustijo brez vsakega nauka, nje pohušujejo in jim dovolijo, cela leta v zapeljivosti živeti, ali pa nje celó zavržejo in 'malovrednim ljudem pre-pustijo! So pa tudi otroci, ki lastnih ^{staršev} roditeljev pri sebi ne trpijo, jih brez usmiljenja v tuje hiše odpravijo, jih celó na smrtni postelji ne obišejejo, še manj pa potolažijo in za nje skrbijo. Le pogledjte po svetu, kako se marsikteremu dedeku, kako ^{babici} punči tu in tam godi; — glejte, kakšni so nekteri očimi in snehe; kako zapuščeni nekteri pasterki, in oh, kako hudo se s premnogim nezakonskim otrokom ravna, ki je sebi in drugim v nadlogo! Kde je tukaj prava ljubezen? Oh, koliko je pa tudi kristjanov po imenu, ki za Jezusa in Marijo ne marajo, ampak živijo leta in leta brez Boga! Ali prišla bo ura, ko bodo Jezusa in Marijo klicali na pomoč, — pa zastonj; ne bota se jim oglasila. Prevdari to dobro, ljubi kristjan! in pomisli, kako bo s teboj po smrti! Zdaj pa zdihni:

O Jezus! bojim se pravične in ostre sodbe, ki me čaka po smrti v večnosti, kajti marsikaj skritega iz mojega življenja bo prišlo takrat na svetli den. Da mi pa bo smrt sladka in sodba mila, hočem zanaprej vedno po sv. veri živeti. Amen.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .
Čast bodi Bogu . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Štirinajsti štacijon.

Jezusa v grob položijo.

V. Molimo te, Kristus! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej še zdaj, ljubi kristjan! kako Jezusa v grob položijo, in premisli, kako se na svetu vse hitro spremeni. Vse je prah in pepel; — človek je le senca, in celó kratko je njegovo življenje. Po kratkem bivanju se skrije iz te zemlje, in kmalu ne ve nikdo več za njegovo ime. Glej! Ko so Jezusovo truplo v grob polagali, je njegova duša bila že v predpeklju pravičnim v pomoč. Pomisli pa zdaj! Ko bodo tebi oči zatisnjene, roke v križ djane in usta zavezana; ko bode tvoje mrtvo truplo v trugo položeno, — bo li takrat tvoja duša prišla med izvoljene k Jezusu? Kaj ti poreče tvoja vest? — Glej, morebiti se boš v kratkem vlegel, da bi se na tem svetu več ne prebudil! Človek, ki te bo zagrnil, hodi znabiti že mimo tebe. Poznaš li motiko, s katero ti bo grob skopan; — in črva? Mali je sicer, in vendar bo tvoje truplo celó vničil. O zmisli večkrat na svojo morebiti bližnjo

smrt in popravi zdaj, dokler še imaš čas, kar ti je težkega na vesti. Nikar se ne zanašaj na svoje znance in domače ljudi. Komaj bodo tvoje truplo pokopali in si tvoji reči razdelili, boš morebiti od vseh celó pozabljen, — ali pa te bodo še ogovarjali in kleli; bo li tako tvoji ubogi duši kaj pomagano? Zato pa zdihni zdaj:

O Jezus! zanaprej si hočem poslednje reči: smrt, sodbo, pekel in nebesa pogostoma k srcu vzeti, vsaj ne vem, kaj me po tem življenju čaka. O *Jezus* bodi meni ubogemu grešniku v življenju in v večnosti milostljiv. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Čast bodi Bogu...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

Molitev

O Jezus! umreti mora vendar strašno biti, ker se vsa narava smrti tako zoperstavlja. Zató se pa tudi jaz smrti bojim, toliko bolj, ker ne vem, kakšna sodba me v večnosti čaka. Kaj rad bi še nekaj časa živel, da bi zamogel še kaj dobrega storiti, pred vsem pa se resnično spokoriti. Dobro vem, kako težko bom zapustil svet, starše, /otroke, znance in prijatelje. In kako tudi bi se zamogel smrti veseliti, ker ne vem, bom li zveličan ali pogubljen; kako brez straha ostremu sodniku nasproti iti, ker se še nisem čisto spovedal, ne svojih grehov prav obžaloval in ne za nje zadostil? In tudi v smrtni sili me bodo morebiti napadale strašne skušnjave, katerih se ne bom mogel ubraniti. Če pa še v zadnji uri le en smrtni greh storim in v tistem oči zatisnem, — oh, kam pojde potem moja uboga duša? Zato pa, o Jezus! kličem zdaj k srcu tvojega trpljenja in usmiljenja ter te prosim, naj mi bo tvoj križ in tvoja smrt vedno najlepši nauk za celo moje življenje in najslajša tolažba v moji smrti.

Jezus, Marija in sv. Jožef! vam

**priporočim svojo dušo in telo, svoje
življenje in smrt. Amen.**

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Čast bodi Bogu . . .

Usmili se nas, o Gospod ! usmili se nas.

PESMI.

Mešna pesem.

Vstop.

Pred Bogom pokleknimo,
Povzdignimo srcé!
V nebesa zdaj pošljimo
Vse misli in želje.
Daritev svete maše
Sprejmi od nas, o Bog!
Naj zbríše grehe naše,
In varje nas nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
Žalili smo Boga;
O težko vest imamo,
Pokoja nam ne da.
Marija, vsi svetniki!
Pomoči prosimo,
Da grešniki veliki
Še milest najdemo.

Slava.

Bogu bod' čast in hvala!
Na zemlji mir ljudem,
Da milost božja dala
Rešenje vsem stvarcem.
Bog! hvalo ti pojemo,
Si prišel greh odvzet,
Ti slavo, čast dajemo,
Ker sam, o Bog! si svet.

Evangelj.

Bog sam nam oznanjuje
V življenje srečni pot,
Temoto razsvetljuje,
Nas varje grešnih zmot.
Kristjani! poslušajmo,
Kar Jezus nas uči,
Po njem se vselj ravnajmo,
Izglede nam deli.

Vera.

Jaz verjem, Bog nebeški,
Da ti si stvarnik moj;
Odrešil rod človeški
Je Sin edini tvoj.
Svet Duh pri nas prebiva
Od Jezusa poslan;
Daré njegove vživa
Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog! oznanil,
Kar tvoj je Sin učil,
V katoljski cirkvi hranil,
Ter za njo kri preлил.
To verjem vse resnično,
Le Bog! pomoč mi daj,
Živeti tud' pravično,
Da pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi Bog, Oče večni!
Od nas prečisti dar,
Ki grešniki nesrečni
Ga damo na oltar
Za svoje hudobije,
In celega sveta;
Naj nam jih čisto zmije,
Nam tvojo milost da.

V ponižnosti pošljimo
Ta sveti dar v nebo,
Gospod-Boga prosimo,
Da mu prijeten bo;
Da njemu bo v češčenje,
V zahvalo in na čast,
Kristjanom pa v življenje,
In sveti cirkvi v rast.

Svet.

Svet, svet, svet Bog nebeški!
Oblast imaš črez vse;

Cel svet, ves rod človeški
Ti hvalo, čast dajé.
Naj vedno hvaljen bode
Tvoj Sin, zdaj darovan,
Odrešit vse narode
Od tebe nam poslan.

Vse cirkve poglavarja
Se spomni, o Gospod!
Vseh škofov in cesarja;
Ohrani jih povsod.
Ti vodi vse kristjane.
Preljubi duš pastir,
Da bodo tebi vdane,
Jim daj nebeški mir.

Po povzdigovanju.

O angeli hitite,
In pridite z nebes!
Presveti kruh molite,
Ni kruh več, Bog je res.
Počutkom je telesa
Zdaj Jezus tukaj skrit,
O da bi šli v nebesa
Ga gledat in častit!

O Jezus! ti se vsmili
Duš bratov in sestric,
Da bodo mir dobili,
Odreši jih iz vic.
Pa tudi nam dodeli

Po smrti sveti raj,
Da bomo ž njimi peli
Ti hvalo vekomaj.

Naš duh, o Bog! ti poje:
Bod' češčen, Oče ti!
Kraljestvo pridi tvoje,
Naj se, kar češ, zgodi.
Daj nam kruh, hrano zdravo;
Odpusti nam dolge,
Ne vpelji nas v skušnjavao,
In reši zlega še.

Sveto obhajilo.

Moj Jezus! tebe vžiti
Iz srca hrepenim,
Pa sem nevreden priti,
Ker toljkokrat grešim.
Očisti dušo mojo,
Slabosti njene veš;
Mi skaži milost svojo,
Da v revno srce greš.

O Jezus! k meni pridi,
Preženi grehov noč,
Da duša moja vidi
Ljubezni tvoje moč.
Ostani vedno v meni,
Da v tebi jaz živim,
Z menoj se trdno skleni,
Da te več ne zgubim.

Konec.

Svet dar smo dokončali,
Počastili Boga,
Očetu darovali
Sina njegovega.
Mrtvim in živim sprava
Naj pri Očetu bo,
Nam bodi pa zastava,
Da pridemo v nebó.

Oče naš.

Očeta ino Sina
In Duha svetega,
V časti tega imena
Častimo mi Boga.
Molitev ta je sveta,
S katero je učil
Kristus častit Očeta
In nam jo naročil.

Oče naš! ki v nebesih
Kraljuješ vekomaj,
Na dušah in telesih
Svoj blagoslov nam daj.
Vselj bodi posvečeno,
Tvoje sveto ime;
Svetejše ni nobeno,
Kakor nam tvoje je.

Tvoje kraljestvo pridi
Po naši smrti k nam;
Tvoja volja se 'zidi
Na zemlji kakor tam.
Daj nam vsakdenj'ga kruha
Za dušo, za telo;
Pošlji nam svet'ga Duha,
Ki ga posvetil bo.

Odpusti, mi želimo,
Vse naše grehe nam,
Kakor mi odpustimo
Vsem svojim dolžnikom.
Ne vpeljay nas v skušnjavao,
In zlega reši nas,
Ter daj nam misel pravo.
Te ljubiti vsaki čas. Amen.

Postna k predgi.

Sem, sem, o grešnik pridi!
Poglej zveličarja,
Na strašnem lesu križa
Za te razpetega.
Njegovo sveto lice,
Premisli o kristjan!
Ni skoro več poznati,
Je polno britkih ran.

Od nog do vrha glave
Je z ranami pokrit,

Ne vidiš kože zdrave,
Vsak ud ima razbit.
Le tvoji grehi krivi
So vseh teh bolečin,
Za tebe dolg plačuje
Na križu božji Sin.

Glej! Jezus glavo nagne,
Umerje za ljudi,
Ko v strašnih mukah dušo
Očetu izroči.
Zdaj se vsa zemlja trese,
In solnce luč zgubi;
Nad Jezusovo smrtjo
Strmijo vse stvari.

Alj s križa luč življenja
Prisveti nam lepo,
In zdaj naj veči grešnik,
Če hoče, gre v nebó.
Še na me, Jezus mili!
Iz tvojih svetih ran
Žar milosti naj sije
Na strašni sodnji dan.

Prva adventna.

Marija, bod češčena,
Danica juterna!
Prelepo razsvetljena

Mati zveličarja!
Brez vsega madeža,
Ti bodeš porodila
Nam Sina božjega.

Od božje visokosti
Arhangel je poslan,
K devici greha prosti,
Gabriel imen'van,
On tako govori:
„Češčena si Marija,
Vsa polna milosti!“

Marija razumela
Besed njegovih ni,
Zato pa je želeka,
Naj ji odgovori.
„Marija se ne boj!
Glej, ti si milost našla,
Svet duh je ženin tvoj.“

„Bog hoče, da spočela
V telesu svojem zdaj,
In Sina boš imela,
Ime mu Jezus daj!
Glej, Sin Najvikšega
Kraljeval bo na tronu
Očeta Davida.“

Kak bo se to zgodilo,
Ker ne spoznam moža?
„Vse bo se dopolnilo“,

Odgovor angel da
„Obsenčil tebe bo
Svet duh, da porodilo
Deviško bo telo.

Glej mati že postala
Elizabeta je,
Ki je imenovala
Nerodovitna se.
Saj, nemogoča ni
Pri Bogu reč nobena,
Kar hoče, se zgodi.“

Na to Marija rekla :
„Naj meni se zgodi,
Gospodova sem dekla,
Kar on z menoj stori.“
Vesel še angel zdaj
Pozdravi njo, in nese
Odgovor v sveti raj.

Se odprejo nebesa,
Sin božji gre na svet,
'Z Marij'nega telesa
Telo si hoče vzet';
Se trudit' in trpet',
Za grešni rod človeški
Na lesu križa vmret'

O božja porodnica,
Prelep deviški cvet!
Daj nam devic devica,

Ti pesem slave pet'!
Kdar pa nam vmreti bo,
Pomagaj, o Marija!
Da pridemo v nebo.

Druga adventna.

Vi, oblaki, ga rosite!
Ino zemlja naj ga da!
Ve nebesa nam pošljite
Skor' zveličarja sveta!
Milo so ljudje zdih'vali,
V greh in temi ječali;
Bog je bil zemljo preklel,
Greh nebo človeku vzel.

Oče se nebeški vsmili,
Vidi toljko bolečin;
Da bi se ljudje rešili,
Se ponudi božji Sin.
Devico Gabriel pozdravi,
In Marija čista pravi:
Glej, pokorno je srcé,
Kar Gospod mi zapové.

Zgodba sveta in vesela!
Nam odklene vsem nebo.
Glej, devica je spočela,
In Beseda je meso!
Pred Gospoda pokleknimo,

Njega milost zahvalimo.
Blagor tebi, grešni svet!
Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti že je spanja,
Glas nebeški kliče nas,
Dan se bliža, noč odganja,
Zdaj prihaja srečni čas.
Vso odvrzimo hudobo,
Pa oblecimo svetlobo,
Da preide greha noč,
In nas vodi božja moč.

Ne živimo več pregrešno,
Svet apostol nas uči,
Ne nečisto, ne požrešno,
Nevošljivost naj beži;
Naj se vsak pred njim poniža,
Čegar prihod se nam bliža,
Da bo s čistim srcem vsak
Le zveličarju enak.

O zveličar! pridi skoraj,
Da se spolni, kar želim,
In prinesi moč od zgoraj.
Da se čisto spokorim;
Ti prinesi mir nebeški,
Da ga vživa duh človeški;
Daj, da pridem sodnji dan
Med ovce, na desno stran!

Sladko ime Jezus.

O Jezus, sladek moj spomin!
Veselje srčnih globočin,
Črez med in pa sladice vse
Nazočnost tvoja stadka je.

Ni moč zapeti lepšega,
Ni slišati srčnejšega,
In slajših misel tudi ni,
Kot si, o mili Jezus, ti!

Spokórnikom si upanjé,
Pravičnim pa veselje vse;
Tem dober, ki te iščejo,
Kaj tem še, ki te najdejo!

Naš jezik je ne dopové
Tud' črka ne sladkosti te;
Le kdor si skusi, ve in zna,
Kaj je ljubiti Jezusa.

O Jezus, vernih src sladkost!
Živ vir in pameti svetlost!
Napolniš z radostjo srcé,
Presežeš vseh ljudi želje.

Lepota, Jezus! angelska,
V ušesih pesem milena,
Ti v ustih si presladek med,
In v srcih pa nebeška jed.

So lačni še, ki te jedó,
Jih žeja še, ki te pijó;

Si ne želé nič ljubšega,
Ko tebe mil'ga Jezusa.

O sladki Jezus, moje vse!
Si moje duše upanje,
Te solzne iščejo oči,
Po tebi duša hrepeni.

Ostani, o Gospod! pri nas,
Ostani, Jezus večni čas;
Preženi duha nam temó,
In nas napolni z milostjo!

O mili Jezus, čutim naj
Ljubezen močno tvojo zdaj;
Pripelji me v nebeško slast,
Da večno gledam tvojo čast.

Veselje bodi, Jezus! nam,
Ki boš plačilo naše tam,
Ti bodi naše slave vir,
Zveličanje, nebeški mir!

Trpljenje Jezusovo. I.

V vrtu tam na oljski gori,
Izveličar naš kleči;
Luna sije v blede zori,
On krvavi pot poti.
Ga obhajajo težave,
Gleda strašno Golgato;

In učencev trudne glave
Mirno tam počivajo.

Že sovražna truma hruje,
Iškarjot jo sam pelja,
Jezusa on poljubuje,
Ga sovražnikom izda.
„Koga iščete?“ jim reče,
Vse popada in leži;
Ker se jim pa branit neče,
So ga križem zvezali.

Iz ljubezni do Očeta
Trinogom pusti se vjet,
In za grehe vsega sveta
Hoče kakor jagnje vmret.
Penijo se vrtoglavci,
Ves pohleven on molči;
Ljudstvo šuntajo hinavci,
Da le: „križaj ga!“ kriči.

Tuj sodnik na sodnem stoli
Ga nedolžnega spozna;
Truma pa v dvorišči doli
Se vtolažiti ne da.
„Jaz ne najdem“, Poncij vpije,
„Greha; smrti vreden ni!“
„Le črez nas se naj razlije,“
Kliče ljudstvo, „njega kri!“

Roke si Pilat zdaj vmije,
Križat Jezusa pusti,

Grozno breme hudobije
Njemu ljudstvo navali.
Gora strma ino bridka,
Težek križ in pot je trd;
Jezus ide brez počitka,
Za nas voljno v grozno smrt.

Ves oslavljen Jezus dojde
Glav mrtvaških v strašni kraj,
Da v nebesa človek poide,
Vmira on na križu zdaj;
Kri preлива in plačuje,
Kar je Adam pregrešil,
Za sovražnike zdihuje,
Da bi Oče odpustil.

Ves nedolžni Jezus vmira,
Ljudstvo njemu se smeji;
Le k Očetu se ozira,
In mu dušo izroči.
Pokati začele — skale,
Tresti zemlja in nebó;
Grešne trume so spoznale:
„Pravi božji Sin je to!“

Vidiš tam pod križem stati
Jezusa prijatelje;
Ž njimi začni žalovati;
Tudi ti razjokaj se!
Magdalena solze taka,
Ljubi Janez se solzi,

S svoj'mi solzami omaka
Mati svoj'ga Sina kri.

Njega duša obiskuje
Vernih duš počiven kraj,
In pred peklom oznanjuje
Še očakom sveti raj.
Truplo v skalo pokopali
Žalostni prijatelji;
Skrbno so zavarovali
Jezusa sovražniki.

Jezus scer je moral vmreti,
Da bi nam življenje dal;
Vendar v zemlji ne strohneti,
Sam je spet od smrti vstal.
Hudobija tega sveta
Zdaj premagana leži;
V časti svojega Očeta
Izveličar naš živi.

Trpljenje Jezusovo. II.

Daj mi, Jezus, da žalujem,
Smrt, trpljenje objokujem,
Kar si, jagnje, ti prestal,
Grehe zbrisal, milost dal.

Odpevek.

Jezus, daj da tvoje rane
Nas presunejo kristjane,

In trpljenje prebridko
Nam pomoč naj v smrti bo.

Nas odrešit' smrt si zvolil,
Pred Očetom trikrat molil,
Si krvavi pot potil,
Kel'h trpljenja čisto spil.

Tolovaji te obdali,
Zvezali te in peljali,
Uklenili ti roké,
Ktere celi svet drzé.

Umoriti te sklenili,
Križaj ga hudobni vpili,
Tepli, bili, da se kri
Iz bolečih ran cedi.

Trnje bode čelo tvoje,
Za velike grehe moje ;
Tebi Jezus, kralj svetá,
Žezlo, trst se v roke dá.

Oh, na križ so te razpeli,
In na križu še te kleli ;
Vse to za nas si trpel,
Da si grehe nam odvzel.

Naši grehi tebe 'zdali.
Jezus! so zasramovali,
Tepen za naš greh si bil
In na križu kri prelil.

K tebi čemo se podati,
Za pregrehe žalovati,
Da se tvoja rešnja kri
Kdaj nad nami ne zgubi.

V čast trpljenja Jezusovega.

Čem trpljenje tvoje peti,
Vsmiljenje s teboj imeti,
O nedolžno jagnje ti!
Ki mi greh odvzelo si.
Jezus! vtisni rane svoje
Mi globoko v srce moje,
Bodi meni tvoja kri
K spravi in zveličanji.

Vidim te na goro iti
In za grešnike moliti;
V ógradu tam ti klečiš,
In krvavi pot potiš.

Tebe vezat, tebe suvat,
Ranit ino zasramovat
Pridejo soražniki,
In prerad se vdaš jim ti.

Grdo te sodniki 'majo,
In vojščakom te predajo,
K stebru te privežejo
Nevsmiljeno bičajo.

Venec s trnja 'maš na glavi,
Ž njim preboden, ves krvavi,
Bolečine vse trpiš,
Radovoljno vlečeš križ.

Ves si ranjen, slab in bledi,
Med hudobnikoma v sredi,
Umiraš na križu tam,
Ino daš življenje nam.

Jaz sem kriv na smrti tvoji,
Jezus! tebe grehi moji
So predali, bičali,
Kronali in križali.

Oh, iz srca nje zdaj zgrivam,
In se v tvoje rane skrivam,
Da se tvoja rešnja kri
Kdaj nad menoj ne zgubi.

Sveti križev pot.

Oh pridite stvari!
Kaj, glejte, se godi!
On, ki nas vse živi,
Strašno za nas trpi!

1. Razbičan, zapljuvan,
In kronan, zasram'van:
Pred sodbo je peljan,
Nedolžen v smrt izdan!

2. Glej! križ mu naložé
Na ranjene ramé!
Oh, jagnje božje gre
In nese vseh dolgé!
3. Opešal je v močeh,
Podrl ga križ, naš greh,
Vtopljen v sveta dolgeh
Leži potrť na tleh.
4. Oh, žalosten spomin!
Ker sreča mater Sin;
Nji gre meč bolečin
Do srca globočin.
5. Omagal Jezus je
Od teže križeve:
O Simon, prosim te,
Ne brani križa se!
6. S prtom Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji da
Trpljenja bridkega.
7. Slabosti ves prevzet
Pod križem pade spet;
O nehaj, grešni svet
V pregrehah še živet'.
8. Ve vsmiljene žené!
Ne jokajte za me;

8 Le točíte za se;
Spokornosti solzé.

9. Oh! Jezus omedli,
Pod križem spet leži;
Naj vendar se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

10. Ko pride na goro,
Ga slečejo grdó,
Pijačo mu dajo
Ostudno in grenkó.

11. Na križ ga položé,
Raspnô roké, nogé;
Žreblji mu zdaj nové
Še rane naredé.

12. Na križu tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vseh ljudi
Zveličar smrt stori.

13. Marija, k teb' hitim,
Tvoj'ga Sina častim;
Z vama dokler živim,
Rad jokam in trpim.

14. Za naš greh mrtvega
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojega srca.

Sklep.

O Jezus, hvala zdaj
Ti bod' in vekomaj;
Po tvoji smrti daj
Nam priti v sveti raj!

Sveti križ.

Kraljevo znamenje se blišči,
Skrivnost nam s križa zažari;
Na njem življenje smrt stori,
Življenje s smrtjo nam dobi.

Za nas je od krvi neznan,
Odprta njegova je stran,
Mu lije rešna kri iz ran,
Da greh sveta je bil opran.

Zdaj je zveličar dokončal,
Kar David je prerokoval,
Narodom vsem oznanoval,
Da bo z lesa Bog kraljeval.

Prelepo in svetó drevó,
Rudeče pisano s krvjo!
Si bilo vredno ti samó
Nositi tak sveto teló.

Na tebe je prebita b'la
Odkupščina vsega sveta,

Pravici žaljen'ga Boga,
Da pekla rop je rešila.

Si češčen ti, presveti križ!
Edin nam upanje deliš,
Le ti nam milost zadobiš
In nam odpiraš paradiž.

Čast, hvala bodi vekomaj,
Neskónčnemu Bogú vselaj!
Presveti križ nam vernim daj,
Da pridemo v nebeški raj!

Jezus Nacarenski.

Se mi zdi, da vidim mesto,
Mesto tam Jeruzalem;!
Vidim ljudstvo tam nezvesto
Jezusa peljati sem.

Grozno Golgota se trese,

Pravit slišim strašen glas:

Glej! nebeški stvarnik nese

Tamkaj težki križ za nas.

Glej! ki stvaril je svetove,

Z nič poklical vse stvari;

On, ki vse živi rodove,

Zdaj na zemlji tam leži.

Vse ga tepe, vse ga suje,

Vse mu grenko smrt preti,

Ves pod križem omaguje,
In krvavi pot poti.

Kde ste zdaj vi Galilejci,
Kterim on je kruh delil?
Kje boleni ino slepci,
Ki vas zdrave je storil?
Da bi tukaj pričevali,
Da je Jezus pravi Bog; —
Daleč tam so vsi ostali,
Ktere rešil je nadlog.

Strašna ura zdaj prihaja —
Sem pogledaj, grešnik, ti!
Strašna groza me obdaja,
Vidit', ljudstvo kaj stori.
Svete roke zdaj pribije —
Grešnik, grešnik sem poglej!
Sveta kri po križu lije,
Oh, pokoro delaj zdej!

Jezus Nacarenski vmira,
Strašno ziblje se nebó;
Plaho ljudstvo se ozira,
Trde skale pokajo!
Milo gleda luna bleđa,
Svetlo solnce otemni,
Jezus prot' nebesom gleda,
Vpije — kliče, govori:

„Oče! zdaj je dokončano,
Grešnik bo zveličan spet;

Vsem rodovom bodi znano,
Da je rešen celi svet!“
Zdaj še sveto glavo nagne
In Očetu se zroči:
O nedolžno božje jagnje!
Naše upanje si ti.

Obljuba ljubezni.

O večna resnica!
Jaz verjem na te;
O milost neskončna!
Jaz upam na te;
O večna dobrotā!
Jaz revna sirota
Te ljubim črez vse,
Oglej se na me!

Oh! zdaj še le čutim,
Kak slepi sem bil;
Da z grehom prekrutim
Sem te žalostil.
Jaz revež sem tvojo
Ljubezen in svojo
Tolažbo zgubil
In tebe žalil.

Oh, srce mi počī
Od žalosti zdaj,
Te prosim pomoči,
Mi milost podaj!

Vsa kri, ktera teče
Po križu, mi reče:
„Tolaženja dar
Ti dajam vsigdar“.

Oh, Jezus mi pravi:
„Poglej mojo stran,
In krono na glavi,
In mojih pet ran.
Na križu viseči
V ljubezni goreči,
Z ljubezni sem vmrl,
In raj ti odprl“.

Glej! 'z Jezusa teče
Za me rešna kri!
Oh, močno me peče,
Srce me boli;
Da nisem ga ljubil,
Pa zdaj bom obljudil,
Da ga ne zgubim,
In ne žalostim.

Zato se jaz križa
Na večno držim,
Ko smrt se mi bliža,
Da ga ne zgubim.
Čem s križem živeti,
Vse križe trpeti;
Čem s križem zaspal',
In s križem čem vstat'!

Velikonočna.

Zveličar gre iz groba,
Ob moč je smrt, trohnoba!
Velikonočno jagnje bil,
Je drago kri za me prelil. Aleluja, aleluja!

Otet je človek, rešen!
In v brezdno satan trešen!
Zgubila smrt je svojo moč,
Odprt je grob, in kamen proč. Aleluja!

Odrešil je očete
V predpeklju dolgo vjete;
Častito jih peljá v nebó,
Po grehu jim zaklenjeno. Aleluja!

Kak svetijo se rane
Nevsmiljeno mu dane!
Veselje angelsko doni,
Da smrt je mrtva, nas uči. Aleluja!

Je trdna naša vera,
Resnica jo podpera;
Zveličar je od smrti vstal,
Še nas ne bode grob končal. Aleluja!

Mi bomo kratko spali,
Iz groba nekđaj vstali,
Obudil bo trobente glas,
V nebesa peljal Jezus nas. Aleluja!

Dopolnit' moje želje,
Pripraviti mi veselje

Si šel, zveličar, pred menoj;
Bom prišel, upam za teboj. Aleluja!

Daj se mi spokoriti,
V nebesa srečno priti,
Kder pri Očetu ti sediš,
Plačilo zvoljenim deliš. Aleluja!

Pred sodbo bom postavljen,
Po svatovsko napravljen;
S krvjo bom jagnjeta opran,
Med tvoje svate svat odbran. Aleluja!

Aleluja! Aleluja!
Aleluja! Aleluja!
Ko ti, o Jezus, bratom brat,
Daj tudi nam od smrti vstat! Aleluja!

Pred sv. rešnjim telesom.

Cvetlice vé! ki noč in dan cvetete
Pred Jezusom, o trikrat blagor vam!
Očesec vele dokler ne zaprete,
Se srečne pred ne ločite od tam;
O da bi mogel jaz, kjo ve vmerjete,
Na vaši stopnji bit', pred Jezusam,
Da bi pred njim za njega dal življenje,
Ki dal je sebe v moje odrešenje.

Tud' blagor vam, ve svetlobele sveče!
Gorite tam zveličarju na čast;

O da bi jaz deležen bil te sreče,
Goreti zanj, vtopljen v nebeško slast!
Da bi, enako vam, srce goreče !
Povžilo v meni se Gospodu v last ;
Bi jaz zamenjal z vami stopnjo svojo,
Dosegel koj bi srečo, radost svojo.

Bod' slava tebi, blažena posoda!
Ki v tebi on prebiva, ljubi moj ;
Vdeljena ti prečastna je osoda,
Kot božji hram se svetiš pred menoj.
O ko bi služba hraniti Gospoda
Mi dana bila le en dan — nicoj !
Ves gorel bi, ljubezni se povžival,
Ker v meni bi ljubezni plam prebival.

Alj vendar kelih, sveče in cvetlice !
O koljko sem srečnejši jaz, kot vi !
Če pride k meni zvest' pastir ovčice,
Mi vžiti svoje da meso in kri ;
Če v Jezusu prejmem nebes sladčice
In v srcu mojem Kristus sam živi !
Takrat medlim, mrjem moči ognjene,
Ker se zveličar moj sam z menoj sklene.

O duša, kakor vešica se sukaj
Okolj te luči neprenehoma,
Od vere in ljubezni živi tukaj,
Ogrevaj se v svetlobi ljubega.
In kadar se ti da prejeti, ukaj,
S teboj mu poje truma angelska ;

Objemi ga, trdo se ga okleni,
Ter prosí: Daj ljubezen, Jezus meni!

Večerno pozdravljenje Jezusa.

Kak dalč od tod je tvoja pot,
O Jezus! še od mene?
Mračí se že, vse rosno je,
In zvezde razsvetljene.

O pridi saj na večer zdaj,
Obišči dušo mojo!
Odprto je moje srce
Za prebivaljšče tvojo.

Glej, temna noč, skušnjave moč
Me hitro spet sprehaja;
Le kder si ti, tam straha ni,
Skušnjava tam ne vstaja.

Zveličar moj, o daj nicoj
Pri tebi, da počivam;
In jutre spet nebeško jed
Pri tvoji mizi vživam.

Ogledaj se, kak željno te
Že čaka duša moja;
Obišči njo, naj vselaj bo
Nevesta zvesta tvoja.

Počivaj ti le v srcu mi

S čednostjo zasajenem;
Naj tebi le odpira se,
In drugemu nobenem'.

Oh, vsliši me, in pusti se
V lepoti svoji vživat'!
Naj bo odprt nebeški vrt,
Da pridem taj prebivat.

Govori tam, o Jezus sam
Prijazno z dušo mojo;
V ljubezen jo obleci vso,
Olepšaj z gnado svojo.

O Jezus moj! bod' ti z menoj,
Daj meni se objeti;
Oživi me, kdar solnčice
Od jutra spet zasveti.

Češčena si Marija.

Ko v jasnem jutru primiglja
Nam zvezdica daničica,
Se sliši milo že zvonjenje
Mariji v čast in počeščenje;
In z zlato zarjo vse časti:
„Češčena si Marija ti!“

Ko višej sije solnce že,
Vzdiguje se, na poldne gre;

Se sliši zopet nam zvonjenje,
Mariji v čast in počeščenje;
Črez hrib in plan se oglasi:
„Češčena si Marija ti!“

In kadar solnce že ljubó
Nam za goro žari slovó,
Se glasno čuje še zvonjenje
Mariji v čast in počeščenje;
V večernem hladu se glasi:
„Češčena si Marija ti!“

„Češčena si Marija ti!“
Naj se glasi do konca dni!
Naj vedno sliši se zvonjenje
Mariji v čast in počeščenje;
Nebo in zemlja naj glasi:
„Češčena si Marija ti!“

Sladko ime Marije.

Sveto, sveto je, Marija! tvoje imé;
Najsvetejša hči Očeta
Si brez madeža spočeta.
Sveto, sveto je, Marija! tvoje imé.

Ljubo, ljubo je, Marija! tvoje imé;
Ti si vzrok nam naše sreče,
Vir ljubezni s tebe teče.
Ljubo, itd.

Milo, milo je, Marija! tvoje imé;
Ti si vsikdar mati mila,
In nas ne boš zapustila.
Milo itd.

Lepo, lepo je, Marija! tvoje imé;
Lepše siješ, ko denica,
S solncem venčana kraljica.
Lepo itd.

Močno, močno je, Marija tvoje imé;
Vsi sovražnike zbežijo,
Ko zakličemo Marijo.
Močno itd.

Sladko, sladko je, Marija! tvoje imé;
Daj nam srečno ljuba mati
V dolgo večnost potovati.
Sladko itd.

Sladko ime Marije II.

K tebi Marija,
Vsmiljena mati!
Dnes pribežati
Srčno želim;
Tvoj'ga imena
God počastiti,
Tebe ljubiti
Ves hrepenim.

Vtrinja ko zarja se,
O devica,
Moja kraljica,
Tvoje imé!
Milosti polno,
Žlahno in sveto,
V Bogu je vneto
Tvoje srce.

Vsmili Marija
Vboge se srote,
Mati dobrote,
Zmisli na me!
Kedar težave
Stiskajo mene,
Naj jih odžene
Tvoje imé!

Revno je revno
Moje življenje,
Križi, trpljenje
Grejo črez me.
Ti mi pomagaj,
Milostna mati,
Voljno prestati
Reve grenké!

Bratje in sestre
V zemlji trohnijo,
Starši ležijo
V grobu mrtvi.
Roža Marija!
K tebi zdihujem,
Duše zročujem,
Reši jih ti!

Kakor pa dete
K materi teče,
Kedar ga peče
Revno srce;
Tudi jaz pridem,
K tebi, o mati!
Ljubljena mati!
Prosi za me!

Kedar pa mora
Svet zapustiti.
V grob se vrniti
Moje teló;
Ti, o Märija!
Dušo objemi,
K Jezusu sprejmi
V sveto nebó!

Marija rožni cvet.

Krasni majnik že razliva
Po cvetlicah žlahten cvet,

In spomlad vsa ljubeznjstva
Rojstva god obhaja spet;
Ptice glasno po goščavah
Slavo Jezusu pojó,
In Mariji po dobravah
Venec šmarnice pletó.

Biserna odeja krije
Gaj, ledine in polje,
Vsa drevesa v čast Marije
Nos'jo venčane glavé;
Srce moje pa raduje
In veselja se topi,
Čast Marije oznanuje,
Za Marijo vse gori.

Bodi vekomaj češčena,
O Marija rožni cvet!
Taka ni cvetlic nobena,
Take nima celi svet.
Vse cvetlice obledijo,
Ko ti, roža! zacvetiš,
Žarne zvezde otemnijo,
Ko ti, zarja! prisvetliš.

Lepše stvari od Marije
Nima zemlja in nebó,
Iz nje božje solnce sije,
Luna plava pod nogó;
Žarki zvezd se lesketajo
V rajski kroni nad glavó,

V tronu biserji igrajo,
V srcu lilije cvetó.

Tako kinča Bog Marijo,
Kadar majnik pricveti,
In na zemljo se rosijo
Viri božje milosti;
Vsa nebeška tovaršija
Pa povzdigne sveti glas:
Vsa si lepa, o Marija!
Ti kraljica si črez nas.

Kaj pa bomo darovali
Mi otroci materi?
Na! Marija, venec zali
Z rožic svete čednosti.
Na! Marija, vse ti damo,
Svojo dušo in teló,
Vse, kar smo in kar imamo,
Vse naj večno tvoje bo!

Ti pa reve nas tolaži,
O Marija, polna gnad!
In v nadlogah nam pokaži
Svojega telesa sad!
Kadar bomo se ločili,
Vzemi duše v sveti raj;
Da te bomo tam častili,
Kjer kraljuje večni maj. —

Lepota device Marije.

Zapojte jeziki	Iz solnčnega svita
Vse zemlje sladkó,	Svoj tron ti imaš,
Vsi božji svetniki	In z zarjo ovita
In celo nebo :	Se vsa lesketaš ;
O lepa Marija!	Alj lepše še sije
Vsa lepa si res,	Tvoj žarni obraz,
Lepot lepotija	Čez vse lepotije
Si lepih nebes.	Je dušni tvoj kras.

Na sijonski gori	Ti lilja blišeča
Se vtrinjaš lepó,	Prelepo cvetiš,
Vsi angelski kori	Vrtnica sloveča,
Ti slavo pojo :	Ljubezni goriš!
Od tebe, devica!	In čudo lepote
Ni lepše stvari,	Je tvoje srcé,
Za Bogom kraljica	Nebeške milote
Naj lepša si ti!	Z obličja duhté.

Iz zvezd osnovana
Ti krona miglja,
Nevesta izbrana
Si svet'ga Duha.
Marija! cvetica
Brez madeža vsa,
Najlepša devica
Si mati Boga!

Slava Mariji, prečisti devici.

Slava Mariji, prečisti devici!

Slavo ji pojmo veselo mi vsi!

Slava v nebesih mogočni kraljici,

Slava po zemlji naj glasno doni!

Angelski kori Marijo slavite,

Slavk ji pojte iz cele moči!

Slavo vse trume svetnikov ženite!

V svetih nebesih naj slava doni!

Slavo ji pojte nedolžne device!

Slava nji, ki je devica devic!

Slavo ji pojte mladenčev dušice,

Njej, ki je varhinja vaših dušic;

Slavo ji pojte vi starčeki mili!

Ki je varvala vas mnogih nadlog,

B'la pomočnica vam vselej je v sili,

Je spremenila v veselje vaš jok.

Pevci pobožni, oj vsi zaženimo,

Kdor le premore, naj vzdigne svoj glas;

Združeni v petji Marijo častimo;

»Slava» zapojmo Mariji na glas;

Slava, Marija, o mati premila!

Slava naj tebi na večno doni!

D' vica ti Jezusa si nam rodila;

Slava zato naj se tebi glasi!

Ti si, Marija! vse naše veselje,

Našega srca edina sladkost!

Tebe ljubiti so naše vse želje,

Upanje naše si bila in boš.
K tebi zdihujemo revne sirote,
V žalosti k tebi se vtečemo mi,
Vslíši nas, mati, vsa polna dóbrote,
In obrni na nas svoje oči.

Kedar bo ura poslednja odbila,
In se bo duša ločila odtod,
Bodi nam takrat pomočnica mila,
Pridi nam z Jezusom, pridi na prot'.
Slava! vsmiljena mati, ti bodi,
Slava iz srca se tebi glasi,
Slava razlega se naj vse povsodi.
Slava na večno naj tebi doni!

Zdihljeji k materi božji.

Te ljubít' Marija!
Jaz vedno želim;
Mi srce odbija,
Naj otrok tvoj sim.
Ljubezen Marija!

Naj tebi gori:
Veselje nam sija,
Vse k tebi hiti.

Marija! te ljubít'
Jaz zlo hrepenim;
Marija, te zgubit'
Se močno bojim.

Ti bramba mi bodi,
V nadlogi kdar sem;
Ti mati me vodi,
Kam dete ne vem.

Te ljubít', o mati!
Si vselaj želim,
V pomoč te pozvati
Rad k tebi bežim.
Sem tebe razžalil,
Ker grešnik sem slep;
Odzdaj te bom hvalil,
Potrdi moj sklep.

Veselje je moje	Mariji se vdati
Te ljubiti' vsikdar ;	Si mislim vsikdar :
Srce ti bom svoje	Njej zvesti ostati,
Sporočil za dar.	Nje žalit' nikdar.
Naj srce vseh ljudi	V življenji in smrti
V oblast bi dobil ;	Naj otrok njen bom ;
Bi vse jih rad tudi	Da najdem odprti
Marija zročil.	Marijin lep dom.

Ti Jezusa geni,
Naj vsmiljen mi bo ;
Ti v krilo me deni,
Te prosim lepo.
Kam grešnik čem iti,
Če k tebi ne smem ;
Pri tebi čem biti,
Ker drugam ne vem.

Čast Marije.

Lepa si, lepa si roža Marija!
Tebe časti vsa nebeška družina ;
Angelci lepo pojejo,
Tebe, Marija! hvalijo.

Z nebes pogledal je Oče nebeški,
Videl na zemlji rod zgubljen človeški ;
Poslal Marijo na ta svet,
Nam je dobila milost spet.

Kar nam je Eva nekdanj pregrešila,
Roža Marija nam je zadobila:
 Nam je rodila Jezusa,
 Našega izveličarja.

Vodi Marija po pravem nas poti,
Da nas nobena skušnjava ne zmoti;
 Da nas skušnjava ne vlovi,
 Da nas sovražnik ne dobi.

Kadar pa bodemo morali vmreti,
Daj nam, Marija! še vredno prejeti
 Blaženo telo Jezusa,
 Našega izveličarja.

Zdaj pa mi hočemo pesem skleniti,
Tebe, Marija, prelepo prositi:
 Ko bomo vzeli v roke luč,
 Pridi, Marija! na pomoč!

Marija, gospa presv. srca.

O kraljica vseh nebes!
Vsa lepota si zares!
 Mi pa zadolžene reve,
 Žalostni otroci Eve.
Ti si mati milosti;
Mi ubogi grešniki.

Ti si mati vsmiljena,
Ti črez vse povikšana!

Mi, v veliki revi svoji,
O naj bomo vedno tvoji!
Materno nas gospoduj;
Vedno Jezusu zročuj.

Mati! v svoji milosti,
Ljubo se na nas ozri!
Res, hudo smo zagrešili,
Vendar se nas ti usmili;
Saj otroci tvoji smo,
In te srčno ljubimo.

Ti pomoč nam lahko daš,
Nas v nebesa pripeljaš;
Saj si vseh nebes kraljica,
Nam pa dana pomočnica;
Saj mogočna si gospa
Jezusovega srca.

Marija, naše pribežališče.

Pridi duša v vrtec mali
Rož nebeških si nabrat,
Pevaj vrtnarici zali:
Bod češčena tisučkrat!
O prelepa vrtnarica
Si Marija vsmiljena,
V tvojih rokah, o kraljica!
Gledam svoj'ga Jezusa.

Zato mene srce vleče
K tebi, v krilo materno,
Kedar me pregreha peče,
Solze žalosti tekó.
Saj po tebi vsel zdihujem,
O Marija! kjerkolj sem,
Komaj dneva pričakujem,
Da te počastiti smem.

Da bi zmiraj solnce s'jalo!
Kder bi bil pri tebi rad,
Da bi oko ogled'valo
Tvojega telesa sad.
O pokaži, vedno kaži
Nam sirotam Jezusa!
Ti Marija nas tolaži
V sredi revnega svetá.

Kam drugam se čem podati?
K materi sin teče rad;
Ti si naša ljuba mati,
Mati mila, polna gnad.
Vselej nas pred zlegom brani,
V srce materno nas skrij;
Stoj Marija nam na strani
V vseh nadlogah naših dni!

Kedar bomo zapustili
V smrtni noči časen svet,
In na vselej se vrnili
K svojemu Očetu spet;

O pokaži, mati! kaži
Dušam našim Jezusa,
Ne zapusti, nas tolaži,
O Marija vsmiljena!

Slava Mariji.

Tebi Marija, o mati premila!
Rad bi jaz pesmico novo zapel;
Rad bi razlil ti vsa srčna čutila,
Revež ne vem le, kako bi začel?
Veš, o Marija, kako čem začeti?
Šel bom na griček (goro) in tam bom zapel:
„Slava Mariji, oj slava prelepi!“
Tak, o Marija, bom tebi zapel.

Klical bom tamkaj na griči krog sebe,
Klical bom brate, naj z meno pojó;
Klical bom sestre, naj slavijo tebe,
Mladi in stari naj slavo ženó.
Divje zverine naj tebe častijo,
Voda v potoku naj tebi šumlja,
Tički preljubi ti naj žvrgolijo,
Veterc po gozdu naj tebi pihlja.

Hribje, planine, gorice doline,
Travniki, logi, široko polje,
Gozdi, ravnine in strme meline,
Vse naj te z meno, o mati! časté.

Naj se razlega po silni daljavi,
Naj se odmeva in vedno glasi,
Krog in okrog po zračni višavi
„Slava Mariji!“ naj vedno doni.

Slovo romarjev od Marije.

Še enkrat bi videl, Marija! te rad,
V naročji pa Sina, tvoj blaženi sad;
Skesan bi pokleknil, o mati! pred te,
Da Jezus polajša mi grenke solze.

Le enkrat še videl bi tvoje srce,
Bi videl kak bije v ljubezni za me;
In genjen bi prosil, ko nekdanj, še zdaj:
Marija! poljubiti dete mi daj.

Le enkrat še videl bi tvoje oči,
Kjer meni se upanja zarja blišči;
In kadar, Marija, ti gledam v oko,
Se zdi mi, da gledam odprto nebo.

Le enkrat še videl bi žarni obraz,
Kjer vtrinja milote se materni kras;
Marija! Marija! bi klical lepo,
Na veke naj gledam obličje tvojó.

Le enkrat še klečal bi rad pred teboj,
Bi videl, da mati se jokaš z menoj;
In ljubega Jezusa prosiš za me,
Da on razveselil bi moje srcé.

Le enkrat objel bi še tvoje noge,
Še enkrat, o mati, poljubil roke;
Potem rad položil bi glavo svojo,
Pri tebi, Marija, počival sladkó.

Še enkrat bi pesmico tebi zapel,
Da slovo od tvoje podobe bi vzel;
Po tem naj, Marija, ti dušo zročim,
Da zopet v nebesih te večno častim.

Hvalna pesem.

Tebe, Bog! vsi hvalimo,
Ko Gospoda te častimo,
Tvojo moč spoznavamo,
Vsi po njej smo in živimo;
Vse kar stvaril si kriči:
Večni! ti naš Oče si.

Vse, kar nebo v sebi 'ma,
Angeli in Kerubimi,
Oblastnikov vojska vsa,
Vse Moči in Serafimi;
Vse, vse poje na ves glas
Tvojo hvalo vsaki čas.

Trikrat svet Bog sabaot,
Bog neskončane oblasti,
Celega sveta Gospod,
Vse je polno tvoje časti;

Zemlja, morje in nebo
Je od nje napolnjeno.

Tebe vsi apostoli,
Mučeniki in preroki
Hvalijo, da njihov si
Učenik, Gospod visoki,
Kteri njih napolnil si ;
Z duhom svoje svetosti.

Oče! tebi večnemu,
Tvojemu edinem' Sini,
Tudi Duhu svetemu,
Tri osebe, Bog edini!
Po vsem svetu cerkev vsa
Dolžno čast in hvalo da.

Sin Očeta večnega,
Kristus, kralj nebeške časti!
Prišel rešit grešnika
Iz hudičeve oblasti,
Si 'z device meso vzel,
Bog in človek biti htel.

Nebo ni zaprto več
Krščenikom v pravi veri;
Strl si bridke smrti meč,
In odprl nebeške dveri;
Na desnici tam sediš,
Dokler k sodbi ne zbudiš.

Klečé. Tebe zato prosimo,
S tvojo krvjo mi oprani,

Kteri k tvoji službi smo
 'Z tvoje milosti izbrani;
Med svetnike v sveti raj
Nam po smrti priti daj!

Ljudstvu svojemu, Gospod!
 Ktero tvoja je lastnija,
K zveličanju kaži pot,
 Da peklenska hudobija
Nam ne škodi, varuj nas
Tu in tam na večni čas.

Vsaki den želimo mi
 Tebe, vel'ki Bog častiti,
In v imenu tvojem vsi,
 Kar potrebno je, prositi,
Da brez vsega greha bo
Vsako delo storjeno.

Vsmili, Bog! oh vsmili se
 Črez sirote nas uboge,
Upamo. Gospod na te,
 Da od nas boš vzel nadloge;
Tako nas usmili se,
Kakor upamo na te.

